ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΜΠΟΡΙΚΟ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Δ/ΝΣΗ: Γ.Ε.ΜΗ, ΑΕ, ΕΠΕ & Υ.Μ.Σ.
ΤΜΗΜΑ: Α΄
Πληροφορίες: ΔΑΖΕΛΙΔΗΣ ΣΤΕΛΙΟΣ
Τηλέφωνο: 2103382302
E-mail: dazelidis@acci.gr

Αθήνα,16/06/2020
Αριθ.Πρωτ.:1990437

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Καταχώρισης στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.), στοιχείων της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία **ΓΕΝΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ, ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ ΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΟ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ - ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ.**

Την **15/06/2020** καταχωρίσθηκαν στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) τα κατωτέρω στοιχεία της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία **ΓΕΝΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ, ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ ΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΟ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ - ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ,** τον διακριτικό τίτλο **EUROCLINIC ΑΘΗΝΩΝ** και αριθμό ΓΕΜΗ **278101000**:

Α) Με Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης 2153233 οι εγκεκριμένες από την **04/06/2020 Γενική Συνέλευση** οικονομικές καταστάσεις με τις σχετικές εκθέσεις όπου από την κείμενη νομοθεσία απαιτούνται για τη χρήση **01/01/2019 έως 31/12/2019**.

Β) Με Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης 2153234 η από 04/06/2020 απόφαση της Γενικής Συνέλευσης σύμφωνα με την οποία ορίστηκε για τον έλεγχο των Οικονομικών καταστάσεων της χρήσης από **01/01/2020 έως 31/12/2020** η ελεγκτική εταιρεία **GRANT THORNTON Α.Ε.**, με ΑΜ ΣΟΕΛ 127.

«Η καταχώριση έγινε, μετά από «έλεγχο πληρότητας», όπως ορίζεται στη διάταξη του άρθρου 85, παράγρ. 2ε, του Ν. 4635/2019 (ΦΕΚ 167/Α)»

Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ Δ/ΝΣΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΕΜΠΟΡΙΚΟ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΓΙΩΤΑ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

Η γνησιότητα του παρόντος μπορεί να επιβεβαιωθεί από το https://www.businessregistry.gr/publicity.aspx

ΟΜΙΛΟΣ ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ, ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ, ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ, ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΧΡΗΣΗ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ – 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΑ ΔΙΕΘΝΗ ΠΡΟΤΥΠΑ

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

(Δ.Π.Χ.Α.)

ΑΡ.ΜΗΤΡΩΟΥ ΑΕ: 1477/01/Β/86/1476
Έδρα: Αθανασιάδου 7- 9, Τ.Κ. 11521, Αθήνα

Περιεχόμενα

Α. Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας «ΓΕΝΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ, ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ, ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ, ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ – ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων της χρήσης από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2019 3

Β. Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή 18

Γ. Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις 21

Κατάσταση Οικονομικής Θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2019 21

Κατάσταση Συνολικών Εσόδων χρήσης 2019 22

Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων χρήσης 2019 23

Κατάσταση Ταμειακών Ροών χρήσης 2019 24

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων και εταιρικών οικονομικών καταστάσεων 25

1. Γενικές πληροφορίες 25

2. Σύνοψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών 25

2.1 Πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων 25

2.2 Δήλωση συμμόρφωσης 26

2.3 Αλλαγή στις Λογιστικές Πολιτικές 28

2.4 Συναλλαγματικές μετατροπές 33

2.5 Ενσώματα πάγια 33

2.6 Άυλα περιουσιακά στοιχεία 35

2.7 Απομείωση μη χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού 35

2.8 Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού 35

2.9 Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών στοιχείων 36

2.10 Απομείωση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού 36

2.11 Αποθέματα 37

2.12 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα μετρητών 37

2.13 Μετοχικό κεφάλαιο 37

2.14 Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις 37

2.15 Διακανονισμοί πρακτορείας απαιτήσεων (Factoring) 38

2.16 Δανεισμός 38

2.17 Φορολογία 38

2.18 Επιχορηγήσεις 39

2.19 Παροχές στο προσωπικό 39

2.20 Προβλέψεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις 40

2.21 Αναγνώριση εσόδων 40

2.22 Έσοδα / Έξοδα τόκων 41

2.23 Μισθώσεις 41

2.24 Διανομή μερισμάτων 42

2.25 Επενδύσεις σε θυγατρικές 42

3. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της Διοικήσεως 43

4. Ενσώματα Πάγια 46
5. Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία 50
6. Χρηματοοικονομικά στοιχεία και χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις ανά κατηγορία 51
7. Αποθέματα 52
8. Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις 53
9. Επενδύσεις σε Θυγατρικές και Συγγενείς Εταιρείες 54
10. Ταμειακά Διαθέσιμα και ισοδύναμα 54
11. Μετοχικό κεφάλαιο και αποθεματικό υπέρ το άρτιο 55
12. Λοιπά αποθεματικά 55
13. Δανεισμός 56
14. Υποχρεώσεις για παροχές σε εργαζομένους 57
15. Αναβαλλόμενη φορολογία 58
16. Λοιπές προβλέψεις 61
17. Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις 62
18. Πωλήσεις παροχής υπηρεσιών 62
19. Λοιπά κέρδη/ (ζημιές) καθαρά 62
20. Λοιπά έσοδα 63
21. Παροχές σε εργαζομένους 63
22. Έξοδα ανά κατηγορία 63
23. Χρηματοοικονομικά έσοδα / (έξοδα) καθαρά 64
24. Φορολογία 64
25. Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες 66
26. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις 67
27. Ανειλημμένες υποχρεώσεις 67
28. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη 68
29. Κίνδυνοι και αβεβαιότητες 68
30. Γεγονότα μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού 72

Α. Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας «ΓΕΝΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ, ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ, ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ, ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ – ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων της χρήσης από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2019

Κύριοι μέτοχοι,

Θέτουμε υπόψη σας την Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας «ΓΕΝΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ, ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ, ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ, ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» για τις ετήσιες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2019, βάσει των διατάξεων του Ν. 4548/2018 και σας γνωρίζουμε συνοπτικά τα παρακάτω:

Οι παρούσες ετήσιες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τις πληροφορίες που απαιτούνται από τις διατάξεις του Ν. 4548/2018, την Κατάσταση Οικονομικής Θέσης του Ομίλου αλλά και της Εταιρείας μαζί με τις Καταστάσεις Συνολικών Εσόδων, Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων, την Κατάσταση Ταμειακών Ροών, τις Σημειώσεις επί των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων, καθώς και την έκθεση ελέγχου του ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή. Καταρτίσθηκαν με βάση την ισχύουσα Νομοθεσία και τις αρχές των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, καλύπτουν τη διαχειριστική χρήση 01/01/2019 – 31/12/2019 και απεικονίζουν την πραγματική χρηματοοικονομική διάρθρωση του Ομίλου και της Εταιρείας.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Το 2019 η ελληνική οικονομία συνέχισε την αναπτυξιακή της πορεία, με ρυθμό αύξησης του ΑΕΠ 1,9% - αντίστοιχο με αυτόν του 2018 – παρά τους χαμηλότερους ρυθμούς ανάπτυξης της ευρωπαϊκής οικονομίας. Η τήρηση των συμφωνηθέντων στο πλαίσιο της ενισχυμένης εποπτείας, η υλοποίηση των δημοσιονομικών μεταρρυθμίσεων και η εφαρμογή αναπτυξιακής δημοσιονομικής πολιτικής από τη νέα κυβέρνηση, συνέβαλαν στην ανάκτηση της εμπιστοσύνης στην ελληνική οικονομία και την αποκλιμάκωση των αποδόσεων των ελληνικών ομολόγων. Η πλήρης κατάργηση των περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων (capital controls) από τον Σεπτέμβριο 2019, ενίσχυσε περαιτέρω την οικονομική δραστηριότητα.

Σε ό,τι αφορά στον τομέα της υγείας, ο κλάδος χαρακτηρίστηκε από έντονη κινητικότητα σε επίπεδο εξαγορών και συγχωνεύσεων, με αποτέλεσμα να έχει αλλάξει σημαντικά ο χάρτης του ανταγωνισμού. Τα διαρθρωτικά και λειτουργικά προβλήματα του δημόσιου τομέα, ενίσχυσαν τη ζήτηση για ιδιωτικές υπηρεσίες υγείας, οδηγώντας σε αύξηση του κύκλου εργασιών και γενικότερη βελτίωση των χρηματοοικονομικών δεικτών των συμμετεχόντων στον κλάδο.

Σε αυτό το πλαίσιο, ο Όμιλος Ευρωκλινικής Αθηνών εκμεταλλευόμενος την τεχνογνωσία και τις καινοτόμες συνεργασίες με Ασφαλιστικές Εταιρείες, πραγματοποίησε μια ακόμα επιτυχημένη χρονιά.

Κύκλος Εργασιών: Σε ενοποιημένο επίπεδο, ο κύκλος εργασιών μετά την αφαίρεση των ποσών επιστροφής διαμορφώνεται σε 45.94 εκ. Ευρώ έναντι 41.09 εκ. Ευρώ το 2018, αυξημένος κατά 11.80%. Για την Εταιρεία, ο κύκλος εργασιών μετά την αφαίρεση του rebate & clawback ανέρχεται στα 44.99 εκ. Ευρώ, έναντι 40.53 εκ. Ευρώ το 2018, καταγράφοντας αύξηση 11.02%.

Το συνολικό ποσό για rebate και clawback που βαραίνει τις Οικονομικές Καταστάσεις της 31/12/2019 ανέρχεται σε 2.79 εκ. Ευρώ για τον Όμιλο και 2.70 εκ. Ευρώ για την Εταιρεία, μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ.

Οι ημέρες νοσηλείας για το έτος 2019 κατέγραψαν αύξηση 9.07% σε σχέση με το προηγούμενο έτος φτάνοντας τις 32,578 έναντι 29,868 το 2018.

Μικτά κέρδη: Σε επίπεδο Ομίλου, τα μικτά κέρδη μετά από rebate και clawback ανήλθαν σε 6.25 εκ. Ευρώ έναντι 6.41 εκ. Ευρώ το 2018, καταγράφοντας μείωση της τάξης του 2.51%.

Σε επίπεδο μητρικής Εταιρείας, τα μικτά κέρδη μετά την αφαίρεση των ποσών επιστροφής Rebate και Clawback ανέρχονται σε 5.70 εκ. Ευρώ έναντι 6.13 εκ. Ευρώ το 2018, μείωση 7.12%.

Κέρδη προ φόρων, τόκων, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων (EBITDA): Για τον Όμιλο, τα κέρδη προ φόρων, τόκων, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων μετά την αφαίρεση των ποσών rebate και clawback ανέρχονται σε 6.58 εκ. Ευρώ έναντι κερδών 5.36 εκ. Ευρώ του 2018, μία σημαντική αύξηση 22.74%.

Για την Εταιρεία, τα κέρδη προ φόρων, τόκων, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων μετά την αφαίρεση των ποσών επιστροφής Rebate και Clawback κατέγραψαν σημαντική αύξηση κατά 21.35% και ανήλθαν σε 6.47 εκ. Ευρώ έναντι κερδών 5.33 εκ. Ευρώ του 2018.

Κέρδη (Ζημιές) μετά από φόρους: Μετά την αφαίρεση των ποσών επιστροφής Rebate και Clawback, ο Όμιλος καταγράφει κέρδη 1.41 εκ. Ευρώ έναντι 1.50 εκ. Ευρώ το 2018. Η μητρική Εταιρεία, καταγράφει κέρδη 1.34 εκ. Ευρώ, σε σχέση με 1.49 εκ. Ευρώ το 2018.

Δανεισμός: Σε ενοποιημένο και ατομικό επίπεδο, ο δανεισμός κατά την 31/12/2019 ανήλθε σε 35.45 εκ. Ευρώ έναντι 32.76 εκ. Ευρώ την 31/12/2018.

Κατά τη διάρκεια της οικονομικής χρήσης αποπληρώθηκε κεφάλαιο ύψους 442.76 χιλ. Ευρώ από το ομολογιακό δάνειο και 949.73 χιλ. Ευρώ από τις χρηματοοικονομικές μισθώσεις.

Κατά την χρήση 2019, η Εταιρεία εφάρμοσε το νέο ΔΠΧΑ16 – Μισθώσεις. Η επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις από την εφαρμογή του εν λόγω προτύπου παρουσιάζεται στην Σημείωση 2.3.

Οι τραπεζικές δανειακές υποχρεώσεις είναι εξασφαλισμένες με προσημειώσεις/υποθήκες επί των ενσώματων παγίων και άυλων περιουσιακών στοιχείων της Εταιρείας.

Ίδια Κεφάλαια: Τα ίδια κεφάλαια του Ομίλου ανήλθαν σε 1.66 εκ. Ευρώ την 31/12/2019 αυξημένα κατά 1.34 εκ. Ευρώ σε σχέση με αυτά του 2018, ενώ σε επίπεδο Εταιρείας ανήλθαν σε 1.52 εκ. Ευρώ έναντι 0.26 εκ. Ευρώ την 31/12/2018.

Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις: Σε ενοποιημένο επίπεδο, οι προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις την 31/12/2019 ανήλθαν σε 27.75 εκ. Ευρώ σε σχέση με 26.30 εκ. Ευρώ το 2018. Σε επίπεδο μητρικής, ανήλθαν σε 27.65 εκ. Ευρώ σε σχέση με 26.20 εκ. Ευρώ το 2018.

Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα: Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα του Ομίλου ανήλθαν σε 2.66 εκ. Ευρώ έναντι 0.88 εκ. Ευρώ την 31/12/2019. Σε επίπεδο Εταιρείας, τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα ανήλθαν σε 2.26 εκ. Ευρώ, έναντι 0.70 εκ. Ευρώ το 2018. Η Εταιρεία εκπληρώνει όλες τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της (μισθοδοσία προσωπικού, ασφαλιστικές εισφορές και φόροι, τόκοι δανεισμού κοκ.)

Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις: Για τον Όμιλο, οι πελάτες και λοιπές βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις την 31/12/2019 ανήλθαν σε 17.09 εκ. Ευρώ έναντι 15.97 εκ. Ευρώ την 31/12/2018. Για την Εταιρεία, το αντίστοιχο κονδύλι ανήλθε σε 17.39 εκ. Ευρώ έναντι 16.07 εκ. Ευρώ την 31/12/2018. Η μεταβολή αυτή περιλαμβάνει το ποσό επιστροφής Rebate και Clawback που ανέρχεται σε 26.55 εκ. Ευρώ για τα έτη 2013 – 2019 για τον Όμιλο και 26.40 εκ. Ευρώ για την Εταιρεία, την αναστροφή προβλέψεων λόγω έκδοσης πιστωτικών για rebate και clawback, όπως επίσης και τις εισπράξεις παλαιών οφειλών ιδιωτών πελατών.

Έξοδα: Για τον Όμιλο, το κόστος πωλήσεων αυξήθηκε κατά 14.43% σε σχέση με το 2018 (39.69 εκ. Ευρώ έναντι 34.68 εκ. Ευρώ) και για την Εταιρεία αυξήθηκε κατά 14.25% σε σχέση με το 2018 (39.30 εκ. Ευρώ έναντι 34.40 εκ. Ευρώ).

Τα έξοδα διοικητικής λειτουργίας αυξήθηκαν κατά 15.05% σε σχέση με το 2018 (6.32 εκ. Ευρώ έναντι 5.50 εκ. Ευρώ) για τον Όμιλο και 14.65% σε σχέση με το 2018 (6.22 εκ. Ευρώ έναντι 5.42 εκ. Ευρώ) για την Εταιρεία.

Σε επίπεδο Ομίλου, οι Αμοιβές και έξοδα του προσωπικού ανήλθαν σε 13.69 εκ. Ευρώ αυξημένες κατά 9.83% σε σχέση με το 2018, ενώ το προσωπικό την 31 Δεκεμβρίου 2019 αριθμούσε 573 υπαλλήλους έναντι 537 την 31/12/2018 (αύξηση 6.70%). Σε επίπεδο Εταιρείας, οι Αμοιβές και έξοδα προσωπικού ανήλθαν σε 13.58 εκ. Ευρώ αυξημένες κατά 9.82% σε σχέση με το 2018, ενώ το σύνολο του απασχολούμενου προσωπικού ανήλθε σε 568 υπαλλήλους σε σχέση με 529 την 31/12/2018.

Αποθέματα: Τα αποθέματα τέλους χρήσεως του Ομίλου ανήλθαν σε 0.80 εκ. Ευρώ, αυξημένα κατά 6.18% σε σχέση με αυτά του 2018. Για την Εταιρεία, το αντίστοιχο ποσό διαμορφώθηκε στα 0.79 εκ. Ευρώ, αυξημένα κατά 7.82% σε σχέση με το 2018.

Λοιπά Έσοδα: Τα λοιπά έσοδα του Ομίλου ανήλθαν σε 3.80 εκ. Ευρώ από 1.74 εκ. Ευρώ το 2018 και της Εταιρείας σε 4.15 εκ. Ευρώ από 1.92 εκ. Ευρώ το 2018.

Χρηματοοικονομικοί Δείκτες: Η Διοίκηση αξιολογεί τα αποτελέσματα και την απόδοσή του Ομίλου σε μηνιαία βάση εντοπίζοντας έγκαιρα και αποτελεσματικά αποκλίσεις από τους στόχους και λαμβάνοντας διορθωτικά μέτρα. Η αποδοτικότητα του Ομίλου και της Εταιρείας, αποτυπώνεται με την χρήση χρηματοοικονομικών δεικτών απόδοσης ως κατωτέρω:

			Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
Δείκτες	**Περιγραφή**		**2019**	**2018**	**2019**	**2018**
Δείκτης δανειακής επιβάρυνσης	Σύνολο υποχρεώσεων	/ Σύνολο ενεργητικού	97.70%	99.52%	97.89%	99.61%
Δείκτης μόχλευσης	Καθαρές δανειακές υποχρεώσεις	/ Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων + Καθαρές δανειακές υποχρεώσεις	95.18%	99.02%	95.62%	99.21%
Κεφάλαιο κίνησης	Κυκλοφορούν ενεργητικό	- Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	(10,485,035)	(11,128,580)	(10,504,467)	(11,127,204)

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

Κατά τη διάρκεια της χρήσης ο Όμιλος και η Εταιρεία προχώρησαν σε επενδύσεις σε κτιριολογικό και ιατροτεχνολογικό εξοπλισμό συνολικού ύψους 2.8 εκ. Ευρώ στο πλαίσιο του προγράμματος ενίσχυσης των παρεχόμενων υπηρεσιών με γνώμονα πάντα την ποιοτική εξυπηρέτηση των ασθενών. Στο πλαίσιο αυτών των επενδύσεων, στις 31/10/2019 η Εταιρεία προέβη στην προμήθεια νέου μαγνητικού τομογράφου **Magnetom Aera 1.5T** και του συνοδού λογισμικού συστήματος, συνεχίζοντας με αυτόν τον τρόπο τις επενδύσεις της σε τεχνολογίες αιχμής.

Στις 24 Δεκεμβρίου 2019, η Εταιρεία έλαβε τη σύμφωνη γνώμη των ομολογιούχων για την τροποποίηση της από 07/03/2018 Σύμβασης Κάλυψης Ομολογιακού Δανείου. Η τροποποίηση αυτή αφορά στη μείωση του περιθωρίου επιτοκίου, την τροποποίηση των υφιστάμενων χρηματοοικονομικών δεικτών και την επέκταση του πλάνου αποπληρωμής έως το 2025. Στο πλαίσιο της τροποποίησης της δανειακής σύμβασης, υφίστανται υποχρεώσεις της Εταιρείας στις οποίες περιλαμβάνεται η πραγματοποίηση Αύξησης Μετοχικού Κεφαλαίου ύψους έως 4εκ. Ευρώ και η οποία πρέπει να πραγματοποιηθεί έως την 30/06/2020.

Σε ό,τι αφορά στις εμπορικές συμφωνίες, ο Όμιλος Ευρωκλινικής ανανέωσε, την 01/09/2019 τη συνεργασία για την εξυπηρέτηση του Ομαδικού Ασφαλιστήριου Συμβολαίου της Ευρωπαϊκής Πίστης ΣΥ.Σ.Π.Α. – Ο.Τ.Ε. (ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΩΝ ΠΡΟΣΘΕΤΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ Ο.Τ.Ε) που αριθμεί περίπου 1.000 ασφαλισμένους, εξασφαλίζοντας παράλληλα μεγαλύτερο ετήσιο ασφάλιστρο. Πρόκειται για πρόγραμμα υγείας υπό την μορφή κλειστού δικτύου (capitation) με Δευτεροβάθμιες παροχές περίθαλψης υγείας.

Μετά από 2 χρόνια επιτυχημένης συνεργασίας, τον Οκτώβριο 2019, ανανεώθηκε και η συνεργασία με το ΤΕΑ-ΥΠΟΙΚ (ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ), για την παροχή υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Υγείας μέσω προγράμματος με κάλυψη στο κλειστό δίκτυο παροχών της Ευρωκλινικής. Το Μητρώο Ασφαλισμένων Μελών του ΤΕΑ-ΥΠΟΙΚ αριθμεί πλέον συνολικά άνω των 12.500 κυρίως ασφαλισμένων και εξαρτώμενων μελών.

Για τρίτη συνεχόμενη χρονιά, τον Νοέμβριο 2019 ανανεώθηκε η εξυπηρέτηση του Ομαδικού Ασφαλιστηρίου της Ευρωπαϊκής Πίστης ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α. (ΤΑΜΕΙΟ ΑΛΛΗΛΟΒΟΗΘΕΙΑΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ) που αριθμεί περίπου 5.600 ασφαλισμένους, για την παροχή υπηρεσιών Δευτεροβάθμιας & Πρωτοβάθμιας Υγείας μέσω προγράμματος με κάλυψη στο κλειστό δίκτυο παρόχων της Ευρωκλινικής.

Από την 01/11/2019, ο Όμιλος Ευρωκλινικής ανέλαβε την εξυπηρέτηση των Ατομικών Ασφαλιστήριων Συμβολαίων της ασφαλιστικής εταιρείας NN με την ονομασία Orange Easy Group 1 & 2 και In & Out, που αριθμούν συνολικά περίπου 13.500 ασφαλισμένους για την παροχή υπηρεσιών Δευτεροβάθμιας & Πρωτοβάθμιας Υγείας μέσω προγράμματος με κάλυψη στο κλειστό δίκτυο παρόχων της Ευρωκλινικής.

Τέλος, μετά από 1 χρόνο επιτυχημένης συνεργασίας και εξυπηρέτησης ανανεώθηκε από 01/12/2019 το Ομαδικό Ασφαλιστήριο Συμβόλαιο της ΜΙΝΕΤΤΑ – "ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΔΕΗ" που αριθμεί περίπου 6.700 ασφαλισμένους για την παροχή δευτεροβάθμιων υπηρεσιών υγείας εντός του κλειστού δικτύου παρόχων της Ευρωκλινικής.

ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΑΒΕΒΑΙΟΤΗΤΕΣ

(α) Κίνδυνος αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς προκύπτει από τις μεταβολές των μελλοντικών ταμειακών ροών ενός χρηματοοικονομικού εργαλείου λόγω αλλαγών στις τιμές της αγοράς. Ο κίνδυνος αγοράς για την Εταιρεία προκύπτει κυρίως από τις αλλαγές στις τιμές των ιατρικών πράξεων, καθώς και των Κ.Ε.Ν. (Κλειστά Ενοποιημένα Νοσήλια) και στις ενδεχόμενες καθυστερήσεις στις πληρωμές του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. Η Εταιρεία δεν κατέχει χρηματοοικονομικά εργαλεία σε ξένο νόμισμα εκτός των λογαριασμών όψεως, ούτε επενδύσεις σε ομόλογα ή μετοχές.

Κίνδυνος τιμής

Η Εταιρεία εκτίθεται σε κίνδυνο τιμής σχετικά με τη μεταβολή της αξίας των οικοπέδων και κτιρίων, τα οποία αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία.

Κίνδυνος ταμειακών ροών και κίνδυνος μεταβολών εύλογης αξίας λόγω μεταβολής των επιτοκίων

Ο κίνδυνος μεταβολής των επιτοκίων προέρχεται κυρίως από τα δάνεια. Δάνεια με μεταβλητό επιτόκιο εκθέτουν την Εταιρεία σε κίνδυνο ταμειακών ροών λόγω μεταβολής των επιτοκίων. Το σύνολο του δανεισμού της Εταιρείας είναι σε Ευρώ και σε κυμαινόμενο επιτόκιο.

(β) Πιστωτικός κίνδυνος

Η διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου γίνεται από την Οικονομική Διεύθυνση του Ομίλου. Ο εν λόγω κίνδυνος προκύπτει από την πιστωτική διευκόλυνση στους πελάτες (πιστωτικός κίνδυνος πελατών). Για τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα, ο Όμιλος συναλλάσσεται μόνο με αναγνωρισμένα για την πιστωτική τους διαβάθμιση χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

Το πελατολόγιο του Ομίλου αποτελείται από ασφαλιστικά ταμεία και οργανισμούς, ασφαλιστικές εταιρείες και ιδιώτες. Οι πωλήσεις σε ασφαλιστικά ταμεία και ασφαλιστικές εταιρείες συνήθως ενέχουν μικρό κίνδυνο απωλειών. Επιπλέον, στην περίπτωση των ασφαλιστικών ταμείων υπάρχουν καθυστερήσεις στις πληρωμές. Ο πιστωτικός κίνδυνος εστιάζεται κυρίως στους ιδιώτες ασθενείς – πελάτες που δεν έχουν κάποιο ασφαλιστικό φορέα αλλά και σε εκείνους των οποίων τα ασφαλιστικά συμβόλαια δεν καλύπτουν το συνολικό κόστος της νοσηλείας τους. Ο Όμιλος έχει θεσπίσει συγκεκριμένες διαδικασίες για την καλύτερη και αμεσότερη είσπραξη των απαιτήσεων του.

Ο Όμιλος εφαρμόζει την απλοποιημένη προσέγγιση του ΔΠΧΑ 9 για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, σύμφωνα με την οποία, η πρόβλεψη ζημιάς επιμετράται πάντοτε σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής για τις απαιτήσεις από πελάτες.

Η έκθεση του Ομίλου όσον αφορά στον πιστωτικό κίνδυνο περιορίζεται στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, τα οποία την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης αναλύονται ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
Κυκλοφορούντα Στοιχεία Ενεργητικού	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**
Πελάτες και Λοιπές Απαιτήσεις	17,094,012	15,972,263	17,389,026	16,066,785
Ταμειακά Διαθέσιμα και Ισοδύναμα	2,657,642	881,490	2,256,743	698,827
Σύνολο	**19,751,653**	**16,853,753**	**19,645,769**	**16,765,612**

Η ληκτότητα των χρηματοοικονομικών απαιτήσεων για τον Όμιλο και την Εταιρεία κατά την 31/12/2019 και την 31/12/2018, αναλύεται ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2019	**2018**	**2019**	**2018**
< 3 μήνες	3,058,328	3,140,905	3,030,490	3,077,111
3 - 6 μήνες	4,408,682	4,477,649	4,407,985	4,475,798
> 6 μήνες	6,357,984	6,435,512	6,336,479	6,433,960
Σύνολο	**13,824,993**	**14,054,065**	**13,774,954**	**13,986,870**

(γ) Κίνδυνος ρευστότητας

Η παρακολούθηση του κινδύνου ρευστότητας επικεντρώνεται στην ικανότητα του Ομίλου και της Εταιρείας να διατηρούν επαρκή ρευστότητα για την εκπλήρωση των συναλλακτικών τους υποχρεώσεων, η οποία εξασφαλίζεται από τη διαχείριση του χρονικού συσχετισμού των ταμειακών εισροών και εκροών και την επάρκεια ταμειακών διαθεσίμων.

Ο Όμιλος στην προσπάθειά του να μειώσει την έκθεσή του στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. αναπτύσσει περαιτέρω τις συνεργασίες του με ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρείες, οι οποίες μπορούν να παράσχουν την αναγκαία ρευστότητα.

Ο παρακάτω πίνακας αναλύει τις μη προεξοφλημένες συμβατικές ταμειακές ροές των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων, ταξινομημένες σε σχετικές ομαδοποιημένες ημερομηνίες λήξης, οι οποίες υπολογίζονται σύμφωνα με το χρονικό υπόλοιπο από την ημερομηνία ισολογισμού μέχρι τη συμβατική ημερομηνία λήξης.

Υπόλοιπα με ημερομηνία λήξης μικρότερη του έτους, συμφωνούν με τη λογιστική τους αξία λόγω του ότι η επίδραση της προεξόφλησης δεν είναι σημαντική.

31η Δεκεμβρίου 2019	Ο Όμιλος		
	< από 1 έτος	**1 - 5 έτη**	**> από 5 έτη**
Δανεισμός (μη συμπεριλαμβανομένων των χρηματοδοτικών μισθώσεων)	2,261,448	28,367,235	0
Χρηματοδοτικές μισθώσεις	1,023,425	3,799,935	0
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	27,747,074	0	0
	31,031,947	**32,167,170**	**0**

31η Δεκεμβρίου 2018			
	< από 1 έτος	**1 - 5 έτη**	**> από 5 έτη**
Δανεισμός (μη συμπεριλαμβανομένων των χρηματοδοτικών μισθώσεων)	2,133,129	29,260,000	0
Χρηματοδοτικές μισθώσεις	293,776	1,074,143	
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	26,304,382	0	0
	28,731,287	**30,334,143**	**0**

31η Δεκεμβρίου 2019	**Η Εταιρεία**		
	< από 1 έτος	**1 - 5 έτη**	**> από 5 έτη**
Δανεισμός (μη συμπεριλαμβανομένων των χρηματοδοτικών μισθώσεων)	2,261,448	28,367,235	0
Χρηματοδοτικές μισθώσεις	1,023,425	3,799,935	0
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	27,654,072	0	0
	30,938,944	**32,167,170**	**0**

31η Δεκεμβρίου 2018			
	< από 1 έτος	**1 - 5 έτη**	**> από 5 έτη**
Δανεισμός (μη συμπεριλαμβανομένων των χρηματοδοτικών μισθώσεων)	2,133,129	29,260,000	0
Χρηματοδοτικές μισθώσεις	293,776	1,074,143	
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	26,197,446	0	0
	28,624,351	**30,334,143**	**0**

(δ) Κεφαλαιουχικός κίνδυνος

Ο σκοπός του Ομίλου όσον αφορά στη διαχείριση των κεφαλαίων είναι η διασφάλιση της ικανότητάς του να συνεχίζει απρόσκοπτα τη δραστηριότητά του, ώστε να εξασφαλίζει αποδόσεις για τους μετόχους και οφέλη για τα λοιπά μέρη που έχουν σχέση με αυτόν και να διατηρεί μία βέλτιστη κεφαλαιακή διάρθρωση ώστε να επιτυγχάνει μείωση του κόστους κεφαλαίου.

Για τη διατήρηση ή μεταβολή της κεφαλαιακής διάρθρωσης, ο Όμιλος μπορεί να μεταβάλει το διανεμόμενο μέρισμα προς τους μετόχους, να επιστρέψει κεφάλαια στους μετόχους, να εκδώσει νέες μετοχές ή να προβεί σε πώληση περιουσιακών στοιχείων, προκειμένου να μειωθούν οι δανειακές υποχρεώσεις.

Συμβαδίζοντας με την κοινή πρακτική του κλάδου, ο Όμιλος παρακολουθεί την κεφαλαιακή διάρθρωση με τον δείκτη μόχλευσης. Οι δείκτες μόχλευσης κατά την 31/12/2019 και 2018 παρατίθενται στον παρακάτω πίνακα:

	Ο Όμιλος		**Η Εταιρεία**	
	2019	**2018**	**2019**	**2018**
Σύνολο δανεισμού	35,452,043	32,761,048	35,452,043	32,761,048
Μείον: Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	(2,657,642)	(881,490)	(2,256,743)	(698,827)
Καθαρός δανεισμός	**32,794,401**	**31,879,558**	**33,195,300**	**32,062,221**
Ίδια κεφάλαια	1,659,460	315,532	1,521,483	255,597
Συνολικά απασχολούμενα κεφάλαια	**34,453,861**	**32,195,089**	**34,716,783**	**32,317,818**
Συντελεστής μόχλευσης	**95.18%**	**99.02%**	**95.62%**	**99.21%**

ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Το 2020 χαρακτηρίζεται από την αβεβαιότητα που έχει προκαλέσει η πανδημία του νέου κορωνοϊού SARS-CoV-2 που προκαλεί την νόσο COVID-19. Η εξάπλωση του νέου κορωνοϊού έχει εξελιχθεί σε παγκόσμια πανδημία και έχει ήδη κάνει εμφανή τον αντίκτυπό της στην ευρωπαϊκή και ελληνική οικονομία. Σύμφωνα με προβλέψεις της Τράπεζας της Ελλάδας, η πανδημία εκτιμάται ότι θα ανακόψει την ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας, καθώς αναμένεται ύφεση 5-10% για το 2020. Με δεδομένο ότι το φαινόμενο είναι υπό εξέλιξη, η τρέχουσα πρόβλεψη χαρακτηρίζεται από μεγάλο βαθμό αβεβαιότητας.

Από τις αρχές του έτους, ο Όμιλος κατέγραψε μία δυναμική πορεία τόσο σε επίπεδο κύκλου εργασιών, όσο και σε επίπεδο λειτουργικής κερδοφορίας. Με βάση τα μηνιαία οικονομικά αποτελέσματα, για το πρώτο δίμηνο του 2020 ο

κύκλος εργασιών μετά από rebate & clawback κατέγραφε αύξηση 10,7% και το EBITDA αύξηση 20,7% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2019.

Με την υπ' αρ. πρωτ. 237/20-03-2020 απόφαση του Υφυπουργού Υγείας ανεστάλη προσωρινά η λειτουργία όλων των τακτικών χειρουργείων των ιδιωτικών κλινικών και δημόσιων νοσοκομείων, με σκοπό τον περιορισμό της διασποράς του κορωνοϊού. Επιπλέον, για λόγους προφύλαξης των ασθενών και του προσωπικού της, η Εταιρεία διέκοψε τη λειτουργία των τακτικών εξωτερικών ιατρείων αλλά και του Πολυϊατρείου (Ευρωκλινική ΣΗΜΕΙΟ Δ.Υ.Ο.). Οι ενέργειες αυτές περιόρισαν την κίνηση των ασθενών, ήδη από το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Μαρτίου, με αποτέλεσμα για το πρώτο τρίμηνο του 2020 τα εξιτήρια να παρουσιάσουν μείωση 3,7% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2019 και οι εξωτερικοί ασθενείς να μειωθούν κατά 5,9% αντίστοιχα. Η μετέπειτα πλήρης επιβολή της απαγόρευσης μετακίνησης των πολιτών, επηρέασε περαιτέρω την επισκεψιμότητα της Κλινικής, η οποία ουσιαστικά δεχόταν μόνο επείγοντα περιστατικά.

Σε επίπεδο κερδοφορίας, το EBITDA του πρώτου τριμήνου 2020 κατέγραψε μείωση 31,4% σε σχέση με το 2019, με δεδομένο ότι οι Κλινικές μας ήταν στελεχωμένες για να αντιμετωπίσουν ροή ασθενών αντίστοιχη αυτής του πρώτου διμήνου. Πέρα από τη μείωση του κύκλου εργασιών, η Εταιρεία προέβη σε επιπρόσθετες δαπάνες για την προμήθεια αναλωσίμων και προστατευτικών μέσων ενόψει της πανδημίας, δαπάνες για συχνότερες απολυμάνσεις των χώρων της, ενοικίασε ειδικά boxes για την υποδοχή πιθανών κρουσμάτων, εξόπλισε όλα τα ταμεία με ειδικά προστατευτικά τζάμια, κοκ.

Από τις 04/05/2020 και σε συνέχεια σχετικής απόφασης του Υφυπουργού Υγείας ξεκίνησε η σταδιακή επαναλειτουργία και ο προγραμματισμός των τακτικών χειρουργείων και εξωτερικών ιατρείων ακολουθώντας συγκεκριμένους όρους και προϋποθέσεις με γνώμονα την προστασία της δημόσιας υγείας αλλά και αυτή του προσωπικού. Η σημαντικότερη προϋπόθεση αφορά στον περιορισμό του αριθμού των χειρουργικών επεμβάσεων, ο οποίος δεν μπορεί να υπερβαίνει σε μηνιαία βάση το 50% του μηνιαίου μέσου όρου των χειρουργικών επεμβάσεων του 2019.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω και εκτιμώντας ότι ο περιορισμός ως προς τον όγκο των χειρουργείων θα αρθεί στο προσεχές διάστημα, εάν η πορεία μετάδοσης του ιού φανεί ότι περιορίζεται, η Εταιρεία έχει εκπονήσει διάφορα σενάρια για την πορεία της σε συνάρτηση με τις εκτιμήσεις για την εξέλιξη της νόσου. Επιπλέον, έχει προβεί σε διορθωτικές ενέργειες για την ενίσχυση της κερδοφορίας της, ενώ θα λαμβάνει επιπρόσθετα μέτρα με βάση την πορεία εξέλιξης της νόσου και την επίδραση που έχουν τα σχετικά μέτρα της κυβέρνησης στον κύκλο εργασιών της.

Η Εταιρεία σε όλη τη διάρκεια εξέλιξης της νόσου έχει λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα προκειμένου για τη διασφάλιση της υγείας του προσωπικού και των ασθενών της, ενώ παράλληλα στοχεύει στην απρόσκοπτη παροχή υπηρεσιών υψηλού επιπέδου.

Τέλος, είναι σημαντικό να αναφέρουμε ότι με υψηλό αίσθημα ευθύνης απέναντι στην κοινωνία, ο Όμιλος υποστήριξε έμπρακτα το Εθνικό Σύστημα Υγείας παραχωρώντας 10 κλίνες σε Μονάδα Εντατικής Θεραπείας (ΜΕΘ), μία ολόκληρη πτέρυγα της κλινικής πλήρως στελεχωμένη, δυναμικότητας 20 κλινών για περιστατικά μη σχετιζόμενα με το COVID-19, καθώς και το τμήμα Επειγόντων Περιστατικών της για όλα τα μη λοιμώδη νοσήματα, συμβάλλοντας στην αποδέσμευση κλινών από τα νοσοκομεία αναφοράς του ΕΣΥ για όσο διήρκησε η κρίση.

Για την επόμενη ημέρα, ο Όμιλος έχει ανασυνταχθεί με όλες τις υπηρεσίες διαθέσιμες σε περιβάλλον απόλυτης ασφάλειας. Η στρατηγική να παρέχονται στους ασθενείς υψηλής ποιότητας υπηρεσίες υγείας παραμένει ίδια και επιτυγχάνεται με την ένταξη κορυφαίων ιατρών στην λίστα συνεργατών, τις επενδύσεις σε σύγχρονο εξοπλισμό και παράλληλη αναβάθμιση των χώρων κλινικής και Πολυϊατρείου. Στις προτεραιότητές του Ομίλου είναι ο εκσυγχρονισμός των υπηρεσιών μας και η μετάβαση στην ψηφιακή εποχή που φαίνεται ότι πια ανήκει στο παρόν και όχι στο μακρινό μέλλον.

Ταυτόχρονα, συνεχίζεται το επιχειρησιακό πλάνο στενής συνεργασίας και δημιουργίας στρατηγικών συμμαχιών με όλες τις ασφαλιστικές εταιρείες. Σήμερα, ο Όμιλος πρωτοπορεί κάνοντας το επόμενο βήμα συμμετέχοντας σε προγράμματα Κλειστού Δικτύου καλύπτοντας περισσότερους από 65.000 ασφαλισμένους, επεκτείνοντας τις συνεργασίες με Ταμεία Επαγγελματικής Ασφάλισης και εφαρμόζοντας για πρώτη φορά Πακέτα Χρεώσεων. Η πρακτική των Πακέτων Χρεώσεων

αποτελεί το απόλυτο μέσο ελέγχου του κόστους αλλά και της ταχύτητας διαχείρισης των περιστατικών και οδηγούν στην εμβάθυνση των συνεργασιών με Ασφαλιστικές Εταιρείες και Ασφαλιστικά Ταμεία που διαχειρίζονται μεγάλα πελατολόγια.

ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

Την 31 Δεκεμβρίου 2019, το 99.99% των μετοχών και των δικαιωμάτων ψήφου της Εταιρείας κατέχει η Εταιρεία Hippokrates Holdings BV με έδρα την Ολλανδία.

Οι μετοχές της Εταιρείας ανήκουν κατά 57.89% στην «Hippokrates Holdings B.V.» με έδρα την Ολλανδία, η οποία ανήκει κατά 100% στην «Gulert Enterprises Limited» με έδρα την Κύπρο και η οποία με την σειρά της ανήκει κατά 100% στην «South Eastern Europe Fund (SEEF)» με έδρα το νησί Τζέρσεϋ. Ποσοστό μετοχών που ανέρχεται σε 42.10% ανήκει στην Εταιρεία «AKKADIA HOLDINGS LIMITED» με έδρα την Κύπρο, η οποία ανήκει κατά 100% στην «Hippokrates Holdings B.V.». Το υπόλοιπο 0.01% των μετοχών κατέχουν ιατροί.

Οι λοιπές συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη αφορούν σε συναλλαγές με τα μέλη του ΔΣ, τα διευθυντικά στελέχη της Εταιρείας και σε συναλλαγές με την θυγατρική της και διαμορφώνονται ως ακολούθως:

(α) Συναλλαγές με μέλη του ΔΣ και διευθυντικά στελέχη

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2019	2018	2019	2018
Αμοιβές Διοικητικού Συμβουλίου	223,600	213,600	223,600	213,600
Αμοιβές Διευθυντικών Στελεχών	1,015,399	912,044	1,015,399	912,044
Σύνολο	**1,238,999**	**1,125,644**	**1,238,999**	**1,125,644**

(β) Συναλλαγές με θυγατρική

Η θυγατρική εταιρεία Ευρωκλινική – Σημείο Δ.Υ.Ο. – Ιδιωτικό Πολυϊατρείο Ιατρική Μονοπρόσωπη Ι.Κ.Ε. συστάθηκε την 07/11/2016 με σκοπό τη δραστηριοποίηση στον τομέα παροχής υπηρεσιών πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας. Το μετοχικό κεφάλαιο της θυγατρικής εταιρείας ανέρχεται σε 10.000 Ευρώ (10 μετοχές, με ονομαστική αξία 1.000 Ευρώ/μετοχή) και καταβλήθηκε με μετρητά από την Εταιρεία εντός του 2016.

Οι συναλλαγές με τη θυγατρική, αφορούν ενοίκια για την χρήση των κτιριακών εγκαταστάσεων της θυγατρικής, καθώς και δανεισμό προσωπικού. Οι συναλλαγές αποτυπώνονται στον ακόλουθο πίνακα:

	2019		2018	
	Έσοδα	Απαιτήσεις	Έσοδα	Απαιτήσεις
ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗ ΣΗΜΕΙΟ Δ.Υ.Ο. ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΠΟΛΥΪΑΤΡΕΙΟ ΙΑΤΡΙΚΗ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Ι.Κ.Ε.	351,293	414,481	183,388	210,329
	351,293	**414,481**	**183,388**	**210,329**

ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ - ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

Η Εταιρεία έχει συσταθεί και είναι εγκατεστημένη στην Ελλάδα με έδρα της τους Αμπελόκηπους Αττικής (Αθανασιάδου 7 - 9).

ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Επίδραση Πανδημίας COVID-19

Το 2020 χαρακτηρίζεται από την αβεβαιότητα που έχει προκαλέσει η πανδημία του νέου κορωνοϊού SARS CoV-2 που προκαλεί την ασθένεια COVID-19. Τον Μάρτιο 2020 ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας κήρυξε τον COVID-19 πανδημία. Η εμφάνιση της πανδημίας COVID-19, σε συνδυασμό με τα μέτρα περιορισμού που ελήφθησαν για την αντιμετώπισή της, είχαν αρνητική επίδραση στην οικονομική δραστηριότητα σε παγκόσμιο επίπεδο ενώ υφίσταται σημαντικός βαθμός αβεβαιότητας αναφορικά με την εξέλιξη της πανδημίας και τις επιπτώσεις στο μέλλον. Σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 10, ο αντίκτυπος της πανδημίας COVID-19 αποτελεί μη διορθωτικό γεγονός για τις οικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2019.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία σε όλη τη διάρκεια εξέλιξης της νόσου έχουν λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα προκειμένου για τη διασφάλιση της υγείας του προσωπικού και των ασθενών τους, ενώ παράλληλα στοχεύει στην απρόσκοπτη παροχή υπηρεσιών υψηλού επιπέδου.

Ο Όμιλος υποστήριξε έμπρακτα το Εθνικό Σύστημα Υγείας παραχωρώντας 10 κλίνες σε Μονάδα Εντατικής Θεραπείας (ΜΕΘ), μία ολόκληρη πτέρυγα της κλινικής πλήρως στελεχωμένη, δυναμικότητας 20 κλινών για περιστατικά μη σχετιζόμενα με το COVID-19, καθώς και το τμήμα Επειγόντων Περιστατικών της για όλα τα μη λοιμώδη νοσήματα, συμβάλλοντας στην αποδέσμευση κλινών από τα νοσοκομεία αναφοράς του ΕΣΥ για όσο διήρκησε η κρίση.

Από τις αρχές του έτους, ο Όμιλος κατέγραψε μία δυναμική πορεία τόσο σε επίπεδο κύκλου εργασιών, όσο και σε επίπεδο κερδοφορίας καταγράφοντας για το πρώτο δίμηνο του 2020 αύξηση του κύκλου εργασιών μετά από rebate & clawback κατά 10,7% και της λειτουργικής κερδοφορίας (EBITDA) κατά 20,7% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2019. Η ίδια θετική πορεία συνεχίστηκε και στο πρώτο δεκαπενθήμερο του Μαρτίου, παρά το γεγονός ότι είχαν ήδη αρχίσει να γίνονται αντιληπτές οι συνέπειες της πανδημίας του νέου κορωνοϊού SARS COV-2.

Με την υπ' αρ. πρωτ. 237/20-03-2020 απόφαση του Υφυπουργού Υγείας ανεστάλη προσωρινά η λειτουργία όλων των τακτικών χειρουργείων των ιδιωτικών κλινικών και των δημόσιων νοσοκομείων με σκοπό τον περιορισμό της διασποράς του κορωνοϊού. Επιπλέον, για λόγους προφύλαξης των ασθενών και του προσωπικού της, η Εταιρεία διέκοψε τη λειτουργία του Πολυιατρείου (Ευρωκλινική ΣΗΜΕΙΟ Δ.Υ.Ο.). Οι ενέργειες αυτές περιόρισαν την κίνηση των ασθενών, ήδη από το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Μαρτίου, με αποτέλεσμα για το πρώτο τρίμηνο του 2020 τα εξιτήρια να παρουσιάσουν μείωση 3,7% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2019 και οι εξωτερικοί ασθενείς να μειωθούν κατά 5,9% αντίστοιχα. Η μετέπειτα πλήρης επιβολή της απαγόρευσης μετακίνησης των πολιτών, επηρέασε περαιτέρω την επισκεψιμότητα της Κλινικής, η οποία δεχόταν μόνο επείγοντα περιστατικά. Συνολικά, για την περίοδο Απριλίου – Μαΐου 2020, ο Όμιλος κατέγραψε μείωση του κύκλου εργασιών προ rebate & clawback κατά 34,97% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2019. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την εκτίμηση της επίδρασης της πανδημίας του COVID-19 στην χρηματοοικονομική απόδοση, θέση και τη ρευστότητα του Ομίλου καθώς και των παραγόντων αβεβαιότητας που υφίστανται, παρουσιάζονται στη Σημείωση 30 των οικονομικών καταστάσεων.

Λόγω της αναμενόμενης επίδρασης της πανδημίας στην οικονομία και κατ' επέκταση στην οικονομική απόδοση του Ομίλου και της Εταρείας υπάρχει κίνδυνος τα περιουσιακά στοιχεία του Ομίλου, ήτοι τα ενσώματα πάγια καθώς και τα άυλα περιουσιακά στοιχεία να αποτιμηθούν στις επόμενες χρήσεις σε χαμηλότερες αξίες και να προκύψουν ενδεχόμενες απομειώσεις οι οποίες να επιβαρύνουν τα αποτελέσματα και την οικονομική θέση του Ομίλου.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία έχουν θεσπίσει τις κατάλληλες πολιτικές και διαδικασίες για την ελαχιστοποίηση του πιστωτικού κινδύνου, παρακολουθώντας κάθε αντισυμβαλλόμενο βάσει της πιστοληπτικής του ικανότητας.

Ωστόσο η εμφάνιση της πανδημίας δημιουργεί συνθήκες αβεβαιότητας και υφίσταται ο κίνδυνος να προκύψουν περιπτώσεις αδυναμίας πληρωμής ή μεταχρονολόγησης απαιτήσεων.

Αναφορικά με τις δανειακές υποχρεώσεις της Εταιρείας, υφίστανται όροι που σχετίζονται με τήρηση χρηματοοικονομικών δεικτών. Η Διοίκηση παρακολουθεί συνεχώς την κατάσταση με σκοπό να ζητήσει έγκαιρα από την πιστώτρια τράπεζα και να επιτύχει τη συναίνεσή της σχετικά με τις υποχρεώσεις συμμόρφωσης όπου αυτό χρειαστεί.

Ο προσδιορισμός των οικονομικών επιπτώσεων της πανδημίας ενέχει σημαντικό βαθμό αβεβαιότητας και δεν μπορεί επί του παρόντος να εκτιμηθεί με αξιοπιστία, καθώς το φαινόμενο βρίσκεται υπό εξέλιξη. Η Διοίκηση του Ομίλου και της Εταιρείας έχει σχεδιάσει και υλοποιεί μία σειρά μέτρων με βάση τις εκτιμήσεις για την εξέλιξη της πανδημίας για την ενίσχυση της ρευστότητας και κερδοφορίας του Ομίλου με απώτερο στόχο τη διασφάλιση τη απρόσκοπτης λειτουργίας του.

Στις 24 Δεκεμβρίου 2019, η Εταιρεία έλαβε τη σύμφωνη γνώμη των ομολογιούχων για την τροποποίηση της από 07/03/2018 Σύμβασης Κάλυψης Ομολογιακού Δανείου. Η τροποποίηση αυτή αφορά στη μείωση του περιθωρίου επιτοκίου, την τροποποίηση των υφιστάμενων χρηματοοικονομικών δεικτών και την επέκταση του πλάνου αποπληρωμής έως το 2025. Στο πλαίσιο της τροποποίησης της δανειακής σύμβασής, υφίστανται υποχρεώσεις της Εταιρείας στις οποίες περιλαμβάνεται η πραγματοποίηση Αύξησης Μετοχικού Κεφαλαίου ύψους 4 εκ. Ευρώ και η οποία πρέπει να πραγματοποιηθεί έως τις 30/06/2020. Η Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου ύψους έως 4 εκ. Ευρώ θα καταβληθεί σε μετρητά ενισχύοντας τη ρευστότητα του Ομίλου και αναμένεται να εγκριθεί από τη Γενική Συνέλευση της Εταιρείας έως την 30/06/2020.

Η εισήγηση του Δ.Σ. την 04/06/2020, για τη βελτίωση των Ιδίων Κεφαλαίων της Εταιρείας και την άρση των διατάξεων του άρθρου 119 παρ. 4 του Ν.4548/2018 , έχει ως ακολούθως:

1. Ονομαστική μείωση του κεφαλαίου της εταιρείας κατά το ποσό των τριάντα δύο εκατομμυρίων ενενήντα τριών χιλιάδων διακοσίων ενενήντα έξι Ευρώ και ογδόντα λεπτών (32.09 εκ. Ευρώ), με μείωση της ονομαστικής αξίας εκάστης κοινής ονομαστικής μετά ψήφου μετοχής της Εταιρείας από 4.40 Ευρώ σε 0.70 Ευρώ, σύμφωνα με το άρθρο 31 του Ν. 4548/2018, για τον σχηματισμό ισόποσου ειδικού αποθεματικού.
2. Αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρίας μέχρι του ποσού των 3.81 εκ. Ευρώ, με δικαίωμα προτίμησης σε ολόκληρο το νέο κεφάλαιο, υπέρ των υφιστάμενων μετόχων, κατά την αναλογία συμμετοχής του στο υφιστάμενο κεφάλαιο, με καταβολή μετρητών και έκδοση ενός εκατομμυρίου τριακοσίων είκοσι έξι χιλιάδων εκατόν τριάντα έξι (1.326.136) νέων κοινών ονομαστικών, μετά ψήφου, μετοχών, ονομαστικής αξίας 0.70 Ευρώ η καθεμία και τιμή διάθεσης 2.87 Ευρώ ανά μετοχή. Η διαφορά μεταξύ της ονομαστικής αξίας των νέων μετοχών που θα εκδοθούν και της τιμής θα αχθεί σε πίστωση του λογαριασμού των ιδίων κεφαλαίων της Εταιρείας «Διαφορά από την έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο».

Με την ολοκλήρωση των ανωτέρω όπως αναμένεται να επικυρωθεί από τη ΓΣ της Εταιρείας έως την 30/06/2020, το μετοχικό κεφάλαιο του Ομίλου και της Εταιρείας θα ανέρχεται σε 7εκ. Ευρώ (10εκ. μετοχές ονομαστικής αξίας 0.70 Ευρώ ανά μετοχή).

Παράλληλα, τον Μάιο 2020 η Διοίκηση του Ομίλου απέστειλε αίτημα στις πιστώτριες τράπεζες για τη χορήγηση επιπρόσθετης χρηματοδότησης ύψους 7 Εκ. Ευρώ για την κάλυψη αναγκών κεφαλαίου κίνησης. Η Διοίκηση εκτιμά ότι οι εν λόγω συζητήσεις θα ολοκληρωθούν εντός των επόμενων μηνών.

Από τις 04.05.2020 και σε συνέχεια σχετικής απόφασης του Υφυπουργού Υγείας ξεκίνησε η σταδιακή επαναλειτουργία και ο προγραμματισμός των τακτικών χειρουργείων και εξωτερικών ιατρείων ακολουθώντας συγκεκριμένους όρους και προϋποθέσεις με γνώμονα την προστασία της δημόσιας υγείας αλλά και αυτή του προσωπικού. Η σημαντικότερη προϋπόθεση αφορά στον περιορισμό του αριθμού των χειρουργικών επεμβάσεων, ο οποίος δεν μπορεί να υπερβαίνει σε μηνιαία βάση το 50% του μηνιαίου μέσου όρου των χειρουργικών επεμβάσεων του 2019. Η Διοίκηση αναμένει ότι θα επέλθει σταδιακή επαναφορά των εσόδων σε πλήρη κανονικότητα από τον Σεπτέμβριο του 2020 ενώ ταυτόχρονα

έχει προβεί σε μία σειρά μέτρων για την ενίσχυση της κερδοφορίας και ρευστότητας του Ομίλου μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται:

- Αναστολή λειτουργίας ορόφων νοσηλείας και μείωση συνεπακόλουθων δαπανών (πχ καθαριότητα, ηλεκτρικό ρεύμα κοκ).
- Επαναδιαπραγμάτευση συμβάσεων ενοικίων με εκμισθωτές
- Επαναδιαπραγμάτευση υποχρεώσεων προς προμηθευτές για τη ρύθμιση αποπληρωμών
- Επανασχεδιασμό επενδυτικού προγράμματος για το 2020 περιορίζοντας τις αρχικά εκτιμώμενες ταμειακές ροές.

Αλλαγή μετοχικής σύνθεσης

Στις 14 Απριλίου 2020 ολοκληρώθηκε η αλλαγή της μετοχικής σύνθεσης της Εταιρείας. Ο συνολικός αριθμός των εγκεκριμένων κοινών μετοχών είναι μετοχές 8.673.864 μετοχές με ονομαστική αξία 4.40 Ευρώ για κάθε μετοχή. Η μετοχική σύνθεση της εταιρείας έχει ως εξής:

ΜΕΤΟΧΟΣ	ΑΡ.ΜΕΤΟΧΩΝ
AKKADIA HOLDINGS LIMITED	8,672,785
ΛΟΙΠΟΙ ΜΕΤΟΧΟΙ	1,079
ΣΥΝΟΛΟ	**8,673,864**

ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΜΟΝΤΕΛΟΥ ΛΕΤΟΥΡΓΙΑΣ

Η Ευρωκλινική Αθηνών ιδρύθηκε από την Interamerican και ξεκίνησε τη λειτουργία της το 1998 προσφέροντας υπηρεσίες υγείας με κέντρο τον άνθρωπο. Αποτελεί ένα άρτιο διαγνωστικό, χειρουργικό και θεραπευτικό κέντρο ικανό να ανταπεξέλθει στις προσδοκίες των ασθενών της θέτοντας υψηλότατα κριτήρια και αυστηρή πολιτική ποιότητας εφάμιλλη των μεγαλύτερων νοσηλευτικών κέντρων του εξωτερικού.

Με κορυφαίο ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό, υψηλού επιστημονικού επιπέδου εκπαίδευση, μοναδικές εξειδικεύσεις και διακρίσεις σε πανελλήνιο και ευρωπαϊκό επίπεδο, διαδραματίζει σταθερά πρωταγωνιστικό ρόλο στον χώρο της ιδιωτικής υγείας. Η Ευρωκλινική Αθηνών διαθέτει ιατροτεχνολογικό εξοπλισμό αιχμής και σύγχρονες εγκαταστάσεις που της επιτρέπουν να αντιμετωπίζει και τα πιο σοβαρά περιστατικά.

Το 2002 ιδρύεται η Ευρωκλινική Παίδων, η οποία λειτουργώντας στο πλαίσιο της Ευρωκλινικής Αθηνών παρέχει εξειδικευμένες υπηρεσίες υγείας υψηλής ποιότητας σε παιδιά.

Το 2008 ολοκληρώνεται μεταβίβαση των μετοχών των δύο κλινικών στο «South Eastern Europe Fund (SEEF)» από την Eureko B.V. (μητρική εταιρεία της Interamerican).

Η θυγατρική εταιρεία Ευρωκλινική – Σημείο Δ.Υ.Ο. – Ιδιωτικό Πολυϊατρείο Ιατρική Μονοπρόσωπη Ι.Κ.Ε. συστάθηκε την 07/11/2016 με σκοπό τη δραστηριοποίηση στον τομέα παροχής υπηρεσιών πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας. Το μετοχικό κεφάλαιο της θυγατρικής εταιρείας ανέρχεται σε 10.000 Ευρώ (10 μετοχές, με ονομαστική αξία 1.000 Ευρώ/μετοχή) και καταβλήθηκε με μετρητά από την Εταιρεία εντός του 2016.

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Το 2019 η Ευρωκλινική Αθηνών (Ενηλίκων και Παίδων) εξακολούθησε να παρέχει ποιοτικές υπηρεσίες υγείας διατηρώντας τα πιστοποιητικά της σύμφωνα με το πρωτόκολλο «Patients' Friendly Hospitals» και το διεθνές πρότυπο ISO 9001:2015, ενώ επαναπιστοποιήθηκε σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή προδιαγραφή EN 15224:2017 και για την ασφάλεια των γευμάτων που παρασκευάζονται, διακινούνται και διανέμονται εντός της κλινικής, σύμφωνα με το διεθνές πρότυπο ISO 22000:2005.

Παράλληλα, πραγματοποιήθηκε μέρος της προετοιμασίας του Εργαστηρίου Βιοπαθολογίας με σκοπό την Διαπίστευσή του σύμφωνα με το πρότυπο ISO 15189:2012 μέχρι το φθινόπωρο του 2020 Ολοκληρώθηκε επίσης, η προετοιμασία για την Πιστοποίηση της Μονάδας Εγκεφαλικών σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Ευρωπαϊκού Οργανισμού ESO European Stroke Organisation.

Για ακόμα μία χρονιά, η Ευρωκλινική Αθηνών πραγματοποίησε έρευνα ικανοποίησης ασθενών σε τυχαίο δείγμα ασθενών τόσο για την κλινική ενηλίκων όσο και για την παιδιατρική κλινική, ενώ παράλληλα υπολογίστηκε και ο δείκτης NET PROMOTER SCORE (NPS), ένας δείκτης που μας δείχνει το ποσοστό των ατόμων που θα σύστηναν την Ευρωκλινική σε τρίτους.

- Μέσος Όρος NPS 2019 εσωτερικών ασθενών: Ευρωκλινική Αθηνών: 64.2 (GREAT)
  Ευρωκλινική Παίδων: 75 (EXCELLENT)
- Μέσος Όρος NPS 2019 εξωτερικών ασθενών: Ευρωκλινική Αθηνών: 60.4 (GREAT)
  Ευρωκλινική Παίδων: 66.4 (GREAT)

Παράλληλα ακολουθείται συγκεκριμένη διαδικασία διαχείρισης και επίλυσης παραπόνων με σκοπό την βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών, την καλύτερη εξυπηρέτηση και φροντίδα των ασθενών.

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Στόχος του Ομίλου είναι η διατήρηση και η προστασία του περιβάλλοντος, με την εφαρμογή συγκεκριμένων περιβαλλοντικών πολιτικών, με σκοπό τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας και της παραγωγής αποβλήτων. Η χωριστή διαλογή υλικών (χαρτί γραφείου, καθαρές συσκευασίες και περιτυλίγματα υγειονομικού υλικού, πλαστικό, αλουμίνιο) από το κοινό ρεύμα αποβλήτων, αλλά και από τα αμιγώς νοσοκομειακά απόβλητα συμβάλει σημαντικά στην προστασία του περιβάλλοντος. Ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται στην καθαριότητα των κτιριακών εγκαταστάσεων, ώστε να διασφαλίζονται οι απαραίτητες συνθήκες υγιεινής και καλής εμφάνισης των χώρων. Ο καθαρισμός πραγματοποιείται από εταιρείες-συνεργεία καθαρισμού, τα οποία αποτελούνται από ειδικευμένο προσωπικό, εκπαιδευμένο στη μεθοδολογία καθαρισμού, με σύγχρονο εξοπλισμό και υλικά φιλικά στο περιβάλλον. Οι πάροχοι είναι πιστοποιημένοι κατά ISO 14001 και ISO 45001.

Οι επί μέρους περιβαλλοντικές ενέργειες που στόχο έχουν τη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος του Ομίλου είναι:

- Αντικατάσταση φωτισμού με Led φώτα στο μεγαλύτερο μέρος των εγκαταστάσεων της Κλινικής.
- Αντικατάσταση πατωμάτων από ανακυκλώσιμα υλικά τα οποία διαθέτουν Environmental certificate, Recycle content certificate, fire certificate, fdes & Irv certificate, καθώς και ISO 846 Part C (Bacteria Resistance).
- Μόνωση των κτιρίων που συμβάλλει στην μη σπατάλη ενέργειας.
- Ειδική φίλτρανση του αέρα εντός των χώρων της Ευρωκλινικής Αθηνών.
- Ανακύκλωση και μείωση της κατανάλωσης χαρτιού, αλουμινίου και πλαστικού μειώνοντας την παραγωγή οικιακών απορριμμάτων.
- Προσεκτική διαχείριση των μολυσματικών απορριμμάτων. Διάθεση-απόρριψη με ειδική διαδικασία σε εξειδικευμένη εταιρεία διαχείρισης μολυσματικών.
- Αποφυγή και λήψη όλων των απαραίτητων μέτρων για την πρόληψη ρύπανσης του περιβάλλοντος.
- Εξουδετέρωση των υγρών αποβλήτων που προέρχονται από το μικροβιολογικό εργαστήριο σε βαθμό κατάλληλο για να διοχετευθούν στα δημόσια αποχετευτικά δίκτυα.
- Συνεχής εκπαίδευση του προσωπικού στις πολιτικές της εταιρείας για την προστασία του περιβάλλοντος.

ΕΡΓΑΣΙΑΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Οι άνθρωποί μας αποτελούν την σταθερή και διαχρονική αξία, στην οποία επενδύουμε, με γνώμονα την επαγγελματική και επιστημονική τους κατάρτιση. Η ανάδειξη του ταλέντου, η παροχή των αναγκαίων κινήτρων εξέλιξης στους

εργαζομένους και η έμπρακτη αναγνώριση και επιβράβευση της προσπάθειας είναι μία αυτονόητη πρακτική και θεμελιώδης υποχρέωση της εταιρίας.

Το σύνολο του προσωπικού που απασχολούσαν ο Όμιλος και η Εταιρεία κατά την 31/12/2019 ανερχόταν στα 573 και 568 άτομα αντίστοιχα (34% άνδρες και 66% γυναίκες). Η κατανομή του προσωπικού ανά κατηγορία και εκπαιδευτική βαθμίδα, διαμορφώθηκαν ως ακολούθως:

Κατηγορία προσωπικού	Ο Όμιλος	Η Εταιρεία
Ιατρικό	42	38
Νοσηλευτικό	262	262
Διοικητικό	199	198
Βοηθητικό	29	29
Παραϊατρικό	41	41
Σύνολο	**573**	**568**

Κατηγορία εκπαίδευσης	Ο Όμιλος	Η Εταιρεία
Διδακτορικό	5	4
Μεταπτυχιακό	66	63
ΑΕΙ	86	85
ΤΕΙ	180	180
ΙΕΚ	147	147
Δευτεροβάθμια	84	84
Βασική	5	5
Σύνολο	**573**	**568**

Για την επίτευξη των στόχων του, ο Όμιλος δίνει έμφαση στην προσέλκυση ιατρικού, νοσηλευτικού και διοικητικού προσωπικού που διακρίνεται για το ήθος και τον επαγγελματισμό του και επενδύει σημαντικά στην εκπαίδευση των εργαζομένων του, με τη δια βίου μάθηση και την υλοποίηση προγραμμάτων που καλύπτουν επιχειρησιακές και ατομικές ανάγκες και προτεραιότητες. Στο πλαίσιο αυτό οργανώνει και υλοποιεί εκπαιδευτικά προγράμματα που αφορούν κυρίως στην:

- Ομαλή ένταξη και εκπαίδευση των νεοπροσλαμβανομένων
- Εκμάθηση ή βελτιστοποίηση ατομικών δεξιοτήτων
- Διαρκή εκπαίδευση σε σύγχρονες μεθόδους και νοσηλευτικά πρωτόκολλα
- Πιστοποιήσεις και ενδοκλινικά μαθήματα νοσηλευτικής υπηρεσίας
- Συμμετοχή σε πανελλαδικά ή διεθνή συνέδρια

Η Ευρωκλινική μέσω αναγνωρισμένης εταιρίας στον κλάδο της εκπαίδευσης οργάνωσε Πρόγραμμα Ανάπτυξης για τα Στελέχη του middle management (40 άτομα – 2 groups) προκειμένου να αυξήσουν και να βελτιώσουν τις δεξιότητές τους, να παρακινήσουν τους υφισταμένους τους δίνοντάς τους τις απαραίτητες κατευθύνσεις και να διοικούν αποτελεσματικά παρέχοντας καθοδήγηση (coaching), γεγονός που οδήγησε σε υψηλότερη απόδοση και αυξημένη παραγωγικότητα.

Η σταθερά αναπτυξιακή πορεία του Ομίλου και της Εταιρείας βασίζεται στη συνεχή αναβάθμιση της τεχνογνωσίας και των δεξιοτήτων των εργαζομένων που αποτελούν το κεντρικό σημείο και τον εκφραστή της διαχρονικής ποιοτικής υπεροχής της Ευρωκλινικής. Προς την κατεύθυνση αυτή, υλοποιούνται εκπαιδευτικά προγράμματα, στα οποία μπορούν να συμμετέχουν όλοι οι εργαζόμενοι με σκοπό την κάλυψη των εκπαιδευτικών αναγκών τους, τη βελτίωση των δεξιοτήτων τους, τη συνεχή επαγγελματική τους ανάπτυξη και την καλύτερη ανταπόκρισή τους στην εκπλήρωση των στόχων της εταιρείας.

Κατά το έτος 2019 υλοποιήθηκαν 36 εσωτερικά αναπτυξιακά εκπαιδευτικά προγράμματα, στα οποία είχαν την ευκαιρία να συμμετάσχουν όλοι οι εργαζόμενοι της νοσηλευτικής διεύθυνσης με σκοπό την κάλυψη των εκπαιδευτικών αναγκών τους, τη βελτίωση των δεξιοτήτων τους, τη συνεχή επαγγελματική τους ανάπτυξη και την καλύτερη ανταπόκρισή τους στην εκπλήρωση των στόχων της Εταιρείας. Παράλληλα, πραγματοποιήθηκαν 34 εξωτερικές εκπαιδεύσεις.

Πρωταρχική αξία του Ομίλου σε ό,τι αφορά στη διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού είναι να παρέχει ίσες ευκαιρίες σε όλους τους εργαζομένους του και να τους αντιμετωπίζει δίκαια ανάλογα με τις ικανότητες και τις επιδόσεις τους. Επιπλέον, δημιουργεί ένα εργασιακό περιβάλλον μέσα στο οποίο ο κάθε εργαζόμενος να μπορεί να λειτουργήσει αυτόνομα και δημιουργικά, με σεβασμό στα βασικά ανθρώπινα δικαιώματα και ισότιμη αντιμετώπιση όλων των εργαζομένων.

Η επιλογή του προσωπικού βασίζεται στην αναγνώριση των ταλέντων και η ανάπτυξή του αποτελεί τον κεντρικό πυρήνα της ολοκληρωμένης στρατηγικής ανθρώπινων πόρων (HRM) που έχει υιοθετήσει η διοίκηση του Ομίλου. Ενθαρρύνεται η δημιουργικότητα, η ευελιξία και ο προσανατολισμός στην εξεύρεση λύσεων για τους ασθενείς. Επιπλέον προάγεται ισορροπία ανάμεσα σε προσωπική ζωή και εργασία (worklife balance). Η Εταιρεία συμμορφώνεται με τα διεθνή πρότυπα σχετικά με την ασφάλεια, τις συναφείς πράξεις, το υφιστάμενο καθεστώς και τους εσωτερικούς κανονισμούς. Τηρούνται απαρέγκλιτα όλοι οι κανονισμοί ασφάλειας, δημιουργείται ένα άνετο περιβάλλον εργασίας και προλαμβάνονται ατυχήματα εξ' αμελείας.

Η ενημέρωση των εργαζομένων, η βελτίωση της ενδοεταιρικής επικοινωνίας και η ικανοποίησή τους βοηθούν την ενίσχυση της εταιρικής κουλτούρας. Έτσι για πρώτη φορά από την ίδρυση της Εταιρείας διενεργήθηκε ανώνυμη έρευνα ικανοποίησης εργαζομένων, τα αποτελέσματα της οποίας κοινοποιήθηκαν σε προσωπικές συναντήσεις του Αντιπροέδρου με τους προϊσταμένους τμημάτων, καθώς επίσης τέθηκε άμεσα σε εφαρμογή action plan με βελτιωτικές κινήσεις όπου αυτό είναι εφικτό.

ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ

Τα τελευταία χρόνια η Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη αποτελεί ένα σημαντικό μέρος στη λειτουργία κάθε επιχείρησης. Ο Όμιλος Ευρωκλινικής, είναι άρρηκτα συνδεδεμένος με το κοινωνικό σύνολο μέσα στο οποίο δραστηριοποιείται και αναγνωρίζει την ευθύνη που του αναλογεί απέναντι στην κοινωνία και το περιβάλλον, όπως αρμόζει σε κάθε οργανισμό που αναπτύσσεται και προοδεύει.

Στο πλαίσιο αυτό, η Διοίκηση του Ομίλου με αφορμή την συμπλήρωση ενός έτους από την έναρξη του ειδικά σχεδιασμένου προγράμματος Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης που υλοποιεί από τον Ιούλιο του 2018, καλύπτοντας δωρεάν όλες τις προληπτικές και διαγνωστικές παιδιατρικές εξετάσεις σε περισσότερα από 1.100 παιδιά που φιλοξενούνται στις δομές της «Κιβωτού του Κόσμου», της Ένωσης «Μαζί για το Παιδί» και «Του Χαμόγελου του Παιδιού» στην Αττική, διοργάνωσε και υλοποίησε μια σειρά από ενέργειες αφιερωμένες στα παιδιά και των τριών οργανισμών.

Στόχος αυτής της πρωτοβουλίας ήταν να συμβάλει στην καλλιέργεια των κοινωνικών και γνωστικών δεξιοτήτων των παιδιών μέσα από βιωματικά παιχνίδια και δραστηριότητες. Η πρώτη δράση, που πραγματοποιήθηκε για τα παιδιά της Ένωσης «Μαζί για το παιδί» στο κέντρο εκπαιδευτικής ρομποτικής STEM, είχε σαν σκοπό να φέρει τα παιδιά σε επαφή με την ιατρική, την τεχνολογία και τη ρομποτική. Η δεύτερη δράση, που πραγματοποιήθηκε για τα παιδιά από «Το Χαμόγελο του Παιδιού» σε ειδικό κέντρο αναρρίχησης, είχε ως σκοπό να «μυήσει» τα παιδιά στην αξία του αθλητισμού ως στάση ζωής, ενισχύοντας παράλληλα την αυτοπεποίθησή τους. Η τρίτη και τελευταία δράση, που πραγματοποιήθηκε στις εγκαταστάσεις της «Κιβωτού του Κόσμου» σε συνεργασία με τον φορέα εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων «Δρω», έδωσε την ευκαιρία στα παιδιά μέσα από τη συνεργασία και το βιωματικό παιχνίδι να μάθουν βασικούς κανόνες ιατρικής πρόληψης και ασφάλειας.

Συνολικά, η Ευρωκλινική Παίδων έχει προσφέρει μέχρι σήμερα ιατρική κάλυψη και παιδιατρικές εξετάσεις (αιματολογικές, ΩΡΛ, ορθοπαιδικές, ακτινολογικές κ.α.) σε περισσότερα από 100 παιδιά των τριών οργανισμών και συγκεκριμένα σε ανασφάλιστα παιδιά, σε παιδιά που έχουν ταλαιπωρηθεί από δύσκολες ενδοοικογενειακές συνθήκες, καθώς και σε παιδιά που πάσχουν από χρόνια νοσήματα.

Για όλους τους παραπάνω λόγους, ο Όμιλος Ευρωκλινικής και το πρόγραμμά του για την υποστήριξη τριών από τους σημαντικότερους οργανισμούς προστασίας και φροντίδας παιδιού στην Ελλάδα, ξεχώρισε και βρέθηκε ανάμεσα στις 35 κορυφαίες εταιρείες που συμβάλλουν έμπρακτα στη διαμόρφωση της Εταιρικής Υπευθυνότητας στην Ελλάδα, όπως παρουσιάστηκαν στο 6ο Πανόραμα δράσεων Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης που διοργάνωσε το Marketing Week.

Επιπρόσθετα, κατά τη διάρκεια του 2019 οι εργαζόμενοι της Ευρωκλινικής είχαν ενεργή συμμετοχή σε εθελοντικές δράσεις του Ομίλου όπως το Race for the Cure για τον καρκίνο του μαστού και η Action Hellas, η οποία βοηθά τις τοπικές

κοινωνίες, ειδικά όσες είναι σε απομακρυσμένες περιοχές της νησιωτικής και ηπειρωτικής Ελλάδας. Κατά τη διάρκεια της δράσης η ιατρική ομάδα της Ευρωκλινικής παρείχε μικροβιολογικές, ιστολογικές και τεστ ΠΑΠ εξετάσεις.

Καταληκτικά, ο Όμιλος Ευρωκλινικής, ενίσχυσε το έργο της εθελοντικής ομάδας πυρασφάλειας Αφιδνών (Σ.Ε.Α.Δ), προσφέροντας σε όλα τα μέλη ειδικό εξοπλισμό, ώστε να συνεχίσουν δυναμικά το έργο τους για προστασία και διαφύλαξη του φυσικού μας περιβάλλοντος.

ΚΩΔΙΚΑΣ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Η Εταιρική Διακυβέρνηση αποτελεί ένα σύστημα αρχών, κανόνων και πρακτικών επί του οποίου οργανώνεται, λειτουργεί και διοικείται η εταιρεία. Στόχος του συστήματος αυτού είναι η προάσπιση των συμφερόντων των μετόχων της εταιρείας, η εξασφάλιση της ίσης μεταχείρισής τους και ο σεβασμός των δικαιωμάτων όλων των εμπλεκόμενων με την εταιρεία μερών.

Η Εταιρεία ως μη εισηγμένη δεν έχει την υποχρέωση να τηρεί Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης. Ωστόσο, με σκοπό την προαγωγή των συμφερόντων των μετόχων της και των λοιπών εμπλεκόμενων μερών, τη διασφάλιση της διαφάνειας και την καταπολέμηση της διαφθοράς, έχει αυτοβούλως υιοθετήσει κάποιες από τις γενικώς αποδεκτές αρχές εταιρικής διακυβέρνησης που εφαρμόζονται από τις εισηγμένες στο Ελληνικό Χρηματιστήριο εταιρείες. Στο πλαίσιο αυτό υιοθετεί ηθικές επιχειρηματικές πρακτικές με στόχο την πάταξη κάθε μορφής διαφθοράς, δωροδοκίας, ξέπλυμα μαύρου χρήματος ή άλλης παράνομης δραστηριότητας. Κάθε σχετική καταγγελία εξετάζεται ενδελεχώς, ενώ τα ευρήματά της εάν κρίνεται σκόπιμο κατατίθενται στις αρμόδιες αρχές.

Πέραν των προβλεπόμενων διατάξεων από τον Ν. 4548/2018, τα σημαντικότερα σημεία σύμπλευσης με τις αρχές εταιρικής διακυβέρνησης συνοψίζονται στα ακόλουθα:

- Το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελείται κατά πλειοψηφία από μη – εκτελεστικά μέλη (3 από σύνολο 5).
- Υφίσταται ανεξάρτητη Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου, η οποία αναφέρεται απ' ευθείας στο ΔΣ.
- Έχει συσταθεί Κεντρική Επιτροπή Προμηθειών, με σκοπό την ορθή και διαφανή διαχείριση των προμηθειών της Εταιρείας.

ΜΕΡΙΣΜΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Το Διοικητικό Συμβούλιο προτείνει τη μη διανομή μερίσματος, λόγω ύπαρξης σωρευμένων ζημιών εις νέον.

Το Διοικητικό Συμβούλιο απευθύνει θερμό «ευχαριστώ» σε όσους συνέβαλαν στην επίτευξη των στόχων και στην πρόοδο της Εταιρείας το 2019, Διοίκηση, Ιατρούς και λοιπό προσωπικό.

Αθήνα, 04 Ιουνίου 2020

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΒΟΥΚΛΑΡΗΣ

Β. Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας ΓΕΝΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ, ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ, ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ, ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ – ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Έκθεση Ελέγχου επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

Γνώμη με επιφύλαξη

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας ΓΕΝΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ, ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ, ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ, ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ – ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (η Εταιρεία), οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2019, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Κατά τη γνώμη μας, εκτός από τις επιπτώσεις του θέματος που μνημονεύεται στην παράγραφο της έκθεσής μας "Βάση για γνώμη με επιφύλαξη", οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της εταιρείας και των θυγατρικών αυτής (ο Όμιλος) κατά την 31η Δεκεμβρίου 2019, τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βάση για γνώμη με επιφύλαξη

Από τον έλεγχο μας προέκυψε ότι κατά παρέκκλιση των λογιστικών αρχών που προβλέπονται από το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 16 «Ενσώματα Πάγια» δεν διενεργήθηκε επικαιροποίηση της αποτίμησης των κτιρίων και των οικοπέδων του Ομίλου και της Εταιρείας αναπόσβεστης αξίας € 30,1 εκ. σε εύλογη αξία σύμφωνα με τη λογιστική πολιτική που έχει επιλέξει ο Όμιλος και η Εταιρεία. Εξαιτίας του γεγονότος αυτού, είναι πιθανό η αξία με την οποία εμφανίζονται τα ανωτέρω ακίνητα στις οικονομικές καταστάσεις να έχει μεταβληθεί. Ως εκ τούτου, δεν κατέστη δυνατό να αποκτήσουμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια προκειμένου να επαληθεύσουμε την εύλογη αξία των ακινήτων και συνεπώς διατηρούμε επιφύλαξη για την ορθή αποτίμηση των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων και τις ενδεχόμενες επιπτώσεις στα ίδια κεφάλαια και στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος της κλειόμενης χρήσης.

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ) όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στην ενότητα της έκθεσής μας "Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων". Είμαστε ανεξάρτητοι από την Εταιρεία και τις ενοποιούμενες θυγατρικές της, καθόλη τη διάρκεια του διορισμού μας, σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του προαναφερόμενου Κώδικα Δεοντολογίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για γνώμη με επιφύλαξη.

Ουσιώδης αβεβαιότητα που σχετίζεται με τη συνέχιση της δραστηριότητας

Εφιστούμε την προσοχή σας στην σημείωση 2.2 των οικονομικών καταστάσεων, όπου γίνεται αναφορά στο γεγονός ότι το σύνολο των Ιδίων Κεφαλαίων του Ομίλου και της Εταιρείας κατά την 31η Δεκεμβρίου 2019 έχει καταστεί κατώτερο του ½ του μετοχικού κεφαλαίου και συνεπώς συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 119 παρ. 4 του Ν.4548/2018 περί συνέχισης της δραστηριότητας του Ομίλου και της Εταιρείας. Παράλληλα, στην ανωτέρω σημείωση γίνεται αναφορά στο γεγονός ότι το σύνολο της αξίας των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων του Ομίλου και της Εταιρείας υπερβαίνει τη συνολική αξία των κυκλοφορούντων στοιχείων του ενεργητικού κατά ποσό 10,49 εκ. ευρώ και 10,50 εκ. ευρώ αντίστοιχα, με αποτέλεσμα να υπάρχει η πιθανότητα να μην είναι σε θέση να αποπληρώσουν μέρος των συμβατικών τους υποχρεώσεων. Τέλος, στη Σημείωση 2.2 περιγράφονται οι επιπτώσεις που αναμένεται να έχει στη ρευστότητα του Ομίλου και τη Εταιρείας η πανδημία COVID-19.

Οι παραπάνω συνθήκες υποδηλώνουν την ύπαρξη ουσιώδους αβεβαιότητας σχετικής με την απρόσκοπτη συνέχιση της δραστηριότητας του Ομίλου και της Εταιρείας. Όπως αναλυτικότερα αναφέρεται στην επεξηγηματική σημείωση 2.2 των οικονομικών καταστάσεων, η Διοίκηση του Ομίλου και της Εταιρείας έχει προβεί στον σχεδιασμό κατάλληλων δράσεων για τη βελτίωση της χρηματοοικονομικής θέσης τους και την απρόσκοπτη συνέχιση της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας, προϋπόθεση η οποία έχει

ληφθεί υπόψη κατά τη σύνταξη των συνημμένων οικονομικών καταστάσεων με βάση την αρχή της συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητάς τους. Η γνώμη μας δεν τροποποιείται σε σχέση με το θέμα αυτό.

Άλλες πληροφορίες

Η διοίκηση είναι υπεύθυνη για τις άλλες πληροφορίες. Οι άλλες πληροφορίες περιλαμβάνονται στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, για την οποία γίνεται σχετική αναφορά στην "Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων", αλλά δεν περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών.

Η γνώμη μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και δεν εκφράζουμε με τη γνώμη αυτή οποιασδήποτε μορφής συμπέρασμα διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις άλλες πληροφορίες και, με τον τρόπο αυτό, να εξετάσουμε εάν οι άλλες πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ή τις γνώσεις που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες. Εάν, με βάση τις εργασίες που έχουμε εκτελέσει, καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει ουσιώδες σφάλμα σε αυτές τις άλλες πληροφορίες, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το γεγονός αυτό. Δεν έχουμε τίποτα να αναφέρουμε σχετικά με το θέμα αυτό.

Ευθύνες της Διοίκησης επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν η διοίκηση είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία και τον Όμιλο ή να διακόψει τη δραστηριότητά τους ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προβεί σ 'αυτές τις ενέργειες.

Ευθύνες Ελεγκτή για τον Έλεγχο των Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό τη διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη διοίκηση.
- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από τη διοίκηση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας και του

Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία και ο Όμιλος να παύσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.

- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.
- Αποκτούμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με την χρηματοοικονομική πληροφόρηση των οντοτήτων ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Ομίλου για την έκφραση γνώμης επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου της Εταιρείας και των θυγατρικών της. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στη διοίκηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

α. Έκθεση Διαχείρισης Διοικητικού Συμβουλίου

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 (μέρος Β) του Ν. 4336/2015, σημειώνουμε ότι:

α. Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 150 και 153 του Ν. 4548/2018 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31/12/2019.

β. Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά το ελεγχό μας, για την εταιρεία ΓΕΝΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ, ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ, ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ, ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ – ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

β. Ίδια Κεφάλαια και Σχετικές Απαιτήσεις του Ν 4548/2018

Στη σημείωση 2.2 επί των οικονομικών καταστάσεων γίνεται αναφορά στο γεγονός ότι το Σύνολο των Ιδίων Κεφαλαίων της Εταιρείας, κατά την 31 Δεκεμβρίου 2019 έχει καταστεί κατώτερο του (½) του μετοχικού της κεφαλαίου και ως εκ τούτου συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παρ. 4 του άρθρου 119 του Ν.4548/2018, βάσει του οποίου το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να συγκαλέσει τη γενική συνέλευση των μετόχων με θέμα την λήψη των κατάλληλων μέτρων.

Αθήνα, 04 Ιουνίου 2020

Η Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Πελαγία Κατζά
Α.Μ. ΣΟΕΛ. 62591

Grant Thornton
An instinct for growth™

Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων
Ζεφύρου 56, 17564 Παλαιό Φάληρο
Α.Μ. ΣΟΕΛ 127

Γ. Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις

Κατάσταση Οικονομικής Θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2019 (Ενοποιημένη και Εταιρική)

	Σημειώσεις	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
		2019	2018	2019	2018
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Πάγιο Ενεργητικό					
Ενσώματα Πάγια Στοιχεία	4	38,135,972	34,228,945	38,042,611	34,172,594
Λοιπά Αϋλα Περιουσιακά Στοιχεία	5	13,286,064	14,368,191	13,286,064	14,368,191
Επενδύσεις σε Θυγατρικές και Συγγενείς Εταιρείες	9	0	0	10,000	10,000
Πελάτες και Λοιπές Απαιτήσεις	8	182,708	190,233	182,708	190,233
Σύνολο Μη Κυκλοφορούντων Στοιχείων Ενεργητικού		**51,604,744**	**48,787,369**	**51,521,383**	**48,741,018**
Κυκλοφορούν Ενεργητικό					
Αποθέματα	7	795,258	748,954	788,708	731,534
Πελάτες και Λοιπές Απαιτήσεις	8	17,094,012	15,972,263	17,389,026	16,066,785
Ταμειακά Διαθέσιμα και Ισοδύναμα	10	2,657,642	881,490	2,256,743	698,827
Σύνολο Κυκλοφορούντων Στοιχείων Ενεργητικού		**20,546,912**	**17,602,707**	**20,434,477**	**17,497,146**
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		**72,151,656**	**66,390,076**	**71,955,860**	**66,238,164**
ΠΑΘΗΤΙΚΟ					
Ίδια Κεφάλαια					
Μετοχικό Κεφάλαιο	11	38,165,002	38,165,002	38,165,002	38,165,002
Διαφορά από Έκδοση Μετοχών υπέρ το Άρτιο	11	62,225,811	62,225,811	62,225,811	62,225,811
Λοιπά Αποθεματικά	12	7,054,082	7,124,398	7,054,082	7,124,398
Αποτελέσματα εις Νέο		(105,785,434)	(107,199,678)	(105,923,412)	(107,259,613)
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων		**1,659,460**	**315,532**	**1,521,483**	**255,597**
Υποχρεώσεις					
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	13	32,167,170	30,334,143	32,167,170	30,334,143
Υποχρεώσεις για Παροχές σε Εργαζομένους	14	1,022,484	910,959	1,022,484	910,959
Αναβαλλόμενες Φορολογικές Υποχρεώσεις	15	5,698,990	5,450,551	5,734,175	5,465,510
Λοιπές Προβλέψεις	16	571,604	647,604	571,604	647,604
Σύνολο Μακροπρόθεσμων Υποχρεώσεων		39,460,249	37,343,258	39,495,434	37,358,217
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	13	3,284,873	2,426,905	3,284,873	2,426,905
Προμηθευτές και Λοιπές Υποχρεώσεις	17	27,747,074	26,304,382	27,654,072	26,197,446
Σύνολο Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων		31,031,947	28,731,287	30,938,944	28,624,351
Σύνολο Υποχρεώσεων		**70,492,195**	**66,074,544**	**70,434,378**	**65,982,567**
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ		**72,151,656**	**66,390,076**	**71,955,860**	**66,238,164**

Οι συνημμένες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Οικονομικών Καταστάσεων.

Κατάσταση Συνολικών Εσόδων χρήσης 2019 (Ενοποιημένη και Εταιρική)

	Σημειώσεις	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
		2019	2018	2019	2018
Πωλήσεις Παροχής Υπηρεσιών	18	45,938,978	41,090,783	44,991,105	40,526,708
Κόστος Παροχής Υπηρεσιών	22	(39,692,800)	(34,683,863)	(39,300,568)	(34,399,832)
Μικτό Κέρδος		**6,246,178**	**6,406,919**	**5,690,537**	**6,126,876**
Λοιπά Έσοδα	20	3,799,516	1,741,233	4,149,436	1,923,687
Έξοδα Διοικητικής Λειτουργίας	22	(6,322,575)	(5,495,574)	(6,217,761)	(5,423,421)
Λοιπά Κέρδη/(Ζημιές) Καθαρά	19	(17,225)	52,564	(17,225)	52,564
Λειτουργικά Κέρδη/(Ζημίες)		**3,705,894**	**2,705,143**	**3,604,987**	**2,679,706**
Χρηματοοικονομικά Έσοδα	23	3,912	2,577	3,912	2,577
Χρηματοοικονομικά Έξοδα	23	(1,985,955)	(1,805,206)	(1,981,828)	(1,802,142)
Χρηματοοικονομικά Έσοδα/(Έξοδα) Καθαρά	23	(1,982,043)	(1,802,630)	(1,977,916)	(1,799,566)
Κέρδη/(Ζημιές) προ φόρων		**1,723,851**	**902,514**	**1,627,071**	**880,140**
Φόρος Εισοδήματος	24	(309,607)	600,533	(290,870)	607,449
Κέρδη/(Ζημιές) μετά Φόρων		**1,414,244**	**1,503,046**	**1,336,201**	**1,487,589**
Αποτελέσματα μετά Φόρων		**1,414,244**	**1,503,046**	**1,336,201**	**1,487,589**
Λοιπά συνολικά εισοδήματα :					
Ποσά που δεν αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων:					
Αποθεματικό Αναλογιστικών αποτελεσμάτων		(92,520)	131,925	(92,520)	131,925
Επίδραση φόρου επί του αποθεματικού αναλογιστικών αποτελεσμάτων		22,205	(38,258)	22,205	(38,258)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα για τη χρήση μετά από φόρους		**(70,315)**	**93,666**	**(70,315)**	**93,666**
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα για την χρήση		**1,343,929**	**1,596,713**	**1,265,885**	**1,581,255**
Κέρδη/(Ζημίες) μετά φόρων κατανεμημένες σε μετόχους της εταιρείας		**1,414,244**	**1,503,046**	**1,336,201**	**1,487,589**
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα κατανεμημένα σε μετόχους της εταιρείας		**1,343,929**	**1,596,713**	**1,265,885**	**1,581,255**

Οι συνημμένες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Οικονομικών Καταστάσεων.

Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων χρήσης 2019 (Ενοποιημένη και Εταιρική)

	Ο Όμιλος						Η Εταιρεία					
	Μετοχικό Κεφάλαιο	Υπέρ το Άρτιο	Λοιπά Αποθεματικά	Αποθεματικό αναλογιστικών αποτελεσμάτων	Αποτελέσματα εις Νέο	Σύνολο	Μετοχικό Κεφάλαιο	Υπέρ το Άρτιο	Λοιπά Αποθεματικά	Αποθεματικό αναλογιστικών αποτελεσμάτων	Αποτελέσματα εις Νέο	Σύνολο
Υπόλοιπα κατά την 1 Ιανουαρίου 2018	**38,165,002**	**62,225,811**	**6,935,210**	**95,522**	**(107,302,725)**	**118,819**	**38,165,002**	**62,225,811**	**6,935,210**	**95,522**	**(107,347,202)**	**74,342**
Επίδραση από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9	0	0	0	0	(1,400,000)	(1,400,000)	0	0	0	0	(1,400,000)	(1,400,000)
Αναπροσαρμοσμένο Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2018	**38,165,002**	**62,225,811**	**6,935,210**	**95,522**	**(108,702,725)**	**(1,281,181)**	**38,165,002**	**62,225,811**	**6,935,210**	**95,522**	**(108,747,202)**	**(1,325,658)**
Κέρδη/(Ζημιές) Χρήσεως 2018 μετά από Φόρους	0	0	0	0	1,503,046	1,503,046	0	0	0	0	1,487,589	1,487,589
Επανεκτίμηση υποχρέωσης παροχής προσωπικού	0	0	0	131,925	0	131,925	0	0	0	131,925	0	131,925
Αναβαλλόμενη υποχρέωση στην επανεκτίμηση υποχρέωσης παροχής προσωπικού	0	0	0	(38,258)	0	(38,258)	0	0	0	(38,258)	0	(38,258)
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα	**0**	**0**	**0**	**93,666**	**1,503,046**	**1,596,713**	**0**	**0**	**0**	**93,666**	**1,487,589**	**1,581,255**
Υπόλοιπα κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018	**38,165,002**	**62,225,811**	**6,935,210**	**189,188**	**(107,199,678)**	**315,532**	**38,165,002**	**62,225,811**	**6,935,210**	**189,188**	**(107,259,613)**	**255,597**
Υπόλοιπα κατά την 1 Ιανουαρίου 2019	**38,165,002**	**62,225,811**	**6,935,210**	**189,188**	**(107,199,678)**	**315,532**	**38,165,002**	**62,225,811**	**6,935,210**	**189,188**	**(107,259,613)**	**255,597**
Κέρδη/(Ζημιές) Χρήσεως 2019 μετά από Φόρους	0	0	0	0	1,414,244	1,414,244	0	0	0	0	1,336,201	1,336,201
Επανεκτίμηση υποχρέωσης παροχής προσωπικού	0	0	0	(92,520)	0	(92,520)	0	0	0	(92,520)	0	(92,520)
Αναβαλλόμενη υποχρέωση στην επανεκτίμηση υποχρέωσης παροχής προσωπικού	0	0	0	22,205	0	22,205	0	0	0	22,205	0	22,205
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα	**0**	**0**	**0**	**(70,315)**	**1,414,244**	**1,343,929**	**0**	**0**	**0**	**(70,315)**	**1,336,201**	**1,265,885**
Υπόλοιπα κατά την 31 Δεκεμβρίου 2019	**38,165,002**	**62,225,811**	**6,935,210**	**118,873**	**(105,785,434)**	**1,659,461**	**38,165,002**	**62,225,811**	**6,935,210**	**118,873**	**(105,923,412)**	**1,521,483**

Οι συνημμένες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Οικονομικών Καταστάσεων.

Κατάσταση Ταμειακών Ροών χρήσης 2019 (Ενοποιημένη και Εταιρική)

		Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	Σημειώσεις	2019	2018	2019	2018
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες					
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	25	6,768,966	2,438,400	6,501,162	2,237,286
Καταβληθέντες φόροι		(180)	(20,978)	0	0
Καταβληθέντες τόκοι		(1,804,225)	(1,710,202)	(1,800,098)	(1,707,138)
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες		**4,964,560**	**707,220**	**4,701,064**	**530,147**
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες					
Αγορές ενσώματων παγίων		(1,478,140)	(2,378,601)	(1,432,880)	(2,320,267)
Τόκοι που εισπράχθηκαν		3,912	2,577	3,912	2,577
Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες		**(1,474,228)**	**(2,376,025)**	**(1,428,968)**	**(2,317,691)**
Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες					
Εισπράξεις από αναληφθέντα δάνεια (καθαρά από άμεσα έξοδα συναλλαγών)		14,342,574	13,276,076	14,342,574	13,276,076
Αποπληρωμή δανεισμού		(15,107,021)	(11,419,554)	(15,107,021)	(11,419,554)
Αποπηρωμή υποχρεώσεων χρηματοδοτικών μισθώσεων		(949,734)	(237,081)	(949,734)	(237,081)
Καθαρές ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		**(1,714,180)**	**1,619,440**	**(1,714,180)**	**1,619,440**
Καθαρή (μείωση)/ αύξηση στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα		**1,776,152**	**(49,365)**	**1,557,916**	**(168,104)**
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στην αρχή της χρήσης		881,494	930,859	698,831	866,935
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στο τέλος της χρήσης	10	**2,657,646**	**881,494**	**2,256,747**	**698,831**

Οι συνημμένες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Οικονομικών Καταστάσεων.

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων και εταιρικών οικονομικών καταστάσεων

1. Γενικές πληροφορίες

Η Εταιρεία «Γενική Κλινική, Διαγνωστικό, Θεραπευτικό, Χειρουργικό Κέντρο – Ευρωκλινική Αθηνών Ανώνυμος Εταιρεία» δραστηριοποιείται στην παροχή υπηρεσιών υγείας στην Ελλάδα.

Η Εταιρεία έχει συσταθεί και είναι εγκατεστημένη στην Ελλάδα με έδρα της τους Αμπελόκηπους Αττικής (Αθανασιάδου 7 - 9) και η ηλεκτρονική της διεύθυνση είναι www.euroclinic.gr.

Οι μετοχές της Εταιρείας ανήκουν κατά 57.89% στην «Hippokrates Holdings B.V.» με έδρα την Ολλανδία, η οποία ανήκει κατά 100% στην «Gulert Enterprises Limited» με έδρα την Κύπρο και η οποία με την σειρά της ανήκει κατά 100% στην «South Eastern Europe Fund (SEEF)» με έδρα το νησί Τζέρσεϋ. Ποσοστό μετοχών που ανέρχεται σε 42.10% ανήκει στην εταιρεία «AKKADIA HOLDINGS LIMITED» με έδρα την Κύπρο, η οποία ανήκει κατά 100% στην «Hippokrates Holdings B.V.». Το υπόλοιπο 0.01% των μετοχών κατέχουν ιατροί.

Η θυγατρική εταιρεία Ευρωκλινική – Σημείο Δ.Υ.Ο. – Ιδιωτικό Πολυϊατρείο Ιατρική Μονοπρόσωπη Ι.Κ.Ε. συστάθηκε την 07/11/2016 με σκοπό τη δραστηριοποίηση στον τομέα παροχής υπηρεσιών πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας. Το μετοχικό κεφάλαιο της θυγατρικής εταιρείας ανέρχεται σε 10,000 Ευρώ (10 μετοχές, με ονομαστική αξία 1,000 Ευρώ/μετοχή) και καταβλήθηκε με μετρητά από την Εταιρεία εντός του 2016.

Στο πλαίσιο κατάρτισης των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων για την χρήση 2019, έχουν ακολουθηθεί οι διατάξεις του ΔΠΧΑ 10.

Οι οικονομικές καταστάσεις για την χρήση που έληξε την 31/12/2019 έχουν εγκριθεί προς δημοσίευση από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας την 04/06/2020 και τελούν υπό την έγκριση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων.

2. Σύνοψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών

Οι κύριες λογιστικές αρχές που χρησιμοποιήθηκαν κατά τη σύνταξη αυτών των ενοποιημένων και ατομικών οικονομικών καταστάσεων παρουσιάζονται κατωτέρω. Οι ετήσιες ενοποιημένες και ατομικές οικονομικές καταστάσεις καταρτίστηκαν με βάση τις ίδιες λογιστικές αρχές που ακολουθήθηκαν για την ετοιμασία και παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου και της Εταιρείας για το έτος 2019, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά.

2.1 Πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων

Οι ενοποιημένες και ατομικές οικονομικές καταστάσεις της 31ης Δεκεμβρίου 2019 που καλύπτουν την ετήσια περίοδο από την 1η Ιανουαρίου έως και την 31η Δεκεμβρίου 2019 είναι σύμφωνες με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) που έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), καθώς και των Διερμηνειών τους που έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Ερμηνείας Προτύπων (IFRIC) και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2019. Ο Όμιλος εφαρμόζει όλα τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ), τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) και τις Διερμηνείες τους που έχουν εφαρμογή στις εργασίες του.

Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους, όπως έχει τροποποιηθεί με την εκτίμηση σε εύλογη αξία των ενσώματων παγίων (οικόπεδα & κτίρια).

Η σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ απαιτεί την χρήση ορισμένων σημαντικών λογιστικών εκτιμήσεων και την άσκηση κρίσης από τη Διοίκηση στη διαδικασία εφαρμογής των λογιστικών αρχών. Επίσης απαιτείται η χρήση υπολογισμών και υποθέσεων που επηρεάζουν τα αναφερθέντα ποσά των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, τη γνωστοποίηση ενδεχόμενων απαιτήσεων και υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων και τα αναφερθέντα ποσά εισοδημάτων και εξόδων κατά τη διάρκεια της χρήσης υπό

αναφορά. Παρά το γεγονός ότι αυτοί οι υπολογισμοί βασίζονται στην καλύτερη δυνατή γνώση της Διοίκησης σε σχέση με τις τρέχουσες συνθήκες και ενέργειες, τα πραγματικά αποτελέσματα ενδέχεται τελικά να διαφέρουν από αυτούς τους υπολογισμούς. Οι περιοχές που αφορούν περίπλοκες συναλλαγές και εμπεριέχουν μεγάλο βαθμό υποκειμενικότητας, ή οι υποθέσεις και εκτιμήσεις που είναι σημαντικές για τις οικονομικές καταστάσεις αναφέρονται στη Σημείωση 3.

Τυχόν διαφορές που παρουσιάζονται μεταξύ των ποσών σε αυτές τις οικονομικές καταστάσεις και των αντίστοιχων ποσών στις σημειώσεις, καθώς και σε αθροίσματα οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

2.2 Δήλωση συμμόρφωσης

Οι ενοποιημένες και εταιρικές οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας και δεν περιλαμβάνουν αναπροσαρμογές που να απεικονίζουν τις πιθανές μελλοντικές επιδράσεις που ενδέχεται να επέλθουν στα στοιχεία του Ενεργητικού και Παθητικού αναφορικά με την ανακτησιμότητα και την ανακατάταξή τους στην περίπτωση αδυναμίας της Εταιρείας να συνεχίσει τις επιχειρηματικές της δραστηριότητες στο μέλλον. Η Διοίκηση δεν έχει πρόθεση ή ανάγκη να προβεί βραχυπρόθεσμα στη ρευστοποίηση περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου και της Εταιρείας.

Όπως προκύπτει από τα Στοιχεία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης της 31 Δεκεμβρίου 2019, ο Όμιλος και η Εταιρεία εμφανίζουν αρνητικό κεφάλαιο κίνησης, καθώς οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις τους υπερβαίνουν τα κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού κατά ποσό 10.49 εκ. Ευρώ και 10.50 εκ. Ευρώ αντίστοιχα. Παράλληλα, το σύνολο των Ιδίων Κεφαλαίων του Ομίλου και της Εταιρείας κατά την 31η Δεκεμβρίου 2019 καθίσταται κατώτερο του ενός δευτέρου του μετοχικού κεφαλαίου και κατά συνέπεια συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 119 παρ. 4 του Ν.4548/2018.

Περαιτέρω, το 2020 χαρακτηρίζεται από την αβεβαιότητα που έχει προκαλέσει η πανδημία του νέου κορωνοϊού SARS-CoV-2 που προκαλεί την ασθένεια Covid-19. Τον Μάρτιο 2020, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας κήρυξε τον Covid-19 πανδημία.

Η εμφάνιση της πανδημίας COVID-19, σε συνδυασμό με τα μέτρα περιορισμού που ελήφθησαν για την αντιμετώπισή της, είχαν αρνητική επίδραση στην οικονομική δραστηριότητα σε παγκόσμιο επίπεδο ενώ υφίσταται σημαντικός βαθμός αβεβαιότητας αναφορικά με την εξέλιξη της πανδημίας και τις επιπτώσεις στο μέλλον.

Από τις αρχές του έτους, η Ευρωκλινική Αθηνών κατέγραψε μία δυναμική πορεία τόσο σε επίπεδο κύκλου εργασιών, όσο και σε επίπεδο κερδοφορίας καταγράφοντας για το πρώτο δίμηνο του 2020 αύξηση του κύκλου εργασιών μετά από rebate & clawback κατά 10,7% και της λειτουργικής κερδοφορίας (EBITDA) κατά 20,7% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2019. Η ίδια θετική πορεία συνεχίστηκε και στο πρώτο δεκαπενθήμερο του Μαρτίου, παρά το γεγονός ότι είχαν ήδη αρχίσει να γίνονται αντιληπτές οι συνέπειες της πανδημίας του νέου κορωνοϊού SARS CoV-2.

Με την υπ' αρ. πρωτ. 237/20-03-2020 απόφαση του Υφυπουργού Υγείας ανεστάλη προσωρινά η λειτουργία όλων των τακτικών χειρουργείων των ιδιωτικών κλινικών με σκοπό τον περιορισμό της διασποράς του κορωνοϊού. Επιπλέον, για λόγους προφύλαξης των ασθενών και του προσωπικού της, η Εταιρεία διέκοψε τη λειτουργία του Πολυιατρείου (Ευρωκλινική ΣΗΜΕΙΟ Δ.Υ.Ο.). Οι ενέργειες αυτές περιόρισαν την κίνηση των ασθενών, ήδη από το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Μαρτίου, με αποτέλεσμα για το πρώτο τρίμηνο του 2020 οι εισαγωγές να παρουσιάσουν μείωση 3,7% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2019 και οι εξωτερικοί ασθενείς να μειωθούν κατά 5,9% αντίστοιχα. Η μετέπειτα πλήρης επιβολή της απαγόρευσης μετακίνησης των πολιτών, επηρέασε περαιτέρω την επισκεψιμότητα της Κλινικής, η οποία δεχόταν μόνο επείγοντα περιστατικά. Συνολικά, για την περίοδο Απριλίου – Μαίου 2020, ο Όμιλος κατέγραψε μείωση του κύκλου εργασιών προ rebate & clawback κατά 34,97% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του.

Ο προσδιορισμός των οικονομικών επιπτώσεων της πανδημίας ενέχει σημαντικό βαθμό αβεβαιότητας και δεν μπορεί επί του παρόντος να εκτιμηθεί με αξιοπιστία, καθώς το φαινόμενο βρίσκεται υπό εξέλιξη. Η Διοίκηση του Ομίλου και της Εταιρείας έχει σχεδιάσει και υλοποιεί μία σειρά μέτρων με βάση τις εκτιμήσεις για την εξέλιξη της πανδημίας για

την ενίσχυση της ρευστότητας και κερδοφορίας του Ομίλου με απώτερο στόχο τη διασφάλιση τη απρόσκοπτης λειτουργίας του.

Στις 24 Δεκεμβρίου 2019, η Εταιρεία έλαβε τη σύμφωνη γνώμη των ομολογιούχων για την τροποποίηση της από 07/03/2018 Σύμβασης Κάλυψης Ομολογιακού Δανείου. Η τροποποίηση αυτή αφορά στη μείωση του περιθωρίου επιτοκίου, την τροποποίηση των υφιστάμενων χρηματοοικονομικών δεικτών και την επέκταση του πλάνου αποπληρωμής έως το 2025. Στο πλαίσιο της τροποποίησης της δανειακής σύμβασής, υφίστανται υποχρεώσεις της Εταιρείας στις οποίες περιλαμβάνεται η πραγματοποίηση Αύξησης Μετοχικού Κεφαλαίου ύψους 4 εκ. Ευρώ και η οποία πρέπει να πραγματοποιηθεί έως τις 30/06/2020. Η Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου ύψους 4 εκ. Ευρώ θα καταβληθεί σε μετρητά ενισχύοντας τη ρευστότητα του Ομίλου και αναμένεται να εγκριθεί από τη Γενική Συνέλευση της Εταιρείας εντός του Ιουνίου 2020.

Η εισήγηση του Δ.Σ. την 04/06/2020, για τη βελτίωση των Ιδίων Κεφαλαίων της Εταιρείας και την άρση των διατάξεων του άρθρου 119 παρ. 4 του Ν.4548/2018 , έχει ως ακολούθως:

1. Ονομαστική μείωση του κεφαλαίου της εταιρείας κατά το ποσό των τριάντα δύο εκατομμυρίων ενενήντα τριών χιλιάδων διακοσίων ενενήντα έξι Ευρώ και ογδόντα λεπτών (32.09 εκ. Ευρώ), με μείωση της ονομαστικής αξίας εκάστης κοινής ονομαστικής μετά ψήφου μετοχής της Εταιρείας από 4.40 Ευρώ σε 0.70 Ευρώ, σύμφωνα με το άρθρο 31 του Ν. 4548/2018, για τον σχηματισμό ισόποσου ειδικού αποθεματικού.
2. Αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρίας μέχρι του ποσού των 3.81 εκ. Ευρώ, με δικαίωμα προτίμησης σε ολόκληρο το νέο κεφάλαιο, υπέρ των υφιστάμενων μετόχων, κατά την αναλογία συμμετοχής του στο υφιστάμενο κεφάλαιο, με καταβολή μετρητών και έκδοση ενός εκατομμυρίου τριακοσίων είκοσι έξι χιλιάδων εκατόν τριάντα έξι (1.326.136) νέων κοινών ονομαστικών, μετά ψήφου, μετοχών, ονομαστικής αξίας 0.70 Ευρώ η καθεμία και τιμή διάθεσης 2.87 Ευρώ ανά μετοχή. Η διαφορά μεταξύ της ονομαστικής αξίας των νέων μετοχών που θα εκδοθούν και της τιμής θα αχθεί σε πίστωση του λογαριασμού των ιδίων κεφαλαίων της Εταιρείας «Διαφορά από την έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο».

Με την ολοκλήρωση των ανωτέρω όπως αναμένεται να επικυρωθεί από τη ΓΣ της Εταιρείας έως την 30/06/2020, το μετοχικό κεφάλαιο του Ομίλου και της Εταιρείας θα ανέρχεται σε 7εκ. Ευρώ (10εκ. μετοχές ονομαστικής αξίας 0.70 Ευρώ ανά μετοχή).

Παράλληλα, τον Μάιο 2020 η Διοίκηση του Ομίλου απέστειλε αίτημα στις πιστώτριες τράπεζες για τη χορήγηση επιπρόσθετης χρηματοδότησης ύψους 7 εκ. Ευρώ για την κάλυψη αναγκών κεφαλαίου κίνησης. Η Διοίκηση εκτιμά ότι η ολοκλήρωση των εν λόγω συζητήσεων θα ολοκληρωθεί εντός των επόμενων μηνών.

Από τις 04/05/2020 και σε συνέχεια σχετικής απόφασης του Υφυπουργού Υγείας ξεκίνησε η σταδιακή επαναλειτουργία και ο προγραμματισμός των τακτικών χειρουργείων και εξωτερικών ιατρείων ακολουθώντας συγκεκριμένους όρους και προϋποθέσεις με γνώμονα την προστασία της δημόσιας υγείας αλλά και αυτή του προσωπικού. Η σημαντικότερη προϋπόθεση αφορά στον περιορισμό του αριθμού των χειρουργικών επεμβάσεων, ο οποίος δεν μπορεί να υπερβαίνει σε μηνιαία βάση το 50% του μηνιαίου μέσου όρου των χειρουργικών επεμβάσεων του 2019. Η Διοίκηση αναμένει ότι θα επέλθει σταδιακή επαναφορά των εσόδων σε πλήρη κανονικότητα από τον Σεπτέμβριο του 2020 ενώ ταυτόχρονα έχει προβεί σε μία σειρά μέτρων για την ενίσχυση της κερδοφορίας και ρευστότητας του Ομίλου μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται:

- Αναστολή λειτουργίας ορόφων νοσηλείας και μείωση συνεπακόλουθων δαπανών (πχ καθαριότητα, ηλεκτρικό ρεύμα κοκ).
- Επαναδιαπραγμάτευση συμβάσεων ενοικίων με εκμισθωτές
- Επαναδιαπραγμάτευση υποχρεώσεων προς προμηθευτές για τη ρύθμιση αποπληρωμών
- Επανασχεδιασμό επενδυτικού προγράμματος για το 2020 περιορίζοντας τις αρχικά εκτιμώμενες ταμειακές ροές.

Αν οι ανωτέρω ενέργειες της Διοίκησης του Ομίλου δεν τελεσφορήσουν λόγω της αβεβαιότητας που επικρατεί, συνεπεία και της πανδημίας του COVID-19 τότε ενδέχεται να επηρεαστούν δυσμενώς η λειτουργία και οι προοπτικές του Ομίλου. Ο συνδυασμός των περιγραφόμενων καταστάσεων υποδηλώνει την ύπαρξη ουσιώδους αβεβαιότητας σχετικά με τη δυνατότητα συνέχισης της δραστηριότητας του Ομίλου και της Εταιρείας.
Ωστόσο, λαμβάνοντας υπόψη τη μακροχρόνια συνεργασία του Ομίλου με τους προμηθευτές και τις πιστώτριες τράπεζες αλλά και το γεγονός ότι δεν υφίστανται ενδείξεις ότι οι δράσεις της Διοίκησης δεν θα ολοκληρωθούν επιτυχώς, η Διοίκηση εκτιμά ότι δεν θα αντιμετωπίσει θέματα χρηματοδότησης και ρευστότητας του Ομίλου και της Εταιρείας εντός των επόμενων 12 μηνών.

2.3 Αλλαγή στις Λογιστικές Πολιτικές

Οι λογιστικές πολιτικές, βάσει των οποίων συντάχθηκαν οι Οικονομικές Καταστάσεις, είναι συνεπείς με αυτές που χρησιμοποιήθηκαν για τη σύνταξη των ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων της χρήσης που έληξε την 31/12/2019, εκτός από τις αλλαγές σε Πρότυπα και Διερμηνείες που ισχύουν από την 01/01/2019. Παρουσιάζονται τα πρότυπα, τα οποία έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση την 01/01/2019, καθώς και τα πρότυπα τα οποία είναι μεν υποχρεωτικά από την 01/01/2019, ωστόσο δεν έχουν υιοθετεί από την ΕΕ και αναμένεται να υιοθετηθούν στο μέλλον.

Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, Αναθεωρήσεις και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία έχουν τεθεί σε ισχύ και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Οι ακόλουθες τροποποιήσεις Προτύπων έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και η εφαρμογή τους είναι υποχρεωτική από την 01/01/2019 ή μεταγενέστερα.

- **ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Ιανουάριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 16. Σκοπός του έργου του IASB ήταν η ανάπτυξη ενός νέου Προτύπου για μισθώσεις που καθορίζει τις αρχές τις οποίες εφαρμόζουν και τα δύο μέρη σε μία σύμβαση - δηλαδή και ο πελάτης («ο μισθωτής») και ο προμηθευτής («ο εκμισθωτής») - για την παροχή σχετικών πληροφοριών για τις μισθώσεις κατά τρόπο που απεικονίζει πιστά αυτές τις συναλλαγές. Για την επίτευξη αυτού του σκοπού, ο μισθωτής θα πρέπει να αναγνωρίσει τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη μίσθωση.

Επίδραση από την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 16

Το ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» αντικαθιστά τον υφιστάμενο λογιστικό χειρισμό βάσει των ΔΛΠ 17 «Μισθώσεις», ΕΔΔΠΧΑ 4 «Προσδιορισμός των συμφωνιών που περιέχουν μίσθωση», SIC 15 «Λειτουργικές Μισθώσεις – Κίνητρα» και SIC 27 «Αξιολόγηση συναλλαγών που έχουν τη νομική μορφή μίσθωσης». Το νέο Πρότυπο εισάγει ένα ενιαίο λογιστικό πλαίσιο για όλες τις μισθώσεις με ορισμένες εξαιρέσεις ενώ παρέχει και συγκεκριμένες πρακτικές διευκόλυνσης όπως αναλύονται κατωτέρω.

Ο Όμιλος εφάρμοσε το νέο Πρότυπο από την 01/01/2019 χρησιμοποιώντας την απλοποιημένη μέθοδο μετάβασης. Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή, το πρότυπο εφαρμόζεται αναδρομικά με τη σωρευτική επίδραση της εφαρμογής του να αναγνωρίζεται την 01/01/2019. Ως εκ τούτου, τα συγκριτικά στοιχεία στην χρηματοοικονομική θέση της 31/12/2018 δεν έχουν επαναδιατυπωθεί και παρουσιάζονται σύμφωνα με όσα προβλέπονταν από το ΔΛΠ 17.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία έκαναν χρήση των κατωτέρω πρακτικών διευκόλυνσης όπως προβλέπεται από το ΔΠΧΑ 16:

1. Αναφορικά με τον προσδιορισμό των μισθώσεων, ο Όμιλος εφάρμοσε τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 16 μόνο σε όσες συμβάσεις ήταν σε ισχύ κατά την 1η Ιανουαρίου 2019 και είχαν αναγνωριστεί ως μισθώσεις με βάση το ΔΛΠ 17 και την ΕΔΔΠΧΑ 4.
2. Οι μισθώσεις με χρονική διάρκεια μικρότερη των 12 μηνών, καθώς και οι μισθώσεις χαμηλής αξίας εξαιρέθηκαν από την εφαρμογή του νέου Προτύπου.
3. Χρησιμοποιήθηκε ένα ενιαίο προεξοφλητικό επιτόκιο σε κάθε κατηγορία μισθώσεων με παρόμοια χαρακτηριστικά (όπως η διάρκεια μίσθωσης, η φύση του παγίου κ.λπ.).

4. Εξαιρέθηκαν οι αρχικές άμεσες δαπάνες από την επιμέτρηση των δικαιωμάτων χρήσης παγίων περιουσιακών στοιχείων κατά την ημερομηνία αρχικής εφαρμογής.
5. Συμβάσεις οι οποίες εμπεριέχουν όρους επέκτασης ή λύσης αξιολογήθηκαν με βάση την προγενέστερη εμπειρία.

Η επίδραση των προσαρμογών στα οικονομικά μεγέθη του Ομίλου και της Εταιρείας από την εφαρμογή του νέου Προτύπου ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» αναλύεται στον κατωτέρω πίνακα. Τυχόν γραμμές, οι οποίες δεν επηρεάστηκαν από τις αλλαγές που επέφερε το νέο Πρότυπο δεν περιλαμβάνονται στον πίνακα.

	Ο Όμιλος	**Η Εταιρεία**
Μακροπρόθεσμες Μισθωτικές Υποχρεώσεις	3,554,242	3,554,242
Βραχυπρόθεσμες Μισθωτικές Υποχρεώσεις	683,779	683,779
Συνολικές υποχρεώσεις μισθώσεων την 1η Ιανουαρίου 2019	**4,238,021**	**4,238,021**
Μέσο σταθμικό προεξοφλητικό επιτόκιο κατά την 1η Ιανουαρίου 2019	**5.0% - 5.5%**	**5.0% - 5.5%**

	Ο Όμιλος			
	έως 1 έτους	**2 έως 5 έτη**	**άνω των 5 ετών**	**Σύνολο**
Υποχρεώσεις μισθώσεων	915,679	3,390,743	3,500	4,309,922
Χρηματοοικονομικό έξοδο	(203,839)	(377,924)	(29)	(581,791)
Καθαρή παρούσα αξία υποχρέωσης	**711,840**	**3,012,819**	**3,471**	**3,728,131**

	Η Εταιρεία			
	έως 1 έτους	**2 έως 5 έτη**	**άνω των 5 ετών**	**Σύνολο**
Υποχρεώσεις μισθώσεων	915,679	3,390,743	3,500	4,309,922
Χρηματοοικονομικό έξοδο	(203,839)	(377,924)	(29)	(581,791)
Καθαρή παρούσα αξία υποχρέωσης	**711,840**	**3,012,819**	**3,471**	**3,728,131**

Τα αναγνωρισμένα δικαιώματα χρήσης των περιουσιακών στοιχείων του ενεργητικού σχετίζονται με τις παρακάτω κατηγορίες παγίων και συμπεριλαμβάνονται στο κονδύλι «Ενσώματα Πάγια».

	Ο Όμιλος Δικαιώματα Χρήσης				
	Κτίρια & Κτιριακές Εγκαταστάσεις	Μηχανήματα & Μηχανολογικές Εγκαταστάσεις	Μεταφορικά Μέσα	Έπιπλα και Λοιπός Εξοπλισμός	Σύνολο
Υπόλοιπα κατά την 1/1/2019 **1η Εφαρμογή ΔΠΧΑ 16**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Προσθήκες	2,626,633	1,015,389	228,109	367,890	4,238,021
Αποσβέσεις	(450,007)	(20,576)	(62,959)	(85,443)	(618,985)
Υπόλοιπα κατά την 31/12/2019	**2,176,626**	**994,813**	**165,150**	**282,447**	**3,619,036**

	Η Εταιρεία Δικαιώματα Χρήσης				
	Κτίρια & Κτιριακές Εγκαταστάσεις	Μηχανήματα & Μηχανολογικές Εγκαταστάσεις	Μεταφορικά Μέσα	Έπιπλα και Λοιπός Εξοπλισμός	Σύνολο
Υπόλοιπα κατά την 1/1/2019 **1η Εφαρμογή ΔΠΧΑ 16**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Προσθήκες	2,626,633	1,015,389	228,109	367,890	4,238,021
Αποσβέσεις	(450,007)	(20,576)	(62,959)	(85,443)	(618,985)
Υπόλοιπα κατά την 31/12/2019	**2,176,626**	**994,813**	**165,150**	**282,447**	**3,619,036**

Από την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 16, ο Όμιλος αναγνώρισε αποσβέσεις και χρηματοοικονομικά έξοδα αντί για έξοδα από μισθώσεις. Για την ετήσια περίοδο που έληξε την 31/12/2019 ο Όμιλος και η Εταιρεία αναγνώρισαν 618.99 χιλ. Ευρώ αποσβέσεις και 153.75 χιλ. Ευρώ χρηματοοικονομικά έξοδα. Τα Κέρδη προ τόκων, φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων (EBITDA) για την περίοδο που έληξε την 31/12/2019 έχουν επηρεαστεί θετικά κατά 601.13 χιλ. Ευρώ λόγω της εφαρμογής του ΔΠΧΑ 16.

- **ΕΔΔΠΧΑ 23 «Αβεβαιότητα σχετικά με Χειρισμούς Φόρου Εισοδήματος» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Ιούνιο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση μίας νέας Διερμηνείας, της ΕΔΔΠΧΑ 23. Το ΔΛΠ 12 «Φόροι Εισοδήματος» προσδιορίζει τον λογιστικό χειρισμό του τρέχοντος και αναβαλλόμενου φόρου, αλλά δεν προσδιορίζει τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται οι επιπτώσεις της αβεβαιότητας. Η ΕΔΔΠΧΑ 23 περιλαμβάνει τις επιπρόσθετες του ΔΛΠ 12 απαιτήσεις, προσδιορίζοντας τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται οι επιπτώσεις της αβεβαιότητας στον λογιστικό χειρισμό των φόρων εισοδήματος. Η νέα Διερμηνεία δεν έχει επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 9: «Προπληρωθέντα Στοιχεία με Αρνητική Απόδοση» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Οκτώβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 9. Βάσει των υφιστάμενων απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 9, μία οικονομική οντότητα θα επιμετρούσε ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού με αρνητική απόδοση στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, καθώς το χαρακτηριστικό της «αρνητικής απόδοσης» θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι δημιουργεί ενδεχόμενες ταμειακές ροές οι οποίες δεν αποτελούνται μόνο από πληρωμές κεφαλαίου και τόκου. Βάσει των τροποποιήσεων, οι οικονομικές οντότητες επιτρέπεται να επιμετρούν συγκεκριμένα προπληρωτέα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού με αρνητική απόδοση στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων, εφόσον πληρείται μία συγκεκριμένη προϋπόθεση. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 28: «Μακροπρόθεσμες Συμμετοχές σε Συγγενείς και Κοινοπραξίες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Οκτώβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 28. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η παροχή διευκρινίσεων σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό των μακροπρόθεσμων συμμετοχών σε μία συγγενή ή κοινοπραξία – στις οποίες δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης – βάσει του ΔΠΧΑ 9. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας.

- **Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2015-2017 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Δεκέμβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2015-2017», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων σε ορισμένα Πρότυπα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις που περιλαμβάνονται στον κύκλο αυτόν είναι οι εξής: ΔΠΧΑ 3 - ΔΠΧΑ 11: Συμμετοχικά δικαιώματα που κατείχε προηγουμένως ο αποκτών σε μία από κοινού λειτουργία, ΔΛΠ 12: Επιπτώσεις στον φόρο εισοδήματος από πληρωμές για χρηματοοικονομικά μέσα ταξινομημένα ως στοιχεία των ιδίων κεφαλαίων, ΔΛΠ 23: Κόστη δανεισμού επιλέξιμα για κεφαλαιοποίηση. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2019. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 19: «Τροποποίηση, Περικοπή ή Διακανονισμός Προγράμματος Καθορισμένων Παροχών» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Φεβρουάριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 19, βάσει των οποίων μία οικονομική οντότητα απαιτείται να χρησιμοποιεί επικαιροποιημένες αναλογιστικές παραδοχές κατά τον προσδιορισμό του κόστους τρέχουσας υπηρεσίας και του καθαρού τόκου για την εναπομένουσα περίοδο μετά την τροποποίηση, την περικοπή ή τον διακανονισμό ενός προγράμματος καθορισμένων παροχών. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η ενίσχυση της κατανόησης των οικονομικών καταστάσεων και η παροχή περισσότερο χρήσιμων πληροφοριών στους χρήστες αυτών. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας.

Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, Αναθεωρήσεις και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ ή δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Τα ακόλουθα νέα Πρότυπα, Διερμηνείες και τροποποιήσεις Προτύπων έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), αλλά είτε δεν έχουν ακόμη τεθεί σε ισχύ είτε δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Αναθεώρηση του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)**

Τον Μάρτιο του 2018, το IASB προέβη στην αναθεώρηση του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, σκοπός της οποίας ήταν η ενσωμάτωση σημαντικών θεμάτων τα οποία δεν καλύπτονταν, καθώς επίσης και η επικαιροποίηση και παροχή διευκρινίσεων σε σχέση με συγκεκριμένες καθοδηγήσεις. Το αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς περιλαμβάνει ένα νέο κεφάλαιο σχετικά με την επιμέτρηση, στο οποίο αναλύεται η έννοια της επιμέτρησης, συμπεριλαμβανομένων παραγόντων που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την επιλογή μίας βάσης επιμέτρησης, θέματα σχετικά με την παρουσίαση και γνωστοποίηση στις Οικονομικές Καταστάσεις και καθοδήγηση αναφορικά με την αποαναγνώριση στοιχείων του ενεργητικού και υποχρεώσεων από τις Οικονομικές Καταστάσεις. Περαιτέρω, το αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς περιλαμβάνει βελτιωμένους ορισμούς των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, καθοδήγηση που υποβοηθά την εφαρμογή των εν λόγω ορισμών, επικαιροποίηση των κριτηρίων για την αναγνώριση των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, καθώς επίσης και διευκρινίσεις σε σημαντικούς τομείς, όπως οι ρόλοι της διαχείρισης, της συντηρητικότητας και της αβεβαιότητας κατά την επιμέτρηση στην χρηματοοικονομική πληροφόρηση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του

Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2020.

- **Τροποποιήσεις στις Αναφορές του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)**

Τον Μάρτιο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση Τροποποιήσεων στις Αναφορές του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, σε συνέχεια της αναθεώρησής του. Ορισμένα Πρότυπα περιλαμβάνουν ρητές αναφορές σε προγενέστερες εκδόσεις του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η επικαιροποίηση των ως άνω αναφορών και η υποστήριξη για τη μετάβαση στο αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2020.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1 και στο ΔΛΠ 8: «Ορισμός του Ουσιώδους» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)**

Τον Οκτώβριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στον ορισμό του ουσιώδους, προκειμένου να καταστεί ευκολότερο για τις εταιρείες να προβούν σε άσκηση κρίσης σχετικά με το ουσιώδες μέγεθος. Ο ορισμός του ουσιώδους βοηθά τις εταιρείες να αποφασίσουν ποιες πληροφορίες θα πρέπει να περιληφθούν στις Οικονομικές τους Καταστάσεις. Ο νέος ορισμός τροποποιεί το ΔΛΠ 1 και το ΔΛΠ 8. Οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν τον ορισμό του ουσιώδους και πώς αυτός θα πρέπει να εφαρμοστεί, συμπεριλαμβάνοντας στον ορισμό καθοδήγηση η οποία μέχρι τώρα περιλαμβανόταν σε άλλα Πρότυπα. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2020.

- **Τροποποιήσεις στα ΔΠΧΑ 9, ΔΛΠ 39 και ΔΠΧΑ 7: "Αναμόρφωση Σημείου Αναφοράς Επιτοκίου" (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)**

Τον Σεπτέμβριο του 2019, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων σε ορισμένες απαιτήσεις συγκεκριμένων λογιστικών χειρισμών αντιστάθμισης, προκειμένου να εξομαλύνει ενδεχόμενες επιπτώσεις που προκύπτουν από την αβεβαιότητα η οποία προέρχεται από την αναμόρφωση του Σημείου Αναφοράς Επιτοκίου. Οι τροποποιήσεις σχεδιάστηκαν για να υποστηρίξουν την παροχή χρήσιμων χρηματοοικονομικών πληροφοριών από τις εταιρείες κατά τη διάρκεια της περιόδου αβεβαιότητας, η οποία προκύπτει από τη σταδιακή κατάργηση των σημείων αναφοράς επιτοκίου, όπως τα διατραπεζικά επιτόκια. Επιπλέον, οι εταιρείες απαιτείται να παράσχουν πρόσθετες πληροφορίες στους επενδυτές αναφορικά με τις σχέσεις αντιστάθμισης που επηρεάζονται άμεσα από τις εν λόγω συνθήκες αβεβαιότητας. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2020.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 3: «Ορισμός μίας Επιχείρησης» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)**

Τον Οκτώβριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 3 προκειμένου να βελτιώσει τον ορισμό μίας επιχείρησης. Οι τροποποιήσεις θα βοηθήσουν τις εταιρείες να προσδιορίσουν αν μία απόκτηση αποτελεί συνένωση επιχειρήσεων ή απόκτηση στοιχείων του ενεργητικού. Ο τροποποιημένος ορισμός επισημαίνει ότι η εκροή μίας επιχείρησης είναι να παρέχει αγαθά και υπηρεσίες στους πελάτες, ενώ ο προγενέστερος ορισμός εστίαζε στις αποδόσεις υπό τη μορφή μερισμάτων, χαμηλότερου κόστους ή άλλων οικονομικών οφελών στους επενδυτές και σε τρίτους. Επιπλέον της τροποποίησης του ορισμού της επιχείρησης, το IASB μέσω της εν λόγω έκδοσης παρέχει συμπληρωματική καθοδήγηση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2020.

- **ΔΠΧΑ 17 «Ασφαλιστικές Συμβάσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2021)**

Τον Μάιο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 17, το οποίο αντικαθιστά ένα ενδιάμεσο Πρότυπο, το ΔΠΧΑ 4. Σκοπός του έργου του IASB ήταν η ανάπτυξη ενός ενιαίου Προτύπου βασισμένου στις αρχές (principle-based standard) για τον λογιστικό χειρισμό όλων των τύπων ασφαλιστικών συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένων και των συμβάσεων αντασφάλισης που κατέχει ένας ασφαλιστικός φορέας. Ένα ενιαίο Πρότυπο βασισμένο στις αρχές θα ενισχύσει τη συγκρισιμότητα της χρηματοοικονομικής αναφοράς μεταξύ οικονομικών οντοτήτων, δικαιοδοσιών και κεφαλαιαγορών. Το ΔΠΧΑ 17 καθορίζει τις απαιτήσεις που θα πρέπει να εφαρμόζει μία οικονομική οντότητα στη χρηματοοικονομική πληροφόρηση που σχετίζεται με ασφαλιστικές συμβάσεις που εκδίδει και συμβάσεις αντασφάλισης που κατέχει. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1 «Ταξινόμηση Υποχρεώσεων ως Βραχυπρόθεσμες ή Μακροπρόθεσμες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2022)**

Τον Ιανουάριο του 2020, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων του ΔΛΠ 1 που επηρεάζουν τις απαιτήσεις για την παρουσίαση των υποχρεώσεων. Συγκεκριμένα, οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν ένα από τα κριτήρια ταξινόμησης μιας υποχρέωσης ως μακροπρόθεσμη, την απαίτηση για μία οντότητα να έχει το δικαίωμα να αναβάλει τον διακανονισμό της υποχρέωσης για τουλάχιστον 12 μήνες μετά την περίοδο αναφοράς. Οι τροποποιήσεις περιλαμβάνουν: α) αποσαφήνιση ότι το δικαίωμα μίας οντότητας για αναβολή του διακανονισμού θα πρέπει να υφίσταται κατά την ημερομηνία αναφοράς, β) αποσαφήνιση ότι η ταξινόμηση της υποχρέωσης δεν επηρεάζεται από τις προθέσεις ή προσδοκίες της διοίκησης σχετικά με την εξάσκηση του δικαιώματος αναβολής του διακανονισμού, γ) επεξηγούν πώς οι συνθήκες δανεισμού επηρεάζουν την ταξινόμηση, και δ) αποσαφήνιση των απαιτήσεων σχετικά με την ταξινόμηση υποχρεώσεων μίας οντότητας που πρόκειται να ή ενδεχομένως να διακανονίσει μέσω έκδοσης ιδίων συμμετοχικών τίτλων. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

2.4 Συναλλαγματικές μετατροπές

(α) Νόμισμα αποτίμησης και νόμισμα παρουσίασης

Η Εταιρεία και η θυγατρική της δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα. Όλα τα στοιχεία των οικονομικών καταστάσεων επιμετρούνται σε Ευρώ, το οποίο αποτελεί το νόμισμα του πρωταρχικού οικονομικού περιβάλλοντος στο οποίο λειτουργούν («λειτουργικό νόμισμα»). Οι οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ, νόμισμα το οποίο χρησιμοποιείται για τους λειτουργικούς σκοπούς της Εταιρείας, καθώς και για την απεικόνιση των οικονομικών της στοιχείων.

(β) Συναλλαγές και υπόλοιπα

Οι συναλλαγές σε ξένο νόμισμα αποτιμώνται στο λειτουργικό νόμισμα χρησιμοποιώντας τις συναλλαγματικές ισοτιμίες, οι οποίες ίσχυαν κατά τις ημερομηνίες των συναλλαγών. Συναλλαγματικά κέρδη ή ζημίες που προκύπτουν από την τακτοποίηση τέτοιων συναλλαγών και από την αποτίμηση τέλους χρήσης των νομισματικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων που αναφέρονται σε ξένα νομίσματα, αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων. Σημαντικές συναλλαγές ή υπόλοιπα δεν υπάρχουν σε άλλα νομίσματα εκτός του Ευρώ.

2.5 Ενσώματα πάγια

Τα οικόπεδα και τα κτίρια του Ομίλου περιλαμβάνουν τις ιδιόκτητες κλινικές. Τα οικόπεδα και τα κτίρια παρουσιάζονται σε εύλογη αξία, με βάση περιοδικές εκτιμήσεις από τρίτους ανεξάρτητους εγκεκριμένους εκτιμητές, μείον τις μεταγενέστερες αποσβέσεις των κτιρίων. Οποιεσδήποτε συσσωρευμένες αποσβέσεις κατά την ημερομηνία εκτίμησης των κτιρίων, διαγράφονται έναντι της λογιστικής αξίας των κτιρίων και το καθαρό ποσό αναμορφώνεται στην αναπροσαρμοσμένη αξία του κτιρίου.

Τα ενσώματα πάγια που ανήκουν στις υπόλοιπες κατηγορίες επιμετρούνται στο ιστορικό κόστος μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις και μείον τυχόν συσσωρευμένες ζημίες απομείωσης. Το ιστορικό κόστος περιλαμβάνει όλες τις άμεσες δαπάνες που σχετίζονται με την απόκτηση των στοιχείων.

Μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται αυξητικά της λογιστικής αξίας των ενσωμάτων παγίων ή αναγνωρίζονται ως ξεχωριστό πάγιο, ανάλογα με την περίπτωση, μόνον εάν υπάρχει σημαντική πιθανότητα ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη που σχετίζονται με το πάγιο θα εισρεύσουν στην Εταιρεία, και το κόστος του παγίου μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Ο Όμιλος αναγνωρίζει στη λογιστική αξία ενός στοιχείου των ενσώματων παγίων το κόστος αντικατάστασης τέτοιου στοιχείου όταν επιβαρύνεται με αυτό, εφόσον πληρούνται τα κριτήρια αναγνώρισης. Η λογιστική αξία των τμημάτων των ενσώματων παγίων που αντικαθίστανται διαγράφεται. Λοιπές δαπάνες επισκευής και συντήρησης καταχωρούνται στα αποτελέσματα της χρηματοοικονομικής περιόδου, κατά την οποία πραγματοποιούνται.

Η αύξηση στη λογιστική αξία των οικοπέδων και των κτιρίων, η οποία προκύπτει κατά την αναπροσαρμογή των εν λόγω παγίων αναγνωρίζεται στα ίδια κεφάλαια, σε πίστωση των λοιπών αποθεματικών. Μειώσεις οι οποίες απαλείφουν προηγούμενες αυξήσεις των ιδίων παγίων αναγνωρίζονται στα ίδια κεφάλαια, σε χρέωση των λοιπών αποθεματικών. Επιπλέον μειώσεις αναγνωρίζονται σε χρέωση των αποτελεσμάτων χρήσης και μειώνουν ή αυξάνουν τα κέρδη ή τις ζημίες αντίστοιχα.

Χρηματοδοτικά έξοδα που προκύπτουν για το σκοπό της απόκτησης, κατασκευής ή παραγωγής ενός ενσώματου παγίου στοιχείου, για το οποίο απαιτείται ένα σημαντικό χρονικό διάστημα προκειμένου να μπορέσει να λειτουργήσει ή να πουληθεί, κεφαλαιοποιούνται ως μέρος του κόστους του. Τα χρηματοδοτικά έξοδα κεφαλαιοποιούνται κατά τη διάρκεια της απόκτησης ή ενεργούς κατασκευής ενώ η κεφαλαιοποίησή τους σταματά στην περίπτωση που το πάγιο ολοκληρωθεί. Η κεφαλαιοποίησή των χρηματοδοτικών εξόδων αναστέλλεται στην περίπτωση που η κατασκευή του παγίου ανασταλεί.

Τα οικόπεδα δεν αποσβένονται. Οι αποσβέσεις των λοιπών ενσώματων παγίων, οι οποίες προσεγγίζονται με βάση τη μέθοδο των επιμέρους συστατικών στοιχείων του εκάστοτε παγίου, υπολογίζονται με την σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους, η οποία έχει ως εξής:

Κατηγορία	Διάρκεια Ωφέλιμης Ζωής (Ετη)
Κτίρια & Κτιριακές εγκαταστάσεις	20 - 40
Μηχανήματα & Μηχανολογικές εγκαταστάσεις	5 – 10
Μεταφορικά Μέσα	9 - 11
Έπιπλα & Λοιπός Εξοπλισμός	5 - 10

Οι υπολειμματικές αξίες και οι ωφέλιμες ζωές των ενσωμάτων παγίων υπόκεινται σε επανεξέταση και προσαρμόζονται ανάλογα, τουλάχιστον στο τέλος κάθε χρήσης.

Όταν οι λογιστικές αξίες των ενσωμάτων παγίων υπερβαίνουν την ανακτήσιμη αξία τους, η διαφορά (απομείωση) καταχωρείται άμεσα ως έξοδο στα αποτελέσματα (Σημείωση 2.7 παρακάτω).

Κατά την πώληση ενσωμάτων παγίων, εκτός των οικοπέδων και των κτιρίων, οι διαφορές μεταξύ του τιμήματος που λαμβάνεται και της λογιστικής τους αξίας καταχωρούνται ως κέρδη ή ζημίες (καθαρά) στα αποτελέσματα.

Κατά την πώληση οικοπέδων και κτιρίων, το ποσό που εμφανίζεται στα λοιπά αποθεματικά μεταφέρεται στα αποτελέσματα εις νέον.

2.6 Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Άδειες & Σήματα

Άδειες και σήματα που αποκτήθηκαν αναγνωρίζονται στο ιστορικό κόστος. Άδειες και σήματα που αποκτήθηκαν μέσω επιχειρηματικών συνενώσεων αναγνωρίζονται στην εύλογη τους αξία, κατά την ημερομηνία της εξαγοράς.

Οι άδειες και τα σήματα έχουν περιορισμένη ωφέλιμη ζωή και επιμετρούνται στο ιστορικό κόστος μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις και μείον τυχόν συσσωρευμένες ζημίες απομείωσης. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης, στη διάρκεια της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής τους (23.5 έτη), η οποία επανεξετάζεται σε περιοδική βάση.

Πελατειακές σχέσεις

Πελατειακές σχέσεις που αποκτήθηκαν μέσω επιχειρηματικών συνενώσεων αναγνωρίζονται στην εύλογη τους αξία, κατά την ημερομηνία της εξαγοράς. Οι πελατειακές σχέσεις έχουν περιορισμένη ωφέλιμη ζωή και επιμετρούνται στο ιστορικό κόστος μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις και μείον τυχόν συσσωρευμένες ζημίες απομείωσης. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης, στη διάρκεια της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής τους (3.5-9.6 έτη), η οποία επανεξετάζεται σε περιοδική βάση.

2.7 Απομείωση μη χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Τα περιουσιακά στοιχεία που αποσβένονται υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους, όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι η λογιστική αξία τους δεν θα ανακτηθεί. Η απομείωση αξίας αναγνωρίζεται κατά το ποσό που η λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία του. Η ανακτήσιμη αξία είναι η μεγαλύτερη αξία, μεταξύ εύλογης αξίας μειωμένης με το απαιτούμενο για την πώληση κόστος και αξίας χρήσεως. Για την εκτίμηση των ζημιών απομείωσης τα περιουσιακά στοιχεία εντάσσονται στις μικρότερες δυνατές μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών. Μη χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού τα οποία είναι απομειωμένα επανεξετάζονται για τυχόν αντιστροφή της απομείωσης στο τέλος κάθε χρήσης.

2.8 Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού

1. Ταξινόμηση
Οι επενδύσεις του Ομίλου ταξινομούνται από τη Διοίκηση του Ομίλου με βάση τον σκοπό για τον οποίο αποκτήθηκαν. Η Διοίκηση προσδιορίζει την ταξινόμηση κατά την αρχική αναγνώριση και επανεξετάζει την ταξινόμηση σε κάθε ημερομηνία δημοσίευσης.

(α) Δάνεια και απαιτήσεις

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού του Ομίλου και της Εταιρείας ταξινομούνται στην κατηγορία «Δάνεια και απαιτήσεις», η οποία περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με πάγιες ή προσδιορισμένες πληρωμές, τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές και δεν υπάρχει πρόθεση πώλησής τους. Περιλαμβάνονται στο κυκλοφορούν ενεργητικό εκτός από εκείνα με λήξη μεγαλύτερη των 12 μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού. Τα τελευταία συμπεριλαμβάνονται στα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία στη κατηγορία «Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις».

2. Αναγνώριση και Επιμέτρηση
Οι αγορές και οι πωλήσεις των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία της συναλλαγής που είναι και η ημερομηνία που η Εταιρεία δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει το περιουσιακό στοιχείο. Οι επενδύσεις αρχικά αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους πλέον των δαπανών συναλλαγής για όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που δεν αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους με μεταβολές στα αποτελέσματα. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους με μεταβολές στα αποτελέσματα αρχικά αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους. Τυχόν δαπάνες συναλλαγής καταχωρούνται στα αποτελέσματα χρήσης. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία Ενεργητικού αναγνωρίζονται όταν το δικαίωμα είσπραξης στις

ταμειακές ροές από τις επενδύσεις λήγει ή μεταβιβάζεται και η Εταιρεία έχει μεταβιβάσει ουσιωδώς όλους τους κινδύνους και τα οφέλη που συνεπάγεται η ιδιοκτησία.

Στη συνέχεια, τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία καθώς και τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους με μεταβολές στα αποτελέσματα αποτιμώνται και παρουσιάζονται στην εύλογη αξία τους. Τα δάνεια και οι απαιτήσεις καθώς και οι επενδύσεις διακρατούμενες ως τη λήξη παρουσιάζονται στο αναπόσβεστο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Τα κέρδη ή ζημίες που προκύπτουν από τις μεταβολές της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους με μεταβολές στα αποτελέσματα, αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα της περιόδου που προκύπτουν ως «Λοιπά κέρδη/(ζημίες)». Έσοδα από μερίσματα των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης ως «Λοιπά έσοδα» όταν η Εταιρεία θεμελιώνει το δικαίωμα για την είσπραξή τους.

Ο Όμιλος σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού, εξετάζει κατά πόσο υπάρχει αντικειμενική ένδειξη ότι ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού ή μια ομάδα χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού έχουν υποστεί απομείωση.

2.9 Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών στοιχείων

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό παρουσιάζεται στην κατάσταση οικονομικής θέσης, εφόσον υπάρχει ένα έννομο δικαίωμα για συμψηφισμό και η πρόθεση να διακανονιστούν σε καθαρή βάση ή να αναγνωριστεί το στοιχείο του ενεργητικού και να διακανονιστεί το στοιχείο του παθητικού ταυτόχρονα.

2.10 Απομείωση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Ο Όμιλος και η Εταιρεία αναγνωρίζουν προβλέψεις απομείωσης για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, εκτός εκείνων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Ο στόχος των απαιτήσεων απομείωσης του ΔΠΧΑ 9 είναι να αναγνωρίσει τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για το σύνολο της διάρκειας ζωής ενός χρηματοοικονομικού μέσου, του οποίου ο πιστωτικός κίνδυνος έχει αυξηθεί μετά την αρχική αναγνώριση, ανεξαρτήτως από το εάν η αξιολόγηση γίνεται σε συλλογικό ή εξατομικευμένο επίπεδο, χρησιμοποιώντας όλες τις πληροφορίες που μπορούν να συλλεχθούν, βάσει τόσο ιστορικών όσο και παρόντων στοιχείων, αλλά και στοιχείων που αφορούν σε λογικές μελλοντικές εκτιμήσεις.

Για την εφαρμογή της ανωτέρω προσέγγισης πραγματοποιείται διάκριση μεταξύ:

- των χρηματοοικονομικών στοιχείων των οποίων ο πιστωτικός κίνδυνος δεν έχει επιδεινωθεί σημαντικά μετά την αρχική αναγνώριση ή τα οποία έχουν χαμηλό πιστωτικό κίνδυνο κατά την ημερομηνία αναφοράς (Στάδιο 1),
- των χρηματοοικονομικών στοιχείων των οποίων ο πιστωτικός κίνδυνος έχει επιδεινωθεί σημαντικά μετά την αρχική αναγνώριση και τα οποία δεν έχουν χαμηλό πιστωτικό κίνδυνο (Στάδιο 2), και
- των χρηματοοικονομικών στοιχείων για τα οποία υπάρχουν αντικειμενικές αποδείξεις απομείωσης κατά την ημερομηνία αναφοράς (Στάδιο 3).

Για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που εντάσσονται στο Στάδιο 1 αναγνωρίζονται αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για την περίοδο των επόμενων δώδεκα μηνών, ενώ για εκείνα που εντάσσονται στο Στάδιο 2 ή το Στάδιο 3 αναγνωρίζονται αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για το σύνολο της διάρκειας ζωής του χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού.

Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές βασίζονται στη διαφορά μεταξύ των συμβατικών ταμειακών ροών και των ταμειακών ροών που η Εταιρεία αναμένει να λάβει. Η διαφορά προεξοφλείται χρησιμοποιώντας μία εκτίμηση του αρχικού πραγματικού επιτοκίου του χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία εφαρμόζουν την απλοποιημένη προσέγγιση του Προτύπου για τα στοιχεία του ενεργητικού από συμβάσεις, τις εμπορικές απαιτήσεις και τις απαιτήσεις από μισθώσεις, υπολογίζοντας τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για όλη τη διάρκεια ζωής των ως άνω στοιχείων. Στην περίπτωση αυτή, οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές συνιστούν τις αναμενόμενες ελλείψεις στις συμβατικές ταμειακές ροές, λαμβάνοντας υπόψη το ενδεχόμενο αθέτησης σε οποιοδήποτε σημείο κατά τη διάρκεια ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου. Κατά τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, η Εταιρεία χρησιμοποιεί έναν πίνακα προβλέψεων έχοντας ομαδοποιήσει τα ανωτέρω χρηματοοικονομικά μέσα με βάση τη φύση και ενηλικίωση των υπολοίπων και λαμβάνοντας υπόψη διαθέσιμα ιστορικά στοιχεία σε σχέση με τους οφειλέτες, προσαρμοσμένα για μελλοντικούς παράγοντες σε σχέση με τους οφειλέτες και το οικονομικό περιβάλλον.

2.11 Αποθέματα

Ο Όμιλος και η Εταιρεία διατηρούν αποθέματα υγειονομικού υλικού και φαρμάκων. Τα αποθέματα αυτά, αποτιμώνται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ κόστους κτήσεως και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος του υγειονομικού υλικού προσδιορίζεται με τη μέθοδο του σταθμικού μέσου όρου, ενώ των φαρμάκων με την τελευταία τιμή κτήσεως λόγω του υφιστάμενου καθεστώτος διατιμήσεων.

Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία εκτιμάται με βάση το εκτιμώμενο κόστος αντικατάστασης στα πλαίσια των συνήθων δραστηριοτήτων της Εταιρείας μείον τα εκτιμώμενα αναγκαία κόστη για την πώληση τους.

Διαγραφές και ζημίες απομείωσης αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα της χρήσης που προκύπτουν.

2.12 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα μετρητών

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα μετρητών περιλαμβάνουν τα μετρητά στο ταμείο, τις καταθέσεις όψεως και τις βραχυπρόθεσμες μέχρι 3 μήνες επενδύσεις υψηλής ρευστοποίησης και χαμηλού κινδύνου. Περιλαμβάνουν επίσης διακριτά τις δεσμευμένες καταθέσεις του Ομίλου και της Εταιρείας, οι οποίες κατά την 31/12/2019 ανέρχονταν σε 5.910 χιλ. Ευρώ (31/12/2018: 22.6 χιλ. Ευρώ) και αφορούσαν κατά κύριο λόγο την παροχή, από τις συνεργαζόμενες τράπεζες, εγγυητικών επιστολών της Εταιρείας. Οι τραπεζικοί λογαριασμοί υπεραναλήψεων εμφανίζονται στο δανεισμό ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις.

2.13 Μετοχικό κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο περιλαμβάνει τις κοινές μετοχές της Εταιρείας. Οι κοινές μετοχές περιλαμβάνονται στα ίδια κεφάλαια.

Άμεσα έξοδα για την έκδοση μετοχών, εμφανίζονται μετά την αφαίρεση του σχετικού φόρου εισοδήματος, σε μείωση του προϊόντος της έκδοσης.

2.14 Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

Οι υποχρεώσεις προς προμηθευτές αφορούν υποχρεώσεις του Ομίλου και της Εταιρείας που πηγάζουν από την αγορά αγαθών και υπηρεσιών στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητάς της.

Οι υποχρεώσεις προς προμηθευτές και οι λοιπές υποχρεώσεις αρχικά αναγνωρίζονται στην εύλογή τους αξία και μεταγενέστερα επιμετρούνται στο αναπόσβεστο κόστος, βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Οι ανωτέρω υποχρεώσεις καταχωρούνται ως βραχυπρόθεσμες εάν λήγουν εντός 12 μηνών από το τέλος της χρήσης. Εάν ισχύει διαφορετικά καταχωρούνται ως μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις.

2.15 Διακανονισμοί πρακτορείας απαιτήσεων (Factoring)

Οι διακανονισμοί πρακτορείας απαιτήσεων με δικαίωμα αναγωγής καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους ως υποχρέωση προς την εταιρεία πρακτόρευσης. Τυχόν διαφορά μεταξύ του εισπραχθέντος ποσού (καθαρό από σχετικά έξοδα) και της αξίας εξόφλησης αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων κατά τη διάρκεια του δανεισμού βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Τα ποσά που έχουν προεισπραχθεί από εταιρείες πρακτόρευσης, χωρίς δικαίωμα αναγωγής, μειώνουν τις απαιτήσεις από πελάτες.

2.16 Δανεισμός

Οι δανειακές υποχρεώσεις αρχικά αναγνωρίζονται στο κόστος, που είναι η εύλογη αξία του ανταλλάγματος που λαμβάνεται εκτός του κόστους έκδοσης σχετικά με τον δανεισμό. Μετά την αρχική αναγνώριση, τα δάνεια αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Τυχόν διαφορά μεταξύ του εισπραχθέντος ποσού (αφού αφαιρεθούν τα σχετικά έξοδα) και της αξίας εξόφλησης αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα κατά τη διάρκεια του δανεισμού βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Αμοιβές που έχουν πληρωθεί για τη δημιουργία δανειακών ορίων αναγνωρίζονται ως έξοδα για την πραγματοποίηση της συναλλαγής, κατά το μέρος που είναι πιθανό ότι μέρος ή όλα τα όρια αυτά θα χρησιμοποιηθούν. Στην περίπτωση αυτή οι αμοιβές αναβάλλονται μέχρι τα όρια αυτά να χρησιμοποιηθούν. Σε περίπτωση που δεν είναι βέβαιο ότι μέρος ή όλα τα όρια αυτά θα χρησιμοποιηθούν, οι αμοιβές κεφαλαιοποιούνται ως προκαταβολές και αποσβένονται με βάση την περίοδο παροχής χρήσης των ορίων που αφορούν.

Τα δάνεια ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, εκτός εάν η Εταιρεία έχει το δικαίωμα να αναβάλει την εξόφληση της υποχρέωσης για τουλάχιστον 12 μήνες από την ημερομηνία του ισολογισμού.

2.17 Φορολογία

Η φορολογία της χρήσης περιλαμβάνει φόρο εισοδήματος και αναβαλλόμενο φόρο. Η φορολογία αναγνωρίζεται ως έξοδο στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος εκτός του μέρους που αφορά κονδύλια τα οποία έχουν αναγνωρισθεί άμεσα στην καθαρή θέση ή στα λοιπά συνολικά εισοδήματα. Στην περίπτωση αυτή, φορολογία αναγνωρίζεται στην καθαρή θέση ή στα λοιπά συνολικά εισοδήματα.

Η φορολογία εισοδήματος υπολογίζεται με βάση τη φορολογική νομοθεσία και τους φορολογικούς συντελεστές που ισχύουν στην Ελλάδα και καταχωρείται ως έξοδο στην περίοδο κατά την οποία προκύπτουν τα εισοδήματα. Η διοίκηση της Εταιρείας σε τακτά χρονικά διαστήματα αξιολογεί τη θέση της Εταιρείας όσον αφορά τους φορολογικούς νόμους και αναγνωρίζει προβλέψεις για ποσά που πιθανόν να προκύψουν για πληρωμή προς τις φορολογικές αρχές. Τα ποσά αυτά αναγνωρίζονται ως «Προβλέψεις» στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος υπολογίζεται με βάση τη μέθοδο της υποχρέωσης, σε όλες τις προσωρινές διαφορές που προκύπτουν μεταξύ της λογιστικής αξίας και της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων. Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος δεν λογίζεται, εάν προκύπτει από την αρχική αναγνώριση στοιχείου ενεργητικού ή παθητικού σε συναλλαγή, εκτός επιχειρηματικής συνένωσης, η οποία δεν επηρέασε ούτε το λογιστικό ούτε το φορολογητέο κέρδος ή ζημία. Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος προσδιορίζεται με τους φορολογικούς συντελεστές (και νόμους) που ισχύουν κατά την ημερομηνία του ισολογισμού ή που αναμένεται ότι θα εφαρμόζονται όταν πραγματοποιηθεί το έσοδο από την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση ή όταν τακτοποιηθεί η αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται στο βαθμό που θεωρείται σχεδόν βέβαιο ότι θα υπάρξει μελλοντικό φορολογητέο κέρδος για τη χρησιμοποίηση της προσωρινής διαφοράς που δημιουργεί την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος αναγνωρίζεται για τις προσωρινές διαφορές που προκύπτουν από επενδύσεις σε θυγατρικές και συγγενείς επιχειρήσεις, με εξαίρεση την περίπτωση που η αναστροφή των προσωρινών διαφορών ελέγχεται από την Εταιρεία και είναι πιθανό ότι οι προσωρινές διαφορές δεν θα αναστραφούν στο προβλεπτό μέλλον.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει νομικά κατοχυρωμένο δικαίωμα να συμψηφισθούν οι τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις έναντι των τρεχουσών φορολογικών υποχρεώσεων και όταν οι αναβαλλόμενοι φόροι εισοδήματος αφορούν στην ίδια φορολογική αρχή.

2.18 Επιχορηγήσεις

Οι κρατικές επιχορηγήσεις αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους όταν αναμένεται με βεβαιότητα ότι η επιχορήγηση θα εισπραχθεί και ο Όμιλος ή η Εταιρεία θα συμμορφωθούν με όλους τους προβλεπόμενους όρους.

Κρατικές επιχορηγήσεις που αφορούν έξοδα, καταχωρούνται σε μεταβατικούς λογαριασμούς και αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα έτσι ώστε να αντιστοιχίζονται με τα έξοδα που προορίζονται να αποζημιώσουν.

2.19 Παροχές στο προσωπικό

(α) Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Ο Όμιλος και η Εταιρεία συμμετέχουν σε διάφορα προγράμματα καθορισμένων παροχών, τα οποία χρηματοδοτούνται μέσω πληρωμών σε ταμεία. Οι πληρωμές αυτές καθορίζονται από την ελληνική νομοθεσία και τους κανονισμούς των ταμείων. Ένα σύστημα παροχών είναι ένα συνταξιοδοτικό πρόγραμμα, το οποίο καθορίζει το ποσό το οποίο ο υπάλληλος θα εισπράξει κατά τη συνταξιοδότησή του, και το οποίο συνήθως εξαρτάται από παράγοντες όπως η ηλικία, τα έτη προϋπηρεσίας και η αμοιβή. Οι παροχές, οι οποίες πληρώνονται σε όλους τους εργαζομένους της χώρας προέλευσης της Εταιρείας, θεωρούνται ότι αποτελούν συνταξιοδοτικό πρόγραμμα καθορισμένων παροχών.

Η υποχρέωση που καταχωρείται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών είναι η παρούσα αξία της δέσμευσης για την καθορισμένη παροχή κατά το τέλος της χρήσης μείον την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος και τις μεταβολές που προκύπτουν από τα μη αναγνωρισμένα αναλογιστικά κέρδη και ζημίες και το κόστος της προϋπηρεσίας. Η δέσμευση της καθορισμένης παροχής υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητο αναλογιστή με τη χρήση της μεθόδου της προβεβλημένης πιστωτικής μονάδος (projected unit credit method). Η παρούσα αξία των καθορισμένων παροχών προσδιορίζεται προεξοφλώντας τις προϋπολογισθείσες μελλοντικές ταμειακές εκροές, χρησιμοποιώντας το επιτόκιο των μακροπροθέσμων ομολόγων του χρησιμοποιήθηκε ο δείκτης των ευρωπαϊκών ομολόγων iBoxx AA Corporate Overall 10+ EUR indices, στο νόμισμα στο οποίο οι παροχές θα πληρωθούν και με όρους έως τη λήξη τους κατά προσέγγιση ίδιους με τους όρους της δέσμευσης καθορισμένης παροχής.

Τα αναλογιστικά κέρδη αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα.

Το κόστος προϋπηρεσίας καταχωρείται άμεσα στα αποτελέσματα με εξαίρεση την περίπτωση που οι μεταβολές του προγράμματος εξαρτώνται από τον εναπομένοντα χρόνο υπηρεσίας των εργαζομένων. Στην περίπτωση αυτή το κόστος προϋπηρεσίας καταχωρείται στα αποτελέσματα με τη σταθερή μέθοδο μέσα στην περίοδο ωρίμανσης.

(β) Παροχές τερματισμού της απασχόλησης

Οι παροχές τερματισμού της απασχόλησης πληρώνονται όταν οι εργαζόμενοι αποχωρούν πριν την ημερομηνία συνταξιοδοτήσεως ή σε περίπτωση εθελουσίας αποχώρησης με αντάλλαγμα τις εν λόγω παροχές. Ο Όμιλος και η Εταιρεία καταχωρούν αυτές τις παροχές όταν έχει αποδεδειγμένα δεσμευθεί, είτε να τερματίσει την απασχόληση υπαρχόντων εργαζομένων σύμφωνα με ένα λεπτομερές πρόγραμμα για το οποίο δεν υπάρχει πιθανότητα απόσυρσης, είτε όταν προσφέρει αυτές τις παροχές ως κίνητρο για εθελουσία αποχώρηση. Παροχές τερματισμού της απασχόλησης που οφείλονται 12 μήνες μετά την ημερομηνία του ισολογισμού προεξοφλούνται στην παρούσα αξία τους.

(γ) Βραχυπρόθεσμες παροχές

Οι βραχυπρόθεσμες παροχές προς το προσωπικό σε χρήμα και σε είδος καταχωρούνται ως έξοδο όταν καθίστανται δεδουλευμένες.

2.20 Προβλέψεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Οι προβλέψεις για επίδικες αγωγές αναγνωρίζονται όταν υπάρχει μία παρούσα νομική ή τεκμαιρόμενη δέσμευση ως αποτέλεσμα γεγονότων του παρελθόντος, όταν είναι πολύ πιθανόν ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων για τον διακανονισμό της δέσμευσης και όταν το απαιτούμενο ποσό μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα.

Οι προβλέψεις υπολογίζονται στην παρούσα αξία των εξόδων τα οποία απαιτούνται να καλύψουν την παρούσα υποχρέωση την ημερομηνία του ισολογισμού. Το προεξοφλητικό επιτόκιο που χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό της παρούσας αξίας αντικατοπτρίζει τις τρέχουσες αγοραίες εκτιμήσεις για τη χρονική αξία του χρήματος και αυξήσεις που αφορούν τη συγκεκριμένη υποχρέωση.

Σε περιπτώσεις όπου η εκροή οικονομικών πόρων ως αποτέλεσμα παρουσών δεσμεύσεων θεωρείται μη πιθανή, ή το ποσό της πρόβλεψης δεν μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα, δεν αναγνωρίζεται καμία υποχρέωση στις οικονομικές καταστάσεις. Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις δεν αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις αλλά γνωστοποιούνται, εκτός αν η πιθανότητα εκροών πόρων, οι οποίοι ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη είναι ελάχιστη.

Η αύξηση της πρόβλεψης η οποία σχετίζεται με την πάροδο του χρόνου αναγνωρίζεται ως χρηματοοικονομικό κόστος.

2.21 Αναγνώριση εσόδων

Ο Όμιλος και η Εταιρεία εφάρμοσαν το καινούργιο Πρότυπο ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες» από την 01/01/2018 χωρίς αναπροσαρμογή της συγκριτικής πληροφόρησης, αναγνωρίζοντας τη σωρευτική επίδραση της αρχικής εφαρμογής στο υπόλοιπο έναρξης των Ιδίων Κεφαλαίων κατά την ημερομηνία της αρχικής εφαρμογής.

Για την αναγνώριση και την επιμέτρηση των εσόδων που προκύπτουν από συμβάσεις με πελάτες, το νέο Πρότυπο καθιερώνει ένα μοντέλο αποτελούμενο από τα εξής πέντε στάδια:

1. Προσδιορισμός της σύμβασης με τον πελάτη.
2. Προσδιορισμός των δεσμεύσεων εκτέλεσης.
3. Προσδιορισμός της τιμής συναλλαγής.
4. Κατανομή της τιμής συναλλαγής στις δεσμεύσεις εκτέλεσης της σύμβασης.
5. Αναγνώριση εσόδων όταν (ή καθώς) οι δεσμεύσεις εκτέλεσης της σύμβασης εκπληρώνονται.

Η τιμή συναλλαγής είναι το ποσό του ανταλλάγματος σε μία σύμβαση για το οποίο η Εταιρεία αναμένει να έχει δικαίωμα, ως αντάλλαγμα για τη μεταβίβαση υποσχόμενων αγαθών ή υπηρεσιών σε έναν πελάτη, εξαιρουμένων ποσών που εισπράττονται για λογαριασμό τρίτων (φόρος προστιθέμενης αξίας, λοιποί φόροι επί των πωλήσεων).

Τα έσοδα αναγνωρίζονται όταν εκπληρώνονται οι σχετικές δεσμεύσεις εκτέλεσης, είτε σε μία συγκεκριμένη χρονική στιγμή (συνήθως για υποσχέσεις που αφορούν στη μεταβίβαση αγαθών σε έναν πελάτη) είτε με την πάροδο του χρόνου (συνήθως για υποσχέσεις που αφορούν στη μεταβίβαση υπηρεσιών σε έναν πελάτη).

Ο Όμιλος και η Εταιρεία αναγνωρίζουν μία συμβατική υποχρέωση για ποσά που λαμβάνουν από τους πελάτες (προπληρωμές), τα οποία αφορούν σε δεσμεύσεις εκτέλεσης που δεν έχουν εκπληρωθεί, καθώς επίσης και όταν διατηρούν δικαίωμα επί ενός τιμήματος το οποίο είναι ανεπιφύλακτο (αναβαλλόμενο έσοδο) πριν την εκτέλεση των δεσμεύσεων εκτέλεσης της σύμβασης και τη μεταφορά των αγαθών ή των υπηρεσιών. Η συμβατική υποχρέωση αποαναγνωρίζεται όταν εκτελεστούν οι δεσμεύσεις εκτέλεσης και το έσοδο αναγνωρισθεί στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία αναγνωρίζουν μία απαίτηση από πελάτη όταν υπάρχει ένα άνευ προϋποθέσεων δικαίωμα να λάβει το τίμημα για τις εκτελεσμένες δεσμεύσεις εκτέλεσης της σύμβασης προς τον πελάτη. Αντίστοιχα, η Εταιρεία αναγνωρίζει ένα στοιχείο του ενεργητικού από συμβάσεις όταν έχει ικανοποιήσει τις δεσμεύσεις εκτέλεσης, πριν ο πελάτης πληρώσει ή πριν καταστεί απαιτητή η πληρωμή, για παράδειγμα όταν τα αγαθά ή οι υπηρεσίες μεταβιβάζονται στον πελάτη πριν από το δικαίωμα της Εταιρείας για την έκδοση τιμολογίου.

Η αναγνώριση των εσόδων από παροχή υπηρεσιών υγείας γίνεται κατά την περίοδο παροχής της υπηρεσίας με βάση τα ποσά που αναμένεται να εισπραχθούν από τους αντισυμβαλλόμενους. Το έσοδο από την πώληση αγαθών αναγνωρίζεται κατά την χρονική στιγμή που ο αγοραστής αποκτά τον έλεγχο των αγαθών, συνήθως με την παράδοση των αγαθών.

Τα έσοδα από τις λειτουργικές μισθώσεις αναγνωρίζονται σταδιακά στη διάρκεια της μίσθωσης. Η εφαρμογή του ΔΠΧΑ 15 δεν έχει επίδραση στην αναγνώριση εσόδων αυτής της κατηγορίας, καθώς εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΑ 16.

2.22 Έσοδα / Έξοδα τόκων

Τα έσοδα και τα έξοδα τόκων αναγνωρίζονται στα χρηματοοικονομικά έσοδα και στα χρηματοοικονομικά έξοδα χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου εξαιρουμένων των χρηματοδοτικών εξόδων που σχετίζονται με την απόκτηση, κατασκευή ή παραγωγή ενός περιουσιακού στοιχείου, για το οποίο απαιτείται ένα σημαντικό χρονικό διάστημα προκειμένου να μπορέσει να λειτουργήσει ή να πουληθεί, τα οποία, κεφαλαιοποιούνται ως μέρος του κόστους του περιουσιακού στοιχείου.

Η μέθοδος του πραγματικού επιτοκίου είναι μία μέθοδος υπολογισμού του αποσβεσμένου κόστους ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού ή μίας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης και ταξινόμησης του εσόδου από τόκους ή του εξόδου τόκων στη σχετιζόμενη περίοδο. Το πραγματικό επιτόκιο είναι το επιτόκιο που προεξοφλεί ακριβώς τις μελλοντικές ταμειακές πληρωμές ή εισπράξεις κατά τη διάρκεια της προσδοκώμενης ζωής του χρηματοοικονομικού εργαλείου ή μιας συντομότερης περιόδου όπου εφαρμόζεται στην καθαρή αξία του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού ή της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης. Στον υπολογισμό του πραγματικού επιτοκίου, η Εταιρεία εκτιμά τις ταμειακές ροές λαμβάνοντας υπόψη όλους τους συμβατικούς όρους του χρηματοοικονομικού εργαλείου (για παράδειγμα επιλογές προπληρωμής) αλλά δεν λαμβάνει υπόψη όλες τις μελλοντικές πιστωτικές ζημίες. Ο υπολογισμός περιλαμβάνει όλες τις αμοιβές που πληρώθηκαν ή εισπράχθηκαν μεταξύ των μερών του συμβολαίου οι οποίες είναι αναπόσπαστο μέρος του πραγματικού επιτοκίου, τα έξοδα των συναλλαγών και όλες τις άλλες υπεραξίες ή εκπτώσεις.

Όταν υπάρχει απομείωση των απαιτήσεων, η λογιστική αξία αυτών μειώνεται στο ανακτήσιμο ποσό τους το οποίο είναι η παρούσα αξία των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών προεξοφλουμένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο. Στη συνέχεια λογίζονται τόκοι με το ίδιο επιτόκιο επί της απομειωμένης (νέας λογιστικής) αξίας.

2.23 Μισθώσεις

(α) Εταιρεία ως μισθωτής

Για κάθε νέα σύμβαση που συνάπτεται την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2019, ο Όμιλος αξιολογεί εάν η σύμβαση είναι, ή εμπεριέχει μίσθωση. Μία μίσθωση είναι ή εμπεριέχει μίσθωση, εάν η σύμβαση αυτή εκχωρεί το δικαίωμα ελέγχου της χρήσης ενός αναγνωρισμένου στοιχείου του ενεργητικού για μία χρονική περίοδο και έναντι ορισμένου ανταλλάγματος. Στο πλαίσιο αυτό, ο Όμιλος αξιολογεί εάν:

- η σύμβαση εκχωρεί το δικαίωμα ελέγχου της χρήσης ενός αναγνωρισμένου στοιχείου του ενεργητικού, το οποίο καθορίζεται είτε ρητά στη σύμβαση είτε εμμέσως εφόσον καθορίζεται ρητά κατά τη χρονική στιγμή που το εν λόγω στοιχείο καταστεί διαθέσιμο προς χρήση από τον Όμιλο,
- ο Όμιλος έχει το δικαίωμα να αποκτήσει ουσιαστικά όλα τα οικονομικά οφέλη από τη χρήση του αναγνωρισμένου, και

- ο Όμιλος έχει το δικαίωμα να κατευθύνει τη χρήση του αναγνωρισμένου στοιχείου του ενεργητικού.

Οι μισθώσεις αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης ως ένα δικαίωμα χρήσης στοιχείου του ενεργητικού και μία υποχρέωση μίσθωσης, την ημερομηνία που το μισθωμένο πάγιο καθίσταται διαθέσιμο για χρήση. Τα δικαιώματα χρήσης των περιουσιακών στοιχείων κατά την 01/01/2019, αναγνωρίζονται σε ποσό που ισούται με την υποχρέωση από μισθώσεις, προσαρμοσμένο κατά το ποσό των προπληρωμένων ή δεδουλευμένων μισθωμάτων. Τα δικαιώματα χρήσης στοιχείων του ενεργητικού επιμετρώνται αρχικά στο κόστος μειωμένο κατά τις σωρευμένες αποσβέσεις και τυχόν απομειώσεις της αξίας τους. Το κόστος κατά την αρχική αναγνώριση περιλαμβάνει το ποσό της αρχικής επιμέτρησης της υποχρέωσης μίσθωσης, αρχικές δαπάνες που είναι άμεσα συνδεδεμένες με το μίσθιο, τα κόστη αποκατάστασης και τις πληρωμές μισθώσεων που έγιναν την ημερομηνία έναρξης ή πριν αυτή, μειωμένες κατά το ποσό των εκπτώσεων ή άλλων κινήτρων.

Μετά την αρχική αναγνώριση, τα δικαιώματα χρήσης στοιχείων του ενεργητικού αποσβένονται με τη σταθερή μέθοδο στη μικρότερη περίοδο μεταξύ της ωφέλιμης ζωής του στοιχείου και της διάρκειας μίσθωσής του και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους, εφόσον υφίστανται σχετικές ενδείξεις.

Οι υποχρεώσεις μίσθωσης αναγνωρίζονται αρχικά σε ποσό ίσο με την παρούσα αξία των μισθωμάτων κατά τη συνολική διάρκεια της μίσθωσης και περιλαμβάνουν τα συμβατικά σταθερά μισθώματα, μεταβλητά μισθώματα που εξαρτώνται από κάποιον δείκτη και ποσά που σχετίζονται με πληρωμές υπολειμματικής αξίας και αναμένονται να πληρωθούν. Επίσης, περιλαμβάνουν την τιμή εξάσκησης δικαιώματος αγοράς, καθώς και ποσά κυρώσεων λήξης μιας σύμβασης στην περίπτωση που είναι σχεδόν βέβαιο ότι ο εκμισθωτής θα ασκήσει το δικαίωμα αυτό.

Για τον υπολογισμό της παρούσας αξίας των μισθωμάτων χρησιμοποιείται το τεκμαρτό επιτόκιο της μίσθωσης ή σε περίπτωση που αυτό δεν προσδιορίζεται από τη σύμβαση, το επιτόκιο επιπρόσθετου δανεισμού (incremental borrowing rate). Το επιτόκιο αυτό αντιπροσωπεύει το κόστος που θα όφειλε να καταβάλει ο μισθωτής για να δανειστεί το απαραίτητο κεφάλαιο ώστε να αποκτήσει ένα στοιχείο ενεργητικού με παρόμοια χαρακτηριστικά, και συνθήκες με το μισθωμένο στοιχείο σε ένα παρόμοιο οικονομικό περιβάλλον. Κατά την 01/01/2019, το μέσο σταθμικό προεξοφλητικό επιτόκιο που εφαρμόστηκε για τον Όμιλο και την Εταιρεία ήταν 5% - 5,5%.

Μετά την αρχική αναγνώριση, το ποσό των υποχρεώσεων μίσθωσης προσαυξάνεται με το χρηματοοικονομικό τους κόστος και μειώνεται με την πληρωμή των μισθωμάτων. Στην περίπτωση που υπάρξει μεταβολή στο ποσό των μισθωμάτων λόγω μεταβολής κάποιου δείκτη, στην εκτίμηση της υπολειμματικής αξίας ή στην αξιολόγηση ενός δικαιώματος αγοράς, επέκτασης ή λήξης της σύμβασης, τότε γίνεται επανεκτίμηση του ποσού της υποχρέωσης. Στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης τα περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης συμπεριλαμβάνονται στο κονδύλι «Ενσώματα Πάγια», ενώ οι υποχρεώσεις από μισθώσεις παρουσιάζονται χωριστά.

(β) Εταιρεία ως εκμισθωτής

Ο Όμιλος και η Εταιρεία εκμισθώνουν ακίνητα μόνο με τη μορφή λειτουργικής μίσθωσης.

2.24 Διανομή μερισμάτων

Διανομή μερίσματος αναγνωρίζεται ως υποχρέωση όταν η διανομή εγκρίνεται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων.

2.25 Επενδύσεις σε θυγατρικές

Θυγατρικές θεωρούνται όλες οι εταιρείες στις οποίες η μητρική εταιρεία έχει τη δυνατότητα να ασκεί τον έλεγχο, άμεσα ή έμμεσα, μέσω άλλων θυγατρικών εταιριών. Η Εταιρεία αποκτά και ασκεί έλεγχο κυρίως μέσω της κατοχής της πλειοψηφίας των δικαιωμάτων ψήφου των θυγατρικών επιχειρήσεων. Θυγατρικές θεωρούνται επίσης και οι επιχειρήσεις στις οποίες η Εταιρεία, αποτελώντας το σημαντικότερο και μοναδικό μεγάλο μέτοχο, έχει τη δυνατότητα να ορίζει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού συμβουλίου τους. Η ύπαρξη τυχόν δυνητικών δικαιωμάτων ψήφου τα οποία είναι εξασκήσιμα κατά τον χρόνο σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων, λαμβάνεται υπόψη προκειμένου να στοιχειοθετηθεί αν η Εταιρεία ασκεί τον έλεγχο επί των θυγατρικών.

Στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας οι επενδύσεις σε θυγατρικές εμφανίζονται στο κόστος κτήσεως μειωμένο με την τυχόν ζημία απομείωσης. Σε κάθε ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης η Εταιρεία εκτιμά αν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις που να οδηγούν στο συμπέρασμα ότι οι επενδύσεις έχουν υποστεί απομείωση. Αν στοιχειοθετείται απομείωση, η ζημιά που είναι η διαφορά μεταξύ κόστους κτήσεως και εύλογης αξίας, μεταφέρεται στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων.

Οι θυγατρικές ενοποιούνται πλήρως (ολική ενοποίηση) με τη μέθοδο της απόκτησης από την ημερομηνία που αποκτάται ο έλεγχος σε αυτές και παύουν να ενοποιούνται από την ημερομηνία που τέτοιος έλεγχος δεν υφίσταται.

Ενδοεταιρικές συναλλαγές, υπόλοιπα και μη πραγματοποιημένα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ των εταιρειών του Ομίλου απαλείφονται. Οι μη πραγματοποιημένες ζημιές, επίσης απαλείφονται, εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης, του μεταβιβασθέντος στοιχείου ενεργητικού.

Οι εταιρείες του Ομίλου που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις την 31/12/2019, είναι οι εξής:

α/α	Επωνυμία Εταιρείας	Έδρα	Δραστηριότητα	% Συμμετοχής	Μέθοδος ενοποίησης
1	ΓΕΝΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ, ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ, ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ, ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ - ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ Α.Ε.	Ελλάδα	Παροχή υπηρεσιών υγείας		Μητρική
Θυγατρικές εταιρείες					
1	ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗ ΣΗΜΕΙΟ Δ.Υ.Ο. ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΠΟΛΥΪΑΤΡΕΙΟ ΙΑΤΡΙΚΗ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Ι.Κ.Ε.	Ελλάδα	Παροχή υπηρεσιών πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας	100%	Ολική ενοποίηση

3. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της Διοικήσεως

Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις της Διοίκησης επανεξετάζονται διαρκώς και βασίζονται σε ιστορικά δεδομένα και προσδοκίες για μελλοντικά γεγονότα, και κρίνονται εύλογες σύμφωνα με τα ισχύοντα.

Ο Όμιλος προβαίνει σε εκτιμήσεις και παραδοχές σχετικά με την εξέλιξη των μελλοντικών γεγονότων. Οι εκτιμήσεις και παραδοχές που ενέχουν σημαντικό κίνδυνο να προκαλέσουν ουσιώδεις προσαρμογές στις λογιστικές αξίες των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων στους επόμενους 12 μήνες έχουν ως εξής:

(α) Εκτίμηση της «εύλογης αξίας» των κτιρίων και οικοπέδων

Η πλέον κατάλληλη ένδειξη της «εύλογης αξίας» είναι οι τρέχουσες αξίες που ισχύουν σε μια ενεργή αγορά συναφών ακινήτων. Εάν δεν είναι εφικτή η εξεύρεση τέτοιων πληροφοριών, ο Όμιλος προσδιορίζει την αξία μέσα σε ένα εύρος λογικών εκτιμήσεων των «ευλόγων αξιών». Για να πάρει μια τέτοια απόφαση, ο Όμιλος λαμβάνει υπόψη του δεδομένα από μια πληθώρα πηγών, που περιλαμβάνουν:

i) Τρέχουσες τιμές σε μια ενεργή αγορά ακινήτων διαφορετικής φύσεως, κατάστασης ή τοποθεσίας, οι οποίες έχουν αναπροσαρμοστεί ώστε να απεικονίζουν αυτές τις διαφορές.

ii) Πρόσφατες τιμές παρόμοιων ακινήτων σε λιγότερο ενεργές αγορές, αναπροσαρμοσμένες έτσι ώστε να απεικονίζονται οποιεσδήποτε μεταβολές στις οικονομικές συνθήκες που έλαβαν χώρα από την ημερομηνία που έγιναν οι αντίστοιχες συναλλαγές σε εκείνες τις τιμές, και

iii) Προεξοφλημένες μελλοντικές ταμειακές ροές, βασισμένες σε αξιόπιστες εκτιμήσεις μελλοντικών ταμειακών ροών, από εξωτερικά στοιχεία όπως, τρέχουσες τιμές ακινήτων στην ίδια τοποθεσία και κατάσταση, με χρήση προεξοφλητικών επιτοκίων που απεικονίζουν την τρέχουσα αξιολόγηση της αγοράς αναφορικά με την αβεβαιότητα για το ύψος και την χρονική στιγμή εμφάνισης αυτών των ταμειακών ροών.

Εάν δεν είναι εφικτή η ανεύρεση τρεχουσών ή προσφάτων τιμών, οι «εύλογες αξίες» προσδιορίζονται με την εφαρμογή τεχνικών αποτίμησης προεξοφλημένων ταμειακών ροών. Ο Όμιλος χρησιμοποιεί παραδοχές, οι οποίες κατά κύριο λόγο βασίζονται στις συνθήκες της αγοράς που επικρατούν, κατά την ημερομηνία κατάρτισης του εκάστοτε ισολογισμού (δείκτης ανάπτυξης της αγοράς, προεξοφλητικό επιτόκιο).

Τα οικόπεδα και κτίρια του Ομίλου αποτιμήθηκαν από ανεξάρτητους εκτιμητές την 31 Δεκεμβρίου 2010. Η αποτίμηση έγινε βάσει συναλλαγών κάτω από συνήθεις εμπορικούς όρους και συνθήκες της αγοράς κατά την περίοδο της αποτίμησης.

(β) Απομείωση απαιτήσεων από πελάτες

Η Διοίκηση αξιολογεί στη λήξη κάθε περιόδου αναφοράς την ανακτησιμότητα των εμπορικών απαιτήσεων του Ομίλου προκειμένου αυτές να απεικονίζονται στο ανακτήσιμο ποσό τους. Κατά τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9, η Εταιρεία χρησιμοποιεί έναν πίνακα προβλέψεων έχοντας ομαδοποιήσει τις απαιτήσεις από πελάτες με βάση τη φύση και ενηλικίωση των υπολοίπων και λαμβάνοντας υπόψη διαθέσιμα ιστορικά στοιχεία σε σχέση με τους οφειλέτες, προσαρμοσμένα για μελλοντικούς παράγοντες σε σχέση με τους οφειλέτες και το οικονομικό περιβάλλον. Στις 31/12/2019, τα αποτελέσματα του Ομίλου και της Εταιρείας έχουν επιβαρυνθεί με απομείωση πελατών ποσού 665.46 χιλ. Ευρώ (31/12/2018: 436.04 χιλ. Ευρώ).

Από τον Ιούλιο 2013 τέθηκαν σε εφαρμογή, σύμφωνα με το άρθρο 100 του Ν.4172/2013, τα εξής:

α) ο μηχανισμός αυτόματης επιστροφής (Clawback) δαπανών νοσηλείας, διαγνωστικών εξετάσεων και φυσικοθεραπείας. Βάσει του μηχανισμού, η μηνιαία δαπάνη του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.) για διαγνωστικές εξετάσεις, νοσηλεία και φυσικοθεραπείες που παρέχονται από συμβεβλημένους ιδιώτες παρόχους υπηρεσιών υγείας, δεν μπορεί να υπερβαίνει το 1/12 των εγκεκριμένων πιστώσεων του προϋπολογισμού του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. Ως βάση υπολογισμού του ποσού επιστροφής που αντιστοιχεί, ανά μήνα, σε κάθε συμβαλλόμενο πάροχο χρησιμοποιείται ο μηνιαίος λογαριασμός που αυτός υποβάλλει στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ., έναντι των παρεχόμενων για τον αντίστοιχο χρονικό διάστημα υπηρεσιών υγείας στους ασφαλισμένους του. Δεν αναγνωρίζονται και δεν αποζημιώνονται από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. δαπάνες που υποβάλλονται σε αυτόν μετά την πάροδο είκοσι (20) ημερών από τη λήξη εκάστου ημερολογιακού μήνα. Το συνολικό ποσό της επιστροφής (clawback) υπολογίζεται σε εξαμηνιαία βάση, υπολογίζοντας τη διαφορά ανάμεσα στην προϋπολογισμένη και την πραγματική δαπάνη, που προκύπτει από την αιτούμενη από τους παρόχους δαπάνη, αφού αφαιρεθούν τυχόν επιστροφές rebate και λοιπές μη αποδεκτές δαπάνες κατά το χρόνο υπολογισμού.

β) η καθιέρωση κλιμακούμενου ποσοστού επί των οφειλών του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. για νοσηλεία, διαγνωστικές εξετάσεις και φυσικοθεραπείες των ασφαλισμένων του προς τους συμβεβλημένους με τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. ιδιώτες παρόχους των ως άνω υπηρεσιών υγείας, υπέρ του Οργανισμού ως επιστροφή (Rebate) για κάθε μήνα. Το ποσό επιστροφής (rebate) υπολογίζεται σε μηνιαία βάση, και αποδίδεται από τους υπόχρεους παρόχους υπηρεσιών υγείας, εντός μηνός από την έγγραφη ή ηλεκτρονική ατομική ειδοποίησή τους, σε λογαριασμό τραπέζης που θα υποδείξει ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ.

Ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ. επιπλέον δύναται να συμψηφίζει τα παραπάνω ποσά επιστροφής (rebate) με ισόποσες οφειλές του προς τους παρόχους εντός του ίδιου ή/και του προηγούμενου έτους, όπως αυτές προκύπτουν από τα νόμιμα παραστατικά τους.

Οι διατάξεις των ανωτέρω περιπτώσεων (α) και (β) έχουν αναδρομική ισχύ από 01.01.2013 και η διάρκειά τους επεκτάθηκε στα έτη 2019 - 2022 σύμφωνα με τη σχετική νομοθετική ρύθμιση του αρ. 25 του Ν.4549/2018-ΦΕΚ 105^{A}/14-06-2018.

Οι ιδιωτικές κλινικές έχουν προσφύγει στο ΣτΕ εναντίον των ανωτέρω νομοθετικών ρυθμίσεων, υποστηρίζοντας ουσιαστικά ότι πρόκειται για συμψηφισμό και ματαίωση της είσπραξης των οφειλομένων ποσών, ενώ ταυτόχρονα επιβάλλεται δωρεάν παροχή υπηρεσιών υγείας κατά το μέρος που υπερβαίνει το μηνιαίο πλαφόν δαπανών του Ε.Ο.Π.Υ.Υ.

Ο Όμιλος έχει προβεί σε υπολογισμό του Clawback και του Rebate από την έναρξη ισχύος των αποφάσεων επιβαρύνοντας αντίστοιχα τα οικονομικά της αποτελέσματα. Συγκεκριμένα, έχει απομειώσει τις απαιτήσεις από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. για την περίοδο 01/01/2013 – 31/12/2019 με το ποσό των 26.40 εκ. Ευρώ, ως αποτέλεσμα της εφαρμογής το άρθρου 100 παρ.5 του Ν.4172/2013 και των μεταγενέστερων σχετικών υπουργικών αποφάσεων.

(γ) Προβλέψεις για δικαστικές υποθέσεις

Ο Όμιλος αναγνωρίζει πρόβλεψη για επίδικες ιατρικές και λοιπές υποθέσεις, βάσει στοιχείων από τη Νομική Υπηρεσία του και τους συνεργαζόμενους Νομικούς Συμβούλους. Οι προβλέψεις, όπου απαιτούνται, υπολογίζονται με βάση τις εκτιμήσεις της Διοίκησης για τη δαπάνη που θα χρειαστεί για τη διευθέτηση των αναμενόμενων υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία αναφοράς των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και βασίζεται σε έναν αριθμό παραγόντων που απαιτεί την άσκηση κρίσης. Εάν το τελικό ποσό που θα εκδικαστεί είναι διαφορετικό από το αρχικώς αναγνωρισθέν, η διαφορά θα επηρεάσει τα αποτελέσματα της χρήσης που θα πραγματοποιηθεί το γεγονός.

(δ) Πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος

Η Ελληνική φορολογική νομοθεσία και οι σχετικές διατάξεις υπόκεινται σε ερμηνείες από τις φορολογικές αρχές. Υπάρχουν συναλλαγές και υπολογισμοί, για τους οποίους ο τελικός προσδιορισμός του φόρου είναι αβέβαιος. Οι δηλώσεις φόρου εισοδήματος κατατίθενται στις φορολογικές αρχές σε ετήσια βάση, αλλά τα κέρδη ή οι ζημιές που δηλώνονται, για φορολογικούς σκοπούς, παραμένουν προσωρινά εκκρεμή, έως ότου οι φορολογικές αρχές ελέγξουν τις φορολογικές δηλώσεις και τα βιβλία του φορολογούμενου και με βάση τους ελέγχους αυτούς να οριστικοποιηθούν και οι σχετικές φορολογικές υποχρεώσεις. Εάν ο τελικός φόρος είναι διαφορετικός από τον αρχικώς αναγνωρισθέντα, η διαφορά θα επηρεάσει τον φόρο εισοδήματος της χρήσης που θα πραγματοποιηθεί το γεγονός.

(ε) Παροχές προσωπικού

Η παρούσα αξία των υποχρεώσεων για παροχές προσωπικού βασίζεται σε διάφορους παράγοντες, οι οποίοι προσδιορίζονται αναλογιστικά χρησιμοποιώντας κάποιες παραδοχές. Οι παραδοχές που έχουν χρησιμοποιηθεί για τον προσδιορισμό του καθαρού εξόδου παροχών προσωπικού περιλαμβάνουν το προεξοφλητικό επιτόκιο, τις μελλοντικές αυξήσεις μισθών, καθώς και τα επίπεδα πληθωρισμού. Τυχόν αλλαγές στις παραδοχές αυτές θα επηρεάσουν τη λογιστική αξία της υποχρέωσης.

Η παρούσα αξία των καθορισμένων παροχών προσδιορίζεται χρησιμοποιώντας το κατάλληλο προεξοφλητικό επιτόκιο. Ειδικότερα χρησιμοποιήθηκε ο δείκτης των ευρωπαϊκών ομολόγων iBoxx AA Corporate Overall 10+ EUR indices, στο νόμισμα στο οποίο οι παροχές θα πληρωθούν και με όρους ως τη λήξη τους κατά προσέγγιση ίδιους με τους όρους της δέσμευσης καθορισμένης παροχής. Επιπλέον, άλλη βασική οικονομική υπόθεση σχετίζεται με τις αυξήσεις των αποδοχών του προσωπικού.

Αναλυτικότερα, οι παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν παρουσιάζονται στη Σημείωση 14.

(στ) Ωφέλιμη Ζωή Αποσβέσιμων Στοιχείων

Η Διοίκηση εξετάζει περιοδικά τις ωφέλιμες ζωές των αποσβέσιμων στοιχείων του ενεργητικού, προκειμένου να εκτιμήσει την καταλληλότητα των αρχικών εκτιμήσεων. Την 31/12/2019 η Διοίκηση εκτιμά ότι οι ωφέλιμες ζωές αντιπροσωπεύουν την αναμενόμενη χρησιμότητα των στοιχείων του ενεργητικού.

(ζ) Απομείωση στοιχείων του ενεργητικού με περιορισμένη ωφέλιμη ζωή

Τα στοιχεία του ενεργητικού με περιορισμένη ωφέλιμη ζωή ελέγχονται για σκοπούς απομείωσης όταν γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες υποδηλώνουν ότι η λογιστική τους αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Για τον υπολογισμό της αξίας λόγω χρήσης η Διοίκηση εκτιμά τις μελλοντικές ταμειακές ροές από το περιουσιακό στοιχείο ή τη μονάδα ταμειακής ροής και επιλέγει τον κατάλληλο συντελεστή προεξόφλησης για να υπολογίσει την παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών.

4. Ενσώματα Πάγια

	Ο Όμιλος							
	Γήπεδα & Οικόπεδα	Κτίρια & Κτιριακές Εγκαταστάσεις	Βελτιώσεις σε Ακίνητα Τρίτων	Πάγια υπό Κατασκευή	Μηχανήματα & Μηχανολογικές Εγκαταστάσεις	Μεταφορικά Μέσα	Έπιπλα και Λοιπός Εξοπλισμός	Σύνολο
Αξία Κτήσης ή Αξία Αποτίμησης κατά την 1η Ιανουαρίου 2018	**7,552,150**	**26,636,158**	**982,410**	**0**	**17,992,409**	**60,604**	**9,875,233**	**63,098,965**
Προσθήκες	0	111,844	72,759	2,743	1,730,145	0	461,111	**2,378,601**
Εκποιήσεις/Διαγραφές	0	0	0	0	(127,749)	0	(165,323)	**(293,072)**
Υπόλοιπο με 31η Δεκεμβρίου 2018	**7,552,150**	**26,748,002**	**1,055,169**	**2,743**	**19,594,805**	**60,604**	**10,171,021**	**65,184,494**
Σωρευμένες Αποσβέσεις κατά την 1η Ιανουαρίου 2018	**0**	**(4,040,860)**	**(287,041)**	**0**	**(17,297,770)**	**(60,604)**	**(8,390,330)**	**(30,076,606)**
Αποσβέσεις	**0**	(490,181)	(105,470)	0	(282,675)	0	(286,012)	**(1,164,338)**
Αποσβέσεις Εκποιηθέντων/Διαγραφθέντων	**0**	**0**	0	0	127,040	0	158,352	**285,392**
Υπόλοιπο με 31η Δεκεμβρίου 2018	**0**	**(4,531,041)**	**(392,511)**	**0**	**(17,453,404)**	**(60,604)**	**(8,517,991)**	**(30,955,552)**
Αναπόσβεστη Αξία κατά την 31η Δεκεμβρίου 2018	**7,552,150**	**22,216,961**	**662,658**	**2,743**	**2,141,400**	**0**	**1,653,030**	**34,228,942**
Αξία Κτήσης ή Αξία Αποτίμησης κατά την 1η Ιανουαρίου 2019	**7,552,150**	**26,748,002**	**1,055,169**	**2,743**	**19,594,805**	**60,604**	**10,171,021**	**65,184,494**
Προσθήκες	0	722,334	41,926	77,465	117,206	0	594,173	**1,553,105**
Εκποιήσεις/Διαγραφές	0	0	0	0	(26,500)	0	(36,355)	**(62,855)**
Λοιπές Μεταφορές	0	0	0	(74,965)	0	0	0	**(74,965)**
Υπόλοιπο με 31η Δεκεμβρίου 2019	**7,552,150**	**27,470,336**	**1,097,095**	**5,243**	**19,685,510**	**60,604**	**10,728,839**	**66,599,778**
Σωρευμένες Αποσβέσεις κατά την 1η Ιανουαρίου 2019	**0**	**(4,531,041)**	**(392,511)**	**0**	**(17,453,404)**	**(60,604)**	**(8,517,991)**	**(30,955,552)**
Αποσβέσεις	0	(429,682)	(120,048)	0	(312,133)	0	(311,061)	**(1,172,924)**
Αποσβέσεις Εκποιηθέντων/Διαγραφθέντων	0	**0**	0	0	9,275	0	36,355	**45,630**
Υπόλοιπο με 31η Δεκεμβρίου 2019	**0**	**(4,960,723)**	**(512,559)**	**0**	**(17,756,262)**	**(60,604)**	**(8,792,696)**	**(32,082,845)**
Αναπόσβεστη Αξία κατά την 31η Δεκεμβρίου 2019	**7,552,150**	**22,509,613**	**584,536**	**5,243**	**1,929,248**	**0**	**1,936,142**	**34,516,933**

	Δικαιώματα Χρήσης							
	Γήπεδα & Οικόπεδα	Κτίρια & Κτιριακές Εγκαταστάσεις	Βελτιώσεις σε Ακίνητα Τρίτων	Πάγια υπό Κατασκευή	Μηχανήματα & Μηχανολογικές Εγκαταστάσεις	Μεταφορικά Μέσα	Έπιπλα και Λοιπός Εξοπλισμός	Σύνολο
Αξία Κτήσης ή Αξία Αποτίμησης Δικαιωμάτων Χρήσης κατά την 1η Ιανουαρίου 2019	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Προσθήκες	0	2,626,633	0	0	1,015,389	228,109	367,890	**4,238,021**
Υπόλοιπο με 31η Δεκεμβρίου 2019	**0**	**2,626,633**	**0**	**0**	**1,015,389**	**228,109**	**367,890**	**4,238,021**
Σωρευμένες Αποσβέσεις Δικαιωμάτων Χρήσης κατά την 1η Ιανουαρίου 2019	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Αποσβέσεις	0	(450,007)	0	0	(20,576)	(62,959)	(85,443)	**(618,985)**
Υπόλοιπο με 31η Δεκεμβρίου 2019	**0**	**(450,007)**	**0**	**0**	**(20,576)**	**(62,959)**	**(85,443)**	**(618,985)**
Αναπόσβεστη Αξία κατά την 31η Δεκεμβρίου 2019	**0**	**2,176,626**	**0**	**0**	**994,813**	**165,150**	**282,447**	**3,619,036**

	Σύνολο Παγίων							
Αναπόσβεστη Αξία Παγίων κατά την 31η Δεκεμβρίου 2019	**7,552,150**	**22,509,613**	**584,536**	**5,243**	**1,929,248**	**0**	**1,936,142**	**34,516,933**
Αναπόσβεστη Αξία Δικαιωμάτων Χρήσης κατά την 31η Δεκεμβρίου 2019	**0**	**2,176,626**	**0**	**0**	**994,813**	**165,150**	**282,447**	**3,619,036**
Αναπόσβεστη Αξία Συνόλου Παγίων και Δικαιωμάτων Χρήσης κατά την 31η Δεκεμβρίου 2019	**7,552,150**	**24,686,239**	**584,536**	**5,243**	**2,924,062**	**165,150**	**2,218,589**	**38,135,969**

	Η Εταιρεία							
	Γήπεδα & Οικόπεδα	Κτίρια & Κτιριακές Εγκαταστάσεις	Βελτιώσεις σε Ακίνητα Τρίτων	Πάγια υπό Κατασκευή	Μηχανήματα & Μηχανολογικές Εγκαταστάσεις	Μεταφορικά Μέσα	Έπιπλα και Λοιπός Εξοπλισμός	Σύνολο
Αξία Κτήσης ή Αξία Αποτίμησης κατά την 1η Ιανουαρίου 2018	**7,552,150**	**26,636,158**	**982,410**	**0**	**17,992,409**	**60,604**	**9,873,994**	**63,097,726**
Προσθήκες	0	111,844	60,829	2,743	1,730,145	0	414,707	**2,320,267**
Εκποιήσεις/Διαγραφές	0	0	0	0	(127,749)	0	(165,323)	**(293,072)**
Υπόλοιπο με 31η Δεκεμβρίου 2018	**7,552,150**	**26,748,002**	**1,043,239**	**2,743**	**19,594,805**	**60,604**	**10,123,378**	**65,124,921**
Σωρευμένες Αποσβέσεις κατά την 1η Ιανουαρίου 2018	**0**	**(4,040,860)**	**(287,041)**	**0**	**(17,297,770)**	**(60,604)**	**(8,390,309)**	**(30,076,585)**
Αποσβέσεις	0	(490,181)	(105,470)	0	(282,675)	0	(282,812)	**(1,161,137)**
Αποσβέσεις Εκποιηθέντων/Διαγραφθέντων	0	0	0	0	127,040	0	158,352	**285,392**
Υπόλοιπο με 31η Δεκεμβρίου 2018	**0**	**(4,531,041)**	**(392,511)**	**0**	**(17,453,404)**	**(60,604)**	**(8,514,769)**	**(30,952,330)**
Αναπόσβεστη Αξία κατά την 31η Δεκεμβρίου 2018	**7,552,150**	**22,216,961**	**650,728**	**2,743**	**2,141,400**	**0**	**1,608,609**	**34,172,591**
Αξία Κτήσης ή Αξία Αποτίμησης κατά την 1η Ιανουαρίου 2019	**7,552,150**	**26,748,002**	**1,043,239**	**2,743**	**19,594,805**	**60,604**	**10,123,378**	**65,124,921**
Προσθήκες	0	722,334	41,926	77,465	117,206	0	548,913	**1,507,845**
Εκποιήσεις/Διαγραφές	0	0	0	0	(26,500)	0	(36,355)	**(62,855)**
Λοιπές Μεταφορές	0	0	0	(74,965)	0	0	0	**(74,965)**
Υπόλοιπο με 31η Δεκεμβρίου 2019	**7,552,150**	**27,470,336**	**1,085,165**	**5,243**	**19,685,510**	**60,604**	**10,635,936**	**66,494,945**
Σωρευμένες Αποσβέσεις κατά την 1η Ιανουαρίου 2019	**0**	**(4,531,041)**	**(392,511)**	**0**	**(17,453,404)**	**(60,604)**	**(8,514,769)**	**(30,952,330)**
Αποσβέσεις	0	(429,682)	(119,571)	0	(312,133)	0	(303,288)	**(1,164,673)**
Αποσβέσεις Εκποιηθέντων/Διαγραφθέντων	0	0	0	0	9,275	0	36,355	**45,630**
Υπόλοιπο με 31η Δεκεμβρίου 2019	**0**	**(4,960,723)**	**(512,082)**	**0**	**(17,756,262)**	**(60,604)**	**(8,781,701)**	**(32,071,373)**
Αναπόσβεστη Αξία κατά την 31η Δεκεμβρίου 2019	**7,552,150**	**22,509,613**	**573,083**	**5,243**	**1,929,248**	**0**	**1,854,234**	**34,423,572**

	Δικαιώματα Χρήσης							
	Γήπεδα & Οικόπεδα	Κτίρια & Κτιριακές Εγκαταστάσεις	Βελτιώσεις σε Ακίνητα Τρίτων	Πάγια υπό Κατασκευή	Μηχανήματα & Μηχανολογικές Εγκαταστάσεις	Μεταφορικά Μέσα	Έπιπλα και Λοιπός Εξοπλισμός	Σύνολο
Αξία Κτήσης ή Αξία Αποτίμησης Δικαιωμάτων Χρήσης κατά την 1η Ιανουαρίου 2019	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Προσθήκες	0	2,626,633	0	0	1,015,389	228,109	367,890	**4,238,021**
Υπόλοιπο με 31η Δεκεμβρίου 2019	**0**	**2,626,633**	**0**	**0**	**1,015,389**	**228,109**	**367,890**	**4,238,021**
Σωρευμένες Αποσβέσεις Δικαιωμάτων Χρήσης κατά την 1η Ιανουαρίου 2019	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Αποσβέσεις	0	(450,007)	0	0	(20,576)	(62,959)	(85,443)	**(618,985)**
Υπόλοιπο με 31η Δεκεμβρίου 2019	**0**	**(450,007)**	**0**	**0**	**(20,576)**	**(62,959)**	**(85,443)**	**(618,985)**
Αναπόσβεστη Αξία κατά την 31η Δεκεμβρίου 2019	**0**	**2,176,626**	**0**	**0**	**994,813**	**165,150**	**282,447**	**3,619,036**

	Σύνολο Παγίων							
Αναπόσβεστη Αξία Παγίων κατά την 31η Δεκεμβρίου 2019	**7,552,150**	**22,509,613**	**573,083**	**5,243**	**1,929,248**	**0**	**1,854,234**	**34,423,572**
Αναπόσβεστη Αξία Δικαιωμάτων Χρήσης κατά την 31η Δεκεμβρίου 2019	**0**	**2,176,626**	**0**	**0**	**994,813**	**165,150**	**282,447**	**3,619,036**
Αναπόσβεστη Αξία Συνόλου Παγίων και Δικαιωμάτων Χρήσης κατά την 31η Δεκεμβρίου 2019	**7,552,150**	**24,686,239**	**573,083**	**5,243**	**2,924,062**	**165,150**	**2,136,681**	**38,042,608**

Η δαπάνη για αποσβέσεις του Ομίλου 1.79 εκ. Ευρώ (2018: 1.16 εκ. Ευρώ) και της Εταιρείας 1.78 εκ. Ευρώ (2018: 1.16 χιλ. Ευρώ) έχει καταχωρηθεί στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων ως εξής: 1.22εκ. Ευρώ (2018: 791.75 χιλ. Ευρώ) στο κόστος παροχής υπηρεσιών και 573.41χιλ. Ευρώ (2018: 372.59 χιλ. Ευρώ) στα έξοδα διοίκησης για τον Όμιλο και 1.21εκ. Ευρώ (2018: 789.57 χιλ. Ευρώ) στο κόστος παροχής υπηρεσιών και 570.χιλ. Ευρώ (2018: 371.56 χιλ. Ευρώ) στα έξοδα διοίκησης για την Εταιρεία. Τα συγκριτικά ποσά κατά την 01/01/2019 της αρχικής αξίας κτήσης και σωρευμένων αποσβέσεων των βελτιώσεων σε ακίνητα τρίτων έχουν αναπροσαρμοστεί ισόποσα χωρίς να υφίσταται επίδραση στην αναπόσβεστη αξία κατά την 01/01/2019.

Σε περίπτωση που τα οικόπεδα και τα κτίρια λογιστικοποιούνταν σε ιστορικό κόστος, τα αντίστοιχα ποσά τους θα ήταν ως ακολούθως:

	Ο Όμιλος			
	2019		2018	
	Γήπεδα & Οικόπεδα	Κτίρια & Κτιριακές Εγκαταστάσεις	Γήπεδα & Οικόπεδα	Κτίρια & Κτιριακές Εγκαταστάσεις
Κόστος	3,446,439	26,019,539	3,446,439	25,297,205
Συσσωρευμένες αποσβέσεις		(8,403,004)		(7,752,515)
Υπόλοιπο με 31η Δεκεμβρίου	**3,446,439**	**17,616,536**	**3,446,439**	**17,544,690**

	Η Εταιρεία			
	2019		2018	
	Γήπεδα & Οικόπεδα	Κτίρια & Κτιριακές Εγκαταστάσεις	Γήπεδα & Οικόπεδα	Κτίρια & Κτιριακές Εγκαταστάσεις
Κόστος	3,446,439	26,019,539	3,446,439	25,297,205
Συσσωρευμένες αποσβέσεις		(8,403,004)		(7,752,515)
Υπόλοιπο με 31η Δεκεμβρίου	**3,446,439**	**17,616,536**	**3,446,439**	**17,544,690**

Επί των ενσώματων παγίων στοιχείων του Ομίλου και της Εταιρείας υφίστανται εμπράγματα βάρη υπέρ τραπεζών συνολικού ύψους 35.65 εκ. Ευρώ για οικόπεδα & κτίρια, καθώς και πλασματικά ενέχυρα επί του εξοπλισμού.

5. Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία του Ομίλου και της Εταιρείας για τις χρήσεις 2019 και 2018 αναλύονται ως εξής:

	Ο Όμιλος			Η Εταιρεία		
	Άδειες & Σήματα	Πελατειακές σχέσεις	Σύνολο	Άδειες & Σήματα	Πελατειακές σχέσεις	Σύνολο
Αξία Κτήσης ή Αξία Αποτίμησης κατά την 1η Ιανουαρίου 2018	**19,778,827**	**6,163,173**	**25,942,000**	**19,778,827**	**6,163,173**	**25,942,000**
Υπόλοιπο με 31η Δεκεμβρίου 2018	**19,778,827**	**6,163,173**	**25,942,000**	**19,778,827**	**6,163,173**	**25,942,000**
Σωρευμένες Αποσβέσεις κατά την 1η Ιανουαρίου 2018	**(4,328,509)**	**(5,753,992)**	**(10,082,501)**	**(4,328,509)**	**(5,753,992)**	**(10,082,501)**
Αποσβέσεις	(1,082,127)	(409,181)	**(1,491,308)**	(1,082,127)	(409,181)	**(1,491,308)**
Υπόλοιπο με 31η Δεκεμβρίου 2018	**(5,410,636)**	**(6,163,173)**	**(11,573,809)**	**(5,410,636)**	**(6,163,173)**	**(11,573,809)**
Αναπόσβεστη Αξία κατά την 31η Δεκεμβρίου 2018	**14,368,191**	**0**	**14,368,191**	**14,368,191**	**0**	**14,368,191**
Αξία Κτήσης ή Αξία Αποτίμησης κατά την 1η Ιανουαρίου 2019	**19,778,827**	**6,163,173**	**25,942,000**	**19,778,827**	**6,163,173**	**25,942,000**
Υπόλοιπο με 31 Δεκεμβρίου 2019	**19,778,827**	**6,163,173**	**25,942,000**	**19,778,827**	**6,163,173**	**25,942,000**
Σωρευμένες Αποσβέσεις με 1 Ιανουαρίου 2019	**(5,410,636)**	**(6,163,173)**	**(11,573,809)**	**(5,410,636)**	**(6,163,173)**	**(11,573,809)**
Αποσβέσεις	(1,082,127)	0	**(1,082,127)**	(1,082,127)	0	**(1,082,127)**
Υπόλοιπο με 31 Δεκεμβρίου 2019	**(6,492,763)**	**(6,163,173)**	**(12,655,936)**	**(6,492,763)**	**(6,163,173)**	**(12,655,936)**
Αναπόσβεστη Αξία με 31 Δεκεμβρίου 2019	**13,286,064**	**0**	**13,286,064**	**13,286,064**	**0**	**13,286,064**

Η δαπάνη για αποσβέσεις του Ομίλου και της Εταιρείας 1.08 εκ. Ευρώ (2018: 1.49 εκ. Ευρώ) έχει καταχωρηθεί στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων ως εξής: 735.85 χιλ. Ευρώ (2018: 1.01 εκ. Ευρώ) στο κόστος παροχής υπηρεσιών και 346.28χιλ. Ευρώ (2018: 477.22 χιλ. Ευρώ) στα έξοδα διοίκησης.

Επί των άυλων περιουσιακών στοιχείων της Εταιρείας (εμπορικών σημάτων) έχει συσταθεί ενέχυρο.

Έλεγχος απομείωσης

Ο Όμιλος διενεργεί έλεγχο απομείωσης στα άυλα περιουσιακά του στοιχεία σύμφωνα με το ΔΛΠ 36 - Απομείωση Περιουσιακών Στοιχείων, όποτε υπάρχουν ενδείξεις για απομείωση.

Για σκοπούς διενέργειας του ελέγχου απομείωσης των άυλων περιουσιακών στοιχείων, η Εταιρεία θεωρείται ως μια μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών, όπου και χρησιμοποιούνται εκτιμήσεις ταμειακών ροών, προ φόρων, που βασίζονται σε εγκεκριμένους από το Διοικητικό Συμβούλιο χρηματοοικονομικούς προϋπολογισμούς. Η διοίκηση καθορίζει το μικτό περιθώριο κέρδους με βάση αποδόσεις του παρελθόντος και προσδοκίες για την ανάπτυξη της αγοράς. Ο ρυθμός ανάπτυξης στο διηνεκές αντανακλά τις εκτιμήσεις της διοίκησης. Η διοίκηση εκτιμά τα επιτόκια προεξόφλησης χρησιμοποιώντας επιτόκια που αντανακλούν τις τρέχουσες συνθήκες αγοράς για την τρέχουσα αξία του χρήματος και τους συγκεκριμένους κινδύνους της Ελλάδας. Η Εταιρεία θεωρεί ότι δεν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης κατά την 31/12/2019.

6. Χρηματοοικονομικά στοιχεία και χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις ανά κατηγορία

Οι λογιστικές αρχές για χρηματοοικονομικά στοιχεία και χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις έχουν εφαρμογή στις παρακάτω κατηγορίες:

(α) Χρηματοοικονομικά Στοιχεία ανά Κατηγορία

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
Κυκλοφορούντα Στοιχεία Ενεργητικού	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**
Πελάτες και Λοιπές Απαιτήσεις	17,094,012	15,972,263	17,389,026	16,066,785
Ταμειακά Διαθέσιμα και Ισοδύναμα	2,657,642	881,490	2,256,743	698,827
Σύνολο	**19,751,653**	**16,853,753**	**19,645,769**	**16,765,612**

	Ο Όμιλος					
	2019			2018		
Υποχρεώσεις	**Υποχρεώσεις σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων**	**Λοιπές χρημ/κες υποχρεώσεις**	**Σύνολο**	**Υποχρεώσεις σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων**	**Λοιπές χρημ/κες υποχρεώσεις**	**Σύνολο**
Δανεισμός (μη συμ. χρηματοδοτικών μισθώσεων)	0	30,628,683	30,628,683	0	31,393,129	31,393,129
Χρηματοδοτικές μισθώσεις	0	4,823,360	4,823,360	0	1,367,919	1,367,919
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	0	27,747,074	27,747,074	0	26,304,382	26,304,382
Σύνολο	**0**	**63,199,117**	**63,199,117**	**0**	**59,065,430**	**59,065,430**

	Η Εταιρεία					
	2019			2018		
Υποχρεώσεις	**Υποχρεώσεις σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων**	**Λοιπές χρημ/κες υποχρεώσεις**	**Σύνολο**	**Υποχρεώσεις σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων**	**Λοιπές χρημ/κες υποχρεώσεις**	**Σύνολο**
Δανεισμός (μη συμ. χρηματοδοτικών μισθώσεων)	0	30,628,683	30,628,683	0	31,393,129	31,393,129
Χρηματοδοτικές μισθώσεις	0	4,823,360	4,823,360	0	1,367,919	1,367,919
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	0	27,654,072	27,654,072	0	26,197,446	26,197,446
Σύνολο	**0**	**63,106,114**	**63,106,114**	**0**	**58,958,494**	**58,958,494**

7. Αποθέματα

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2019	**2018**	**2019**	**2018**
Πρώτες και Βοηθητικές Ύλες - Αναλώσιμα Υλικά	503,015	489,538	497,750	472,477
Φάρμακα	292,243	259,416	290,959	259,057
Σύνολο	**795,258**	**748,954**	**788,708**	**731,534**

Το κόστος των αποθεμάτων που καταχωρήθηκε ως έξοδο στο κόστος παροχής υπηρεσιών ανέρχεται σε 13.09 εκ. Ευρώ (2018: 10.89 εκ. Ευρώ) για τον Όμιλο και 12.99 εκ. Ευρώ (2018: 10.85 εκ. Ευρώ) για την Εταιρεία. Τα αποθέματα δεν περιλαμβάνουν απομειωμένα περιουσιακά στοιχεία.

8. *Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις*

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2019	**2018**	**2019**	**2018**
Απαιτήσεις από πελάτες	53,235,538	50,167,471	53,031,699	50,055,051
Μείον: Rebate & Clawback	(26,552,998)	(23,604,096)	(26,399,199)	(23,558,872)
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης	(12,857,546)	(12,509,309)	(12,857,546)	(12,509,309)
Καθαρές απαιτήσεις από πελάτες	**13,824,993**	**14,054,065**	**13,774,954**	**13,986,870**
Προκαταβολές	599,574	294,759	598,236	291,280
Έσοδα Χρήσεως Εισπρακτέα	63,165	113,493	63,165	113,493
Εκπτώσεις αγορών	19,136	87,618	19,136	87,618
Απαιτήσεις από λοιπούς φόρους	795,696	631,252	732,053	588,909
Χρεώστες διάφοροι	1,974,155	981,309	2,384,190	1,188,848
	17,276,720	**16,162,496**	**17,571,734**	**16,257,018**
Μείον: Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις - προκαταβολές	(182,708)	(190,233)	(182,708)	(190,233)
Βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις από πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	**17,094,012**	**15,972,263**	**17,389,026**	**16,066,785**

Οι μακροπρόθεσμες απαιτήσεις που περιλαμβάνονται στο μη κυκλοφορούν ενεργητικό, αφορούν δοσμένες εγγυήσεις σε τρίτους στο πλαίσιο της δραστηριότητας της Εταιρείας και δεν έχουν συγκεκριμένη ημερομηνία λήξης.

Οι εύλογες αξίες των απαιτήσεων από πελάτες και λοιπών απαιτήσεων είναι περίπου ίσες με τις λογιστικές αξίες τους.

Το σύνολο των ανωτέρω απαιτήσεων αφορά άτοκα στοιχεία του ενεργητικού του Ομίλου και της Εταιρείας αντίστοιχα.

Ο Όμιλος έχει προβεί σε υπολογισμό του Clawback και του Rebate από την έναρξη ισχύος των αποφάσεων επιβαρύνοντας αντίστοιχα τα οικονομικά της αποτελέσματα. Συγκεκριμένα, έχει απομειώσει τις απαιτήσεις από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. περιόδου 01/01/2013 – 31/12/2019 με το ποσό των 26.55 εκ. Ευρώ ως αποτέλεσμα της εφαρμογής το άρθρου 100 παρ.5 του Ν.4172/2014 και των μεταγενέστερων σχετικών υπουργικών αποφάσεων.

Εκτός του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και ασφαλιστικής εταιρείας, δεν υπάρχει συγκέντρωση του πιστωτικού κινδύνου σε σχέση με τις απαιτήσεις από πελάτες, καθώς ο Όμιλος έχει μεγάλο αριθμό πελατών κυρίως στην Ελλάδα, αλλά και συνεργασία με ασφαλιστικές του εξωτερικού.

Η ενηλικίωση των απαιτήσεων από πελάτες σε καθυστέρηση που δεν έχουν απομειωθεί εμφανίζεται κατωτέρω:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2019	**2018**	**2019**	**2018**
< 3 μήνες	3,058,328	3,140,905	3,030,490	3,077,111
3 - 6 μήνες	4,408,682	4,477,649	4,407,985	4,475,798
> 6 μήνες	6,357,984	6,435,512	6,336,479	6,433,960
Σύνολο	**13,824,993**	**14,054,065**	**13,774,954**	**13,986,870**

Την 31/12/2019 οι απαιτήσεις από πελάτες ποσού 12.86 εκ. Ευρώ (2018: 12.51 εκ. Ευρώ) θεωρούνται απομειωμένες και για το λόγο αυτό έχει σχηματισθεί σχετική πρόβλεψη.

Η κίνηση της πρόβλεψης για απομείωση των απαιτήσεων από πελάτες έχει ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2019	2018	2019	2018
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου	12,509,309	10,751,431	12,509,309	10,751,431
Επίδραση από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9	0	1,400,000	0	1,400,000
Αναπροσαρμοσμένο υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου	**12,509,309**	**12,151,431**	**12,509,309**	**12,151,431**
Προβλέψεις για απομείωση	616,670	436,040	616,670	436,040
Διαγραφές	(268,433)	(78,162)	(268,433)	(78,162)
Σύνολο	**12,857,546**	**12,509,309**	**12,857,546**	**12,509,309**

Οι προβλέψεις για απομείωση έχουν καταχωρηθεί στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων, στο κόστος παροχής υπηρεσιών. Τα ποσά που αναγνωρίζονται ως πρόβλεψη, συνήθως διαγράφονται εφόσον δεν αναμένεται να εισπραχθούν από τους συγκεκριμένους πελάτες.

Ο μέγιστος πιστωτικός κίνδυνος για τον Όμιλο κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού είναι η λογιστική αξία των πελατών και λοιπών απαιτήσεων η οποία είναι περίπου ίση με την εύλογη τους αξία.

Ο Όμιλος κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού δεν έχει στην κατοχή του εξασφαλίσεις έναντι πελατών.

9. Επενδύσεις σε Θυγατρικές και Συγγενείς Εταιρείες

Η Εταιρεία κατά την 31/12/2019 κατέχει το 100% του μετοχικού κεφαλαίου της θυγατρικής εταιρείας «Ευρωκλινική – Σημείο Δ.Υ.Ο. – Ιδιωτικό Πολυϊατρείο Ιατρική Μονοπρόσωπη Ι.Κ.Ε.». Η θυγατρική εταιρεία συστάθηκε την 07/11/2016 με σκοπό τη δραστηριοποίηση στον τομέα παροχής υπηρεσιών πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας. Το μετοχικό κεφάλαιο της θυγατρικής εταιρείας ανέρχεται σε 10.0 χιλ. ευρώ (10 μετοχές, με ονομαστική αξία 1,000 €/μετοχή) και καταβλήθηκε με μετρητά από την Εταιρεία εντός του 2016.

10. Ταμειακά Διαθέσιμα και ισοδύναμα

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2019	2018	2019	2018
Ταμείο	8,803	13,850	7,539	11,790
Καταθέσεις όψεως	2,648,839	867,640	2,249,204	687,037
Σύνολο	**2,657,642**	**881,490**	**2,256,743**	**698,827**

Το ποσό των ταμειακών διαθεσίμων, το οποίο είναι προσωρινά δεσμευμένο την 31/12/2019 ανέρχεται σε ποσό 5.10 χιλ. Ευρώ (31/12/2018: 22.6 χιλ. Ευρώ) και αφορά κατά κύριο λόγο την παροχή, από τις συνεργαζόμενες τράπεζες, εγγυητικών επιστολών της Εταιρείας. Το μέσο επιτόκιο των καταθέσεων όψεως για το 2019 ήταν 0.18% (2018: 0.2%).

11. *Μετοχικό κεφάλαιο και αποθεματικό υπέρ το άρτιο*

	Η Εταιρεία			
	Αριθμός μετοχών	Κοινές Μετοχές	Υπέρ το άρτιο	Σύνολο
Υπόλοιπο με 31η Δεκεμβρίου 2019	8,673,864	38,165,002	62,225,811	**100,390,812**
Υπόλοιπο με 31η Δεκεμβρίου 2018	8,673,864	38,165,002	62,225,811	**100,390,812**

Ο συνολικός αριθμός των εγκεκριμένων κοινών μετοχών είναι 8.673.864 μετοχές (2018: 8.673.864 μετοχές) με ονομαστική αξία 4.40 Ευρώ για κάθε μετοχή (2018: 4.40 Ευρώ για κάθε μετοχή). Όλες οι εκδοθείσες μετοχές έχουν πλήρως εξοφληθεί.

Η μετοχική σύνθεση της εταιρείας κατά την 31/12/2019 έχει ως εξής:

ΜΕΤΟΧΟΣ	ΑΡ.ΜΕΤΟΧΩΝ
HIPPOKRATES HOLDING B.V.	5,020,455
AKKADIA HOLDINGS LIMITED	3,652,330
ΛΟΙΠΟΙ ΜΕΤΟΧΟΙ	1,079
ΣΥΝΟΛΟ	**8,673,864**

Η «AKKADIA HOLDINGS LIMITED» ανήκει κατά 100% στην «Hippokrates Holdings B.V.».

Επί συνολικού αριθμού 8.672.785 μετοχών έχει συσταθεί ενέχυρο.

12. *Λοιπά αποθεματικά*

	Ο Όμιλος			
	Τακτικό αποθεματικό	Αποθεματικά αναλογιστικής υποχρέωσης	Αποθεματικό Αναπ/ρμογής αξίας ακινήτων	Σύνολο
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2018	**23,875**	**95,522**	**6,911,335**	**7,030,732**
Επανεκτίμηση υποχρέωσης παροχών προσωπικού	0	131,925	0	131,925
Αναβαλλόμενη φορολογία (σημ. 15)	0	(38,258)	0	(38,258)
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου 2018	**23,875**	**189,188**	**6,911,335**	**7,124,398**
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2019	**23,875**	**189,188**	**6,911,335**	**7,124,398**
Επανεκτίμηση υποχρέωσης παροχών προσωπικού	0	(92,520)	0	(92,520)
Αναβαλλόμενη φορολογία (σημ. 15)	0	22,205	0	22,205
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου 2019	**23,875**	**118,873**	**6,911,335**	**7,054,083**

	Η Εταιρεία			
	Τακτικό αποθεματικό	Αποθεματικά αναλογιστικής υποχρέωσης	Αποθεματικό Αναπ/ρμογής αξίας ακινήτων	Σύνολο
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2018	**23,875**	**95,522**	**6,911,335**	**7,030,732**
Επανεκτίμηση υποχρέωσης παροχών προσωπικού	0	131,925	0	131,925
Αναβαλλόμενη φορολογία (σημ. 15)	0	(38,258)	0	(38,258)
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου 2018	**23,875**	**189,188**	**6,911,335**	**7,124,398**
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2019	**23,875**	**189,188**	**6,911,335**	**7,124,398**
Επανεκτίμηση υποχρέωσης παροχών προσωπικού	0	(92,520)	0	(92,520)
Αναβαλλόμενη φορολογία (σημ. 15)	0	22,205	0	22,205
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου 2019	**23,875**	**118,873**	**6,911,335**	**7,054,083**

(α) Τακτικό αποθεματικό

Βάσει των διατάξεων του Ν. 4548/2018 κάθε επιχείρηση οφείλει να μεταφέρει τουλάχιστον το 5% των μετά φόρων κερδών της στο Τακτικό Αποθεματικό. Η υποχρέωση αυτή παύει να ισχύει όταν το Αποθεματικό ισούται με το 1/3 (33.33%) του μετοχικού κεφαλαίου. Το Αποθεματικό δεν μπορεί να διανεμηθεί, αλλά μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την απορρόφηση ζημιών.

13. Δανεισμός

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2019	2018	2019	2018
Μακροπρόθεσμα Δάνεια				
Χρηματοδοτικές μισθώσεις	3,799,935	1,074,143	3,799,935	1,074,143
Τραπεζικός δανεισμός - ομολογιακά δάνεια	28,367,235	29,260,000	28,367,235	29,260,000
Σύνολο Μακροπρόθεσμων Δανείων	**32,167,170**	**30,334,143**	**32,167,170**	**30,334,143**
Βραχυπρόθεσμα Δάνεια				
Χρηματοδοτικές μισθώσεις	1,023,425	293,776	1,023,425	293,776
Ομολογιακά δάνεια	750,000	300,000	750,000	300,000
Τραπεζικός δανεισμός	1,511,448	1,833,129	1,511,448	1,833,129
Σύνολο Βραχυπρόθεσμων Δανείων	**3,284,873**	**2,426,905**	**3,284,873**	**2,426,905**
Σύνολο Δανείων	**35,452,043**	**32,761,048**	**35,452,043**	**32,761,048**

Ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν έχουν δάνεια αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες ωστόσο εκτιμάται ότι η λογιστική αξία των δανειακών υποχρεώσεων προσεγγίζει την εύλογη αξία τους. Το μέσο πραγματικό επιτόκιο των ομολογιακών δανείων για το 2019 ήταν 4% (2018: 3.91%).

Στις 24 Δεκεμβρίου 2019, η Εταιρεία έλαβε τη σύμφωνη γνώμη των ομολογιούχων για την τροποποίηση της από 07/03/2018 Σύμβασης Κάλυψης Ομολογιακού Δανείου. Η τροποποίηση αυτή αφορά στη μείωση του περιθωρίου επιτοκίου, την τροποποίηση των υφιστάμενων χρηματοοικονομικών δεικτών και την επέκταση του πλάνου αποπληρωμής έως το 2025. Στο πλαίσιο της τροποποίησης της δανειακής σύμβασης, υφίστανται υποχρεώσεις της Εταιρείας στις οποίες περιλαμβάνεται η πραγματοποίηση Αύξησης Μετοχικού Κεφαλαίου ύψους έως 4εκ. Ευρώ και η οποία πρέπει να πραγματοποιηθεί έως την 30/06/2020.

Η Εταιρεία κατά την 31/12/2019 βρίσκεται σε συμμόρφωση με τους χρηματοοικονομικούς δείκτες του ΚΟΔ.

14. Υποχρεώσεις για παροχές σε εργαζομένους

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2019	**2018**	**2019**	**2018**
Υποχρεώσεις στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης για:				
Συνταξιοδοτικές παροχές	1,022,484	910,959	1,022,484	910,959
Χρεώσεις στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων				
Συνταξιοδοτικές παροχές	162,368	106,959	162,368	106,959

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2019	**2018**	**2019**	**2018**
Παρούσα αξία μη χρηματοδοτούμενων υποχρεώσεων	1,022,484	910,959	1,022,484	910,959
Μη καταχωρηθέν κόστος προϋπηρεσίας				0
Υποχρέωση στον ισολογισμό	**1,022,484**	**910,959**	**1,022,484**	**910,959**

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2019	**2018**	**2019**	**2018**
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	31,983	76,840	31,983	76,840
Τόκος στην υποχρέωση	14,575	16,455	14,575	16,455
Καθαρά (κέρδη)/ ζημιές που καταχωρήθηκαν στην περίοδο				
Ζημίες/ (Κέρδη) περικοπών/διακανονισμών/τερματισμού υπηρεσίας	134,814	88,577	134,814	88,577
Καθαρά (κέρδη)/ ζημιές	**181,372**	**181,873**	**181,372**	**181,873**

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2019	2018	2019	2018
Παρούσα αξία της υποχρέωσης στην αρχή της χρήσης	**910,959**	**967,970**	**910,959**	**967,970**
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	31,983	76,840	31,983	76,840
Χρηματοοικονομικό κόστος	14,575	16,455	14,575	16,455
Κόστος περικοπών/ διακανονισμών/ τερματισμού υπηρεσίας	134,814	88,577	134,814	88,577
Αναλογιστικές ζημιές / (κέρδη)	92,520	(131,925)	92,520	(131,925)
Παροχές που εξοφλήθηκαν	(162,368)	(106,959)	(162,368)	(106,959)
Παρούσα αξία της υποχρέωσης στο τέλος της χρήσης	**1,022,484**	**910,959**	**1,022,484**	**910,959**

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν έχουν ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2019	2018	2019	2018
Προεξοφλητικό επιτόκιο	1.2%	1.6%	1.2%	1.6%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	2.0%	2.0%	2.0%	2.0%
Πληθωρισμός	1.5%	2.0%	1.5%	2.0%

Ρυθμός θνησιμότητας και νοσηρότητας

Όσον αφορά στις παραδοχές σχετικά με τον ρυθμό θνησιμότητας και νοσηρότητας έχει χρησιμοποιηθεί ο πίνακας θνησιμότητας EVK 2000 για άντρες και γυναίκες.

Ανάλυση ευαισθησίας αποτελεσμάτων

Η ευαισθησία που παρουσιάζεται στην παρούσα αξία της αναλογιστικής υποχρέωσης σε ενδεχόμενη διαφοροποίηση των βασικών παραδοχών που χρησιμοποιήθηκαν, αποτυπώνεται ως εξής:

	2019	2018
Αύξηση επιτοκίου προεξόφλησης κατά 0,5%	935,557	841,584
Μείωση επιτοκίου προεξόφλησης κατά 0,5%	1,119,534	1,001,573
Αύξηση αναμενόμενης αύξησης μισθών κατά 0,5%	1,111,506	1,000,516
Μείωση αναμενόμενης αύξησης μισθών κατά 0,5%	940,755	841,544

15. Αναβαλλόμενη φορολογία

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος υπολογίζεται επί των προσωρινών διαφορών, με τη χρήση των φορολογικών συντελεστών που αναμένεται να ισχύουν κατά την ημερομηνία ανάκτησης ή διακανονισμού. Τα ποσά που εμφανίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης εκτιμάται ότι θα ανακτηθούν ή θα διακανονιστούν μετά την 31η Δεκεμβρίου 2019. Σύμφωνα με το άρθρο 22 του Ν. 4646/2019, οι συντελεστές φορολογίας εισοδήματος των κερδών από επιχειρηματική

δραστηριότητα των νομικών προσώπων στην Ελλάδα, φορολογούνται με 24% για τα εισοδήματα του φορολογικού έτους 2019 και εφεξής.

Οι μεταβολές στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις κατά τη διάρκεια της χρήσης είναι οι παρακάτω:

	Ο Όμιλος									
Αναβαλλόμενη Φορολογία	**Υποχρεώσεις για Παροχές σε Εργαζομένους**	**Απομείωση απαιτήσεων**	**Μη αναγνωρίσιμα άυλα στοιχεία**	**Προβλέψεις**	**Χρηματοδοτικές μισθώσεις**	**Κέρδη Εύλογης Αξίας**	**Αποσβέσεις Ενσώματων Παγίων**	**Άδειες & Σήματα**	**Πελατειακές Σχέσεις**	**Σύνολο**
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2018	**(268,172)**	**(2,983,075)**	**(10,330)**	**(474,020)**	**0**	**1,307,412**	**3,862,734**	**4,480,592**	**118,663**	**6,033,804**
Χρέωση / (πίστωση) κατάστασης συνολικού εισοδήματος	(56,594)	349,829	5,126	127,936	0	(174,733)	69,204	(823,617)	(118,663)	(621,511)
Χρέωση / (πίστωση) λοιπών συνολικών εισοδημάτων	38,258	0	0	0	0	0	0	0	0	38,258
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου 2018	**(286,508)**	**(2,633,246)**	**(5,204)**	**(346,084)**	**0**	**1,132,679**	**3,931,937**	**3,656,975**	**0**	**5,450,551**
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2019	**(286,508)**	**(2,633,246)**	**(5,204)**	**(346,084)**	**0**	**1,132,679**	**3,931,937**	**3,656,975**	**0**	**5,450,551**
Χρέωση / (πίστωση) κατάστασης συνολικού εισοδήματος	44,206	1,195,419	4,243	80,287	(33,279)	(84,283)	(467,628)	(468,320)	0	270,644
Χρέωση / (πίστωση) λοιπών συνολικών εισοδημάτων	(22,205)	0	0	0	0	0	0	0	0	(22,205)
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου 2019	**(264,507)**	**(1,437,827)**	**(962)**	**(265,797)**	**(33,279)**	**1,048,396**	**3,464,310**	**3,188,655**	**0**	**5,698,990**

	Η Εταιρεία									
Αναβαλλόμενη Φορολογία	**Υποχρεώσεις για Παροχές σε Εργαζομένους**	**Απομείωση απαιτήσεων**	**Μη αναγνωρίσιμα άυλα στοιχεία**	**Προβλέψεις**	**Χρηματοδοτικές μισθώσεις**	**Κέρδη Εύλογης Αξίας**	**Αποσβέσεις Ενσώματων Παγίων**	**Άδειες & Σήματα**	**Πελατειακές Σχέσεις**	**Σύνολο**
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2018	**(268,172)**	**(2,982,490)**	**(10,330)**	**(473,708)**	**0**	**1,307,412**	**3,862,734**	**4,480,592**	**118,663**	**6,034,701**
Χρέωση / (πίστωση) κατάστασης συνολικού εισοδήματος	(56,594)	361,806	5,126	130,021	0	(174,733)	69,204	(823,617)	(118,663)	(607,449)
Χρέωση / (πίστωση) λοιπών συνολικών εισοδημάτων	38,258	0	0	0	0	0	0	0	0	38,258
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου 2018	**(286,508)**	**(2,620,683)**	**(5,204)**	**(343,687)**	**0**	**1,132,679**	**3,931,937**	**3,656,975**	**0**	**5,465,510**
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2019	**(286,508)**	**(2,620,683)**	**(5,204)**	**(343,687)**	**0**	**1,132,679**	**3,931,937**	**3,656,975**	**0**	**5,465,510**
Χρέωση / (πίστωση) κατάστασης συνολικού εισοδήματος	44,206	1,217,563	4,243	78,368	(33,279)	(84,283)	(467,628)	(468,320)	0	290,870
Χρέωση / (πίστωση) λοιπών συνολικών εισοδημάτων	(22,205)	0	0	0	0	0	0	0	0	(22,205)
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου 2019	**(264,507)**	**(1,403,120)**	**(962)**	**(265,319)**	**(33,279)**	**1,048,396**	**3,464,310**	**3,188,655**	**0**	**5,734,175**

16. Λοιπές προβλέψεις

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	Εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις	Σύνολο	Εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις	Σύνολο
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2018	**647,604**	**647,604**	**647,604**	**647,604**
Πρόσθετες προβλέψεις χρήσεως	0	0	0	0
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου 2018	**647,604**	**647,604**	**647,604**	**647,604**
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2019	**647,604**	**647,604**	**647,604**	**647,604**
Αντιστροφή προβλέψεων χρήσεως	(76,000)	(76,000)	(76,000)	(76,000)
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου 2019	**571,604**	**571,604**	**571,604**	**571,604**

(α) Εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις

Ο Όμιλος και η Εταιρεία εμπλέκονται σε δικαστικές υποθέσεις στο πλαίσιο της κανονικής λειτουργίας τους, μεταξύ αυτών και υποθέσεις ιατρικής ευθύνης. Για τις υποθέσεις αυτές ο Όμιλος και η Εταιρεία διαθέτουν κάλυψη επαγγελματικής αστικής ευθύνης βάσει συμβολαίων ασφάλισης που έχουν συνάψει. Ο Όμιλος σχηματίζει προβλέψεις στις οικονομικές καταστάσεις σχετικά με τις εκκρεμείς νομικές υποθέσεις, στις περιπτώσεις εκείνες που θεωρείται πιθανό ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων για τον διακανονισμό της υποχρέωσης και το ποσό αυτό μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα λαμβάνοντας υπόψη τις εκτιμήσεις των νομικών συμβούλων και της νομικής υπηρεσίας του Ομίλου.

Η Διοίκηση και οι νομικοί σύμβουλοι της Εταιρείας εκτιμούν ότι οι εκκρεμείς, πέραν της ήδη σχηματισθείσας πρόβλεψης επίδικων υποθέσεων, υποθέσεις αναμένεται να διευθετηθούν χωρίς σημαντικές αρνητικές επιδράσεις στην ενοποιημένη χρηματοοικονομική θέση του Ομίλου, ή στα αποτελέσματα της λειτουργίας του. Για τον λόγο αυτό η Εταιρεία προχώρησε σε αντιστροφή μέρους της ήδη σχηματισθείσας πρόβλεψης.

(β) Φορολογικές υποχρεώσεις

Ο Όμιλος προχωράει σε ετήσια εκτίμηση των ενδεχόμενων υποχρεώσεων που αναμένεται να προκύψουν από τον έλεγχο παρελθουσών χρήσεων λαμβάνοντας τις αντίστοιχες προβλέψεις όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο. Η Διοίκηση θεωρεί ότι τυχόν ποσά φόρων που πιθανόν να προκύψουν δεν θα έχουν σημαντική επίδραση στην καθαρή θέση, στα αποτελέσματα χρήσης και στις ταμειακές ροές του Ομίλου.

Οι ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις της Εταιρείας αναφέρονται αναλυτικά στη Σημείωση 24.

17. *Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις*

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2019	2018	2019	2018
Προμηθευτές	15,783,057	16,349,954	15,762,184	16,323,818
Αποδοχές προσωπικού πληρωτέες	170,334	104,439	170,334	104,439
Υποχρεώσεις προς επιστημονικό προσωπικό (ιατροί)	4,930,741	4,053,134	4,910,426	4,026,968
Πιστωτές διάφοροι	3,986,542	3,228,829	3,984,189	3,209,262
Υποχρεώσεις από λοιπούς φόρους και τέλη	1,824,468	1,475,233	1,780,977	1,449,543
Ασφαλιστικοί οργανισμοί	712,195	668,288	706,225	658,910
Έξοδα χρήσεως δουλευμένα	339,737	424,506	339,737	424,506
Σύνολο Προμηθευτών και Λοιπών Υποχρεώσεων	**27,747,074**	**26,304,382**	**27,654,072**	**26,197,446**

Το υπόλοιπο των ανωτέρω λογαριασμών αφορούν άτοκες υποχρεώσεις βραχυπρόθεσμου χαρακτήρα.

18. *Πωλήσεις παροχής υπηρεσιών*

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2019	2018	2019	2018
Παροχή Υπηρεσιών σε:				
Ιδιώτες	15,196,309	13,137,810	14,529,705	12,729,463
Ασφαλιστικές εταιρείες	22,007,774	20,697,087	21,994,136	20,695,381
Ασφαλιστικοί Οργανισμοί	10,839,372	9,302,986	10,479,480	9,106,187
Ιδιωτικές εταιρείες	688,577	678,511	688,569	678,511
Rebate & Clawback	(2,793,053)	(2,725,611)	(2,700,784)	(2,682,833)
Σύνολο Παροχής Υπηρεσιών	**45,938,978**	**41,090,783**	**44,991,105**	**40,526,708**

19. *Λοιπά κέρδη/ (ζημιές) καθαρά*

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2019	2018	2019	2018
Ζημιές από πώληση παγίων	(17,225)	(5,836)	(17,225)	(5,836)
Κέρδη από πώληση παγίων	0	58,400	0	58,400
Σύνολο	**(17,225)**	**52,564**	**(17,225)**	**52,564**

20. Λοιπά έσοδα

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2019	2018	2019	2018
Έσοδα ενοικίων	193,801	66,401	216,252	89,817
Έσοδα παρεπομένων ασχολιών	2,655,347	1,279,680	2,983,031	1,435,351
Επιχορηγήσεις	1,844	30,335	1,844	30,335
Λοιπά έσοδα	948,523	364,817	948,309	368,184
Σύνολο Λοιπών Εσόδων	**3,799,516**	**1,741,233**	**4,149,436**	**1,923,687**

21. Παροχές σε εργαζομένους

Στις 31/12/2019 το σύνολο του απασχολούμενου προσωπικού στον Όμιλο και την Εταιρεία ανήλθε στα 573 και 568 άτομα αντίστοιχα, ενώ για το 2018 ήταν 537 και 529.

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2019	2018	2019	2018
Μισθοί και ημερομίσθια	10,695,402	9,742,369	10,601,893	9,657,795
Εργοδοτικές εισφορές	2,733,970	2,497,607	2,710,464	2,476,454
Έξοδα Προγραμμάτων Καθορισμένων Παροχών	4,429	58,458	4,429	58,458
Αποζημιώσεις απολυόμενων	162,368	106,959	162,368	106,959
Λοιπές παροχές	95,705	61,045	95,705	61,045
Σύνολο Αμοιβών και Εξόδων Προσωπικού	**13,691,874**	**12,466,438**	**13,574,859**	**12,360,711**

22. Έξοδα ανά κατηγορία

	2019			2018		
Ο Όμιλος	Κόστος παροχής υπηρεσιών	Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	Σύνολο	Κόστος παροχής υπηρεσιών	Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	Σύνολο
Αναλώσιμα	13,086,161	0	13,086,161	10,894,535	0	10,894,535
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	10,986,858	2,705,015	13,691,874	10,006,234	2,460,204	12,466,438
Αμοιβές τρίτων	7,711,382	321,308	8,032,689	6,102,855	254,286	6,357,140
Παροχές τρίτων	3,547,734	191,008	3,738,742	3,649,594	192,194	3,841,788
Φόροι / Τέλη	0	793,621	793,621	0	621,892	621,892
Διάφορα έξοδα	1,789,650	1,391,931	3,181,581	1,788,767	1,117,191	2,905,958
Αποσβέσεις	1,954,345	919,692	2,874,036	1,805,839	849,807	2,655,646
Απομείωση απαιτήσεων	616,670	0	616,670	436,040	0	436,040
Σύνολο Κόστους	**39,692,800**	**6,322,575**	**46,015,375**	**34,683,863**	**5,495,574**	**40,179,437**

Η Εταιρεία	2019			2018		
	Κόστος παροχής υπηρεσιών	Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	Σύνολο	Κόστος παροχής υπηρεσιών	Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	Σύνολο
Αναλώσιμα	12,986,334	0	12,986,334	10,849,760	0	10,849,760
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	10,893,247	2,681,612	13,574,859	9,921,653	2,439,059	12,360,711
Αμοιβές τρίτων	7,464,972	311,041	7,776,013	5,975,468	248,978	6,224,446
Παροχές τρίτων	3,615,154	190,271	3,805,425	3,633,287	191,226	3,824,513
Φόροι / Τέλη	0	740,720	740,720	0	586,187	586,187
Διάφορα έξοδα	1,775,457	1,377,066	3,152,522	1,779,962	1,109,190	2,889,152
Αποσβέσεις	1,948,734	917,051	2,865,786	1,803,663	848,783	2,652,445
Απομείωση απαιτήσεων	616,670	0	616,670	436,040	0	436,040
Σύνολο Κόστους	**39,300,568**	**6,217,761**	**45,518,329**	**34,399,832**	**5,423,421**	**39,823,253**

23. *Χρηματοοικονομικά έσοδα / (έξοδα) καθαρά*

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2019	2018	2019	2018
Τόκοι Δανείων	(1,193,486)	(1,147,152)	(1,193,486)	(1,147,152)
Τόκοι Χρηματοδοτικών Μισθώσεων	(233,369)	(55,047)	(233,369)	(55,047)
Τόκοι Συνταξιοδοτικών Προγραμμάτων	(14,575)	(16,455)	(14,575)	(16,455)
Λοιπά έξοδα τραπεζών	(544,525)	(586,552)	(540,397)	(583,488)
Σύνολο Χρηματοοικονομικών Εξόδων	**(1,985,955)**	**(1,805,206)**	**(1,981,828)**	**(1,802,142)**
Τόκοι καταθέσεων	2,435	1,484	2,435	1,484
Λοιπά έσοδα από τόκους	1,477	1,092	1,477	1,092
Σύνολο Χρηματοοικονομικών Εσόδων	**3,912**	**2,577**	**3,912**	**2,577**
Χρηματοοικονομικά 'Εσοδα/ ('Εξοδα) (Καθαρά)	**(1,982,043)**	**(1,802,630)**	**(1,977,916)**	**(1,799,566)**

24. *Φορολογία*

Ο φόρος επί των κερδών προ φόρων της Εταιρείας διαφέρει από το θεωρητικό ποσό που θα προέκυπτε χρησιμοποιώντας τον σταθμισμένο μέσο συντελεστή φόρου, επί των αποτελεσμάτων της Εταιρείας. Η διαφορά έχει ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2019	**2018**	**2019**	**2018**
Κέρδη / (Ζημίες) προ Φόρων	1,723,851	902,514	1,627,071	880,140
Φόρος υπολογισμένος με βάση τους ισχύοντες φορολογικούς συντελεστές της Εταιρείας (2019: 24%, 2018: 29%)	413,724	261,729	390,497	255,241
Φορολογικές ζημιές χρήσης για τις οποίες δεν έχει αναγνωρισθεί αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση	(240,789)	(206,069)	(240,789)	(206,069)
Επίδραση από μεταβολές του φορολογικού συντελεστή	0	(763,534)	0	(763,534)
Δαπάνες μη εκπιπτόμενες από τη φορολογία εισοδήματος	141,913	106,914	141,162	106,914
Λοιπά	(5,242)	428	0	0
Σύνολο	**309,607**	**(600,533)**	**290,870**	**(607,449)**

Ο φορολογικός συντελεστής που εφαρμόστηκε για την χρήση 2018 ήταν 29%. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 22 του Ν. 4646/2019, ορίστηκε συντελεστής φορολογίας των κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα των νομικών προσώπων 24% για τα εισοδήματα της χρήσης 2019 και εφεξής.

Η Εταιρεία έχει ελεγχθεί φορολογικά από τις φορολογικές αρχές μέχρι και την χρήση 2010. Την 31/12/2019 παραγράφηκαν οι χρήσεις έως την 31/12/2013 σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρ. 36 του Ν. 4174/2013, με τις εξαιρέσεις που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία για παράταση του δικαιώματος της Φορολογικής Διοίκησης για έκδοση πράξης διοικητικού, εκτιμώμενου ή διορθωτικού προσδιορισμού φόρου σε συγκεκριμένες περιπτώσεις.

Για τις χρήσεις 2011 έως και 2018, η Εταιρεία, έλαβε Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 82 του Ν. 2238/1994 και του άρθρου 65Α παρ.1 του Ν.4174/2013, χωρίς να προκύψουν ουσιώδεις διαφορές. Σύμφωνα με την εγκύκλιο ΠΟΛ. 1006/2016, οι εταιρείες οι οποίες έχουν υπαχθεί στον ως άνω ειδικό φορολογικό έλεγχο δεν εξαιρούνται από τη διενέργεια τακτικού ελέγχου από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές. Η Διοίκηση του Ομίλου εκτιμά ότι σε ενδεχόμενους μελλοντικούς επανελέγχους από τις φορολογικές αρχές, εάν τελικά διενεργηθούν, δεν θα προκύψουν επιπρόσθετες φορολογικές διαφορές με σημαντική επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις.

Για τη χρήση 2019, ο ειδικός έλεγχος για τη λήψη Έκθεσης Φορολογικής Συμμόρφωσης βρίσκεται σε εξέλιξη και τα σχετικά φορολογικά πιστοποιητικά προβλέπεται να χορηγηθούν μετά τη δημοσίευση των Οικονομικών Καταστάσεων της χρήσης 2019. Αν μέχρι την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου προκύψουν πρόσθετες φορολογικές υποχρεώσεις εκτιμάται ότι αυτές δεν θα έχουν ουσιώδη επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις. Σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία, ο έλεγχος και η έκδοση της Έκθεσης Φορολογικής Συμμόρφωσης ισχύει για τις χρήσεις 2016 και εφεξής σε προαιρετική βάση.

25. *Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες*

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2019	**2018**	**2019**	**2018**
Κέρδη προ Φόρων	1,723,851	902,514	1,627,071	880,140
Προσαρμογές για:				
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων	1,791,909	1,164,338	1,783,659	1,161,137
Αποσβέσεις άϋλων περιουσιακών στοιχείων	1,082,127	1,491,308	1,082,127	1,491,308
(Κέρδη) / ζημιές από πώληση ενσώματων παγίων (όπως απεικονίζονται κατωτέρω)	17,225	7,680	17,225	7,680
Έσοδα τόκων	(3,912)	(2,577)	(3,912)	(2,577)
Έξοδα τόκων	1,971,380	1,788,751	1,967,253	1,785,687
Απομείωση απαιτήσεων	616,670	436,040	616,670	436,040
Παροχές σε εργαζομένους	46,558	93,296	46,558	93,296
Λοιπές προβλέψεις (έσοδα από αχρησιμοποίητες προβλέψεις)	(76,000)	0	(76,000)	0
	7,169,808	**5,881,350**	**7,060,651**	**5,852,712**
Μεταβολές Κεφαλαίου κίνησης				
Μείωση / (αύξηση) αποθεμάτων	(46,304)	12,993	(57,174)	21,797
Μείωση / (αύξηση) απαιτήσεων	(1,935,046)	(2,919,560)	(1,931,386)	(3,074,512)
Αύξηση / (μείωση) υποχρεώσεων (πλην τραπεζικων)	1,608,061	(518,002)	1,456,626	(544,331)
Αύξηση / (μείωση) υποχρέωσης για παροχές σε εργαζομένους	(27,554)	(18,381)	(27,554)	(18,381)
	(400,842)	**(3,442,951)**	**(559,489)**	**(3,615,427)**
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	**6,768,966**	**2,438,400**	**6,501,162**	**2,237,286**
Τα κέρδη από την πώληση ενσώματων παγίων περιλαμβάνουν:				
Κέρδη / (ζημιές) από την πώληση ενσώματων παγίων στοιχείων	(17,225)	52,564	(17,225)	52,564
Έσοδα από την πώληση ενσώματων παγίων	**(17,225)**	**52,564**	**(17,225)**	**52,564**

26. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις

(α) Εγγυήσεις

Η Εταιρεία έχει παράσχει εγγυήσεις σε τρίτους, στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητάς της, συνολικού ύψους 314.20 χιλ. Ευρώ (2018: 83.16 χιλ. Ευρώ) σχετικά με εξασφάλιση υποχρεώσεων και καλής εκτέλεσης.

(γ) Εμπράγματα βάρη

Τα εμπράγματα βάρη υπέρ τραπεζών για τα ενσώματα πάγια και τα άυλα περιουσιακά στοιχεία της Εταιρείας αναφέρονται στις Σημειώσεις 4 και 5 αντίστοιχα.

(γ) Φορολογικές υποχρεώσεις

Οι ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις της Εταιρείας αναφέρονται στη Σημείωση 24.

27. Ανειλημμένες υποχρεώσεις

(α) Κεφαλαιουχικές υποχρεώσεις

Δεν υπάρχουν σημαντικές κεφαλαιουχικές δαπάνες που έχουν αναληφθεί αλλά δεν έχουν εκτελεσθεί κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού.

(β) Υποχρεώσεις λειτουργικών μισθώσεων

Ο Όμιλος μισθώνει μεταφορικά μέσα και κτίρια με λειτουργικές μισθώσεις. Όλες οι λειτουργικές μισθώσεις που ήταν σε ισχύ την 01/01/2019 έχουν αναγνωρισθεί ως χρηματοοικονομικές μισθώσεις σύμφωνα με το ΔΠΧΑ16.

Τα ελάχιστα μελλοντικά πληρωτέα μισθώματα των υπόλοιπων λειτουργικών μισθώσεων, έχουν ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2019	**2018**	**2019**	**2018**
Μέχρι ένα έτος	130,255	528,380	106,646	504,771
Από 2 έως 5 έτη	94,436	1,727,589	0	1,633,154
Πάνω από 5 έτη	23,609	652,335	0	628,726
Σύνολο	**248,300**	**2,908,304**	**106,646**	**2,766,650**

28. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Οι μετοχές της Εταιρείας ανήκουν κατά 57.89% στην «Hippokrates Holdings B.V.» με έδρα την Ολλανδία, η οποία ανήκει κατά 100% στην «Gulert Enterprises Limited» με έδρα την Κύπρο και η οποία με τη σειρά της ανήκει κατά 100% στην «South Eastern Europe Fund (SEEF)» με έδρα το νησί Τζέρσεϋ. Ποσοστό μετοχών που ανέρχεται σε 42.10% ανήκει στην εταιρεία «AKKADIA HOLDINGS LIMITED» με έδρα την Κύπρο η οποία ανήκει κατά 100% στην «Hippokrates Holdings B.V.». Το υπόλοιπο 0.01% των μετοχών κατέχουν ιατροί.

Οι λοιπές συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη αφορούν σε συναλλαγές με τα μέλη του ΔΣ και τα διευθυντικά στελέχη της Εταιρείας και σε συναλλαγές με τη θυγατρική της και διαμορφώνονται ως ακολούθως:

(α) Συναλλαγές με μέλη του ΔΣ και διευθυντικά στελέχη

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2019	2018	2019	2018
Αμοιβές Διοικητικού Συμβουλίου	223,600	213,600	223,600	213,600
Αμοιβές Διευθυντικών Στελεχών	1,015,399	912,044	1,015,399	912,044
Σύνολο	**1,238,999**	**1,125,644**	**1,238,999**	**1,125,644**

(β) Συναλλαγές με θυγατρική

Η θυγατρική εταιρεία Ευρωκλινική – Σημείο Δ.Υ.Ο. – Ιδιωτικό Πολυϊατρείο Ιατρική Μονοπρόσωπη Ι.Κ.Ε. συστάθηκε την 07/11/2016 με σκοπό τη δραστηριοποίηση στον τομέα παροχής υπηρεσιών πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας. Το μετοχικό κεφάλαιο της θυγατρικής εταιρείας ανέρχεται σε 10.00 χιλ. Ευρώ (10 μετοχές, με ονομαστική αξία 1,000 €/μετοχή) και καταβλήθηκε με μετρητά από την Εταιρεία εντός του 2016.

Οι λοιπές συναλλαγές με τη θυγατρική, αφορούν ενοίκια για τη χρήση των κτιριακών εγκαταστάσεων της θυγατρικής και δανεισμό προσωπικού. Οι συναλλαγές αποτυπώνονται στον ακόλουθο πίνακα:

	2019		2018	
	Έσοδα	Απαιτήσεις	Έσοδα	Απαιτήσεις
ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗ ΣΗΜΕΙΟ Δ.Υ.Ο. ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΠΟΛΥΪΑΤΡΕΙΟ ΙΑΤΡΙΚΗ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Ι.Κ.Ε.	351,293	414,481	183,388	210,329
Σύνολο	**351,293**	**414,481**	**183,388**	**210,329**

29. Κίνδυνοι και αβεβαιότητες

Ο Όμιλος και η Εταιρεία εκτίθενται σε χρηματοοικονομικούς κινδύνους, όπως κινδύνους αγοράς (κίνδυνο τιμής, κίνδυνο ταμειακών ροών από μεταβολές επιτοκίων), πιστωτικό κίνδυνο και κίνδυνο ρευστότητας. Το γενικό πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνων που διαθέτουν εστιάζεται στη μη προβλεψιμότητα των χρηματοπιστωτικών αγορών και επιδιώκει να ελαχιστοποιήσει την ενδεχόμενη αρνητική τους επίδραση στη χρηματοοικονομική απόδοση τους.

Η διαχείριση κινδύνων διεκπεραιώνεται από την κεντρική Οικονομική Υπηρεσία, η οποία λειτουργεί με συγκεκριμένους κανόνες που έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο. Η Κεντρική Οικονομική Υπηρεσία προσδιορίζει και εκτιμά τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους σε συνεργασία με τις υπηρεσίες που αντιμετωπίζουν αυτούς τους κινδύνους. Το Διοικητικό Συμβούλιο παρέχει γραπτές οδηγίες και κατευθύνσεις για τη γενική διαχείριση του κινδύνου, καθώς και ειδικές οδηγίες για τη διαχείριση συγκεκριμένων κινδύνων όπως ο κίνδυνος επιτοκίου, ο πιστωτικός κίνδυνος, η χρήση παραγώγων και μη-παραγώγων χρηματοοικονομικών εργαλείων, καθώς και οδηγίες σχετικά με την επένδυση των διαθεσίμων.

(α) Κίνδυνος αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς προκύπτει από τις μεταβολές των μελλοντικών ταμειακών ροών ενός χρηματοοικονομικού εργαλείου λόγω αλλαγών στις τιμές της αγοράς. Ο κίνδυνος αγοράς για την Εταιρεία προκύπτει κυρίως από τις αλλαγές στις τιμές των ιατρικών πράξεων, καθώς και των Κ.Ε.Ν. (Κλειστά Ενοποιημένα Νοσήλια) και στις ενδεχόμενες καθυστερήσεις στις πληρωμές του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. Η Εταιρεία δεν κατέχει χρηματοοικονομικά εργαλεία σε ξένο νόμισμα εκτός των λογαριασμών όψεως, ούτε επενδύσεις σε ομόλογα ή μετοχές.

Κίνδυνος τιμής

Η Εταιρεία εκτίθεται σε κίνδυνο τιμής σχετικά με τη μεταβολή της αξίας των οικοπέδων και κτιρίων, τα οποία αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία.

Κίνδυνος ταμειακών ροών και κίνδυνος μεταβολών εύλογης αξίας λόγω μεταβολής των επιτοκίων

Ο κίνδυνος μεταβολής των επιτοκίων προέρχεται κυρίως από τα δάνεια. Δάνεια με μεταβλητό επιτόκιο εκθέτουν την Εταιρεία σε κίνδυνο ταμειακών ροών λόγω μεταβολής των επιτοκίων. Το σύνολο του δανεισμού της Εταιρείας είναι σε Ευρώ και σε κυμαινόμενο επιτόκιο.

(β) Πιστωτικός κίνδυνος

Η διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου γίνεται από την Οικονομική Διεύθυνση του Ομίλου. Ο εν λόγω κίνδυνος προκύπτει από την πιστωτική διευκόλυνση στους πελάτες (πιστωτικός κίνδυνος πελατών). Για τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα, ο Όμιλος συναλλάσσεται μόνο με αναγνωρισμένα για την πιστωτική διαβάθμιση χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

Το πελατολόγιο του Ομίλου αποτελείται από ασφαλιστικά ταμεία και οργανισμούς, ασφαλιστικές εταιρείες και ιδιώτες. Οι πωλήσεις σε ασφαλιστικά ταμεία και ασφαλιστικές εταιρείες συνήθως ενέχουν μικρό κίνδυνο απωλειών. Επιπλέον στην περίπτωση των ασφαλιστικών ταμείων υπάρχουν καθυστερήσεις στις πληρωμές. Ο πιστωτικός κίνδυνος εστιάζεται κυρίως στους ιδιώτες ασθενείς – πελάτες που δεν έχουν κάποιο ασφαλιστικό φορέα αλλά και σε εκείνους των οποίων τα ασφαλιστικά συμβόλαια δεν καλύπτουν το συνολικό κόστος της νοσηλείας τους. Ο Όμιλος έχει θεσπίσει συγκεκριμένες διαδικασίες για την καλύτερη και αμεσότερη είσπραξη των απαιτήσεων του.

Ο Όμιλος εφαρμόζει την απλοποιημένη προσέγγιση του ΔΠΧΑ 9 για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, σύμφωνα με την οποία, η πρόβλεψη ζημιάς επιμετράται πάντοτε σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής για τις απαιτήσεις από πελάτες.

Η έκθεση του Ομίλου όσον αφορά τον πιστωτικό κίνδυνο περιορίζεται στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης αναλύονται ως εξής:

Κυκλοφορούντα Στοιχεία Ενεργητικού	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2019	2018	2019	2018
Πελάτες και Λοιπές Απαιτήσεις	17,094,012	15,972,263	17,389,026	16,066,785
Ταμειακά Διαθέσιμα και Ισοδύναμα	2,657,642	881,490	2,256,743	698,827
Σύνολο	**19,751,653**	**16,853,753**	**19,645,769**	**16,765,612**

Η ληκτότητα των χρηματοοικονομικών απαιτήσεων για τον Όμιλο και την Εταιρεία κατά την 31/12/2019 και την 31/12/2018, αναλύεται ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2019	2018	2019	2018
< 3 μήνες	3,058,328	3,140,905	3,030,490	3,077,111
3 - 6 μήνες	4,408,682	4,477,649	4,407,985	4,475,798
> 6 μήνες	6,357,984	6,435,512	6,336,479	6,433,960
Σύνολο	**13,824,993**	**14,054,065**	**13,774,954**	**13,986,870**

(γ) Κίνδυνος ρευστότητας

Η παρακολούθηση του κινδύνου ρευστότητας επικεντρώνεται στην ικανότητα του Ομίλου και της Εταιρείας να διατηρούν επαρκή ρευστότητα για την εκπλήρωση των συναλλακτικών τους υποχρεώσεων, η οποία εξασφαλίζεται από τη διαχείριση του χρονικού συσχετισμού των ταμειακών εισροών και εκροών και την επάρκεια ταμειακών διαθεσίμων.

Ο Όμιλος στην προσπάθειά του να μειώσει την έκθεσή του στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. αναπτύσσει περαιτέρω τις συνεργασίες του με ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρείες, οι οποίες μπορούν να παράσχουν την αναγκαία ρευστότητα.

Ο παρακάτω πίνακας αναλύει τις μη προεξοφλημένες συμβατικές ταμειακές ροές των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων, ταξινομημένες σε σχετικές ομαδοποιημένες ημερομηνίες λήξης, οι οποίες υπολογίζονται σύμφωνα με το χρονικό υπόλοιπο από την ημερομηνία ισολογισμού μέχρι τη συμβατική ημερομηνία λήξης.

Υπόλοιπα με ημερομηνία λήξης μικρότερη του έτους, συμφωνούν με τη λογιστική τους αξία λόγω του ότι η επίδραση της προεξόφλησης δεν είναι σημαντική.

31η Δεκεμβρίου 2019	**Ο Όμιλος**		
	< από 1 έτος	**1 - 5 έτη**	**> από 5 έτη**
Δανεισμός (μη συμπεριλαμβανομένων των χρηματοδοτικών μισθώσεων)	2,261,448	28,367,235	0
Χρηματοδοτικές μισθώσεις	1,023,425	3,799,935	0
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	27,747,074	0	0
	31,031,947	**32,167,170**	**0**

31η Δεκεμβρίου 2018			
	< από 1 έτος	**1 - 5 έτη**	**> από 5 έτη**
Δανεισμός (μη συμπεριλαμβανομένων των χρηματοδοτικών μισθώσεων)	2,133,129	29,260,000	0
Χρηματοδοτικές μισθώσεις	293,776	1,074,143	
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	26,304,382	0	0
	28,731,287	**30,334,143**	**0**

31η Δεκεμβρίου 2019	**Η Εταιρεία**		
	< από 1 έτος	**1 - 5 έτη**	**> από 5 έτη**
Δανεισμός (μη συμπεριλαμβανομένων των χρηματοδοτικών μισθώσεων)	2,261,448	28,367,235	0
Χρηματοδοτικές μισθώσεις	1,023,425	3,799,935	0
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	27,654,072	0	0
	30,938,944	**32,167,170**	**0**

31η Δεκεμβρίου 2018			
	< από 1 έτος	**1 - 5 έτη**	**> από 5 έτη**
Δανεισμός (μη συμπεριλαμβανομένων των χρηματοδοτικών μισθώσεων)	2,133,129	29,260,000	0
Χρηματοδοτικές μισθώσεις	293,776	1,074,143	
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	26,197,446	0	0
	28,624,351	**30,334,143**	**0**

(δ) Κεφαλαιουχικός κίνδυνος

Ο σκοπός του Ομίλου όσον αφορά στη διαχείριση των κεφαλαίων είναι η διασφάλιση της ικανότητάς του να συνεχίζει απρόσκοπτα τη δραστηριότητά του, ώστε να εξασφαλίζει αποδόσεις για τους μετόχους και οφέλη για τα λοιπά μέρη που έχουν σχέση με αυτόν και να διατηρεί μία βέλτιστη κεφαλαιακή διάρθρωση ώστε να επιτυγχάνει μείωση του κόστους κεφαλαίου.

Για τη διατήρηση ή μεταβολή της κεφαλαιακής διάρθρωσης, ο Όμιλος μπορεί να μεταβάλλει το διανεμόμενο μέρισμα προς τους μετόχους, να επιστρέψει κεφάλαια στους μετόχους, να εκδώσει νέες μετοχές ή να προβεί σε πώληση περιουσιακών στοιχείων, προκειμένου να μειωθούν οι δανειακές υποχρεώσεις.

Συμβαδίζοντας με την κοινή πρακτική του κλάδου, ο Όμιλος παρακολουθεί την κεφαλαιακή διάρθρωση με τον δείκτη μόχλευσης. Οι δείκτες μόχλευσης κατά την 31/12/2019 και 2018 παρατίθενται στον παρακάτω πίνακα:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	2019	**2018**	**2019**	**2018**
Σύνολο δανεισμού	35,452,043	32,761,048	35,452,043	32,761,048
Μείον: Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	(2,657,642)	(881,490)	(2,256,743)	(698,827)
Καθαρός δανεισμός	**32,794,401**	**31,879,558**	**33,195,300**	**32,062,221**
Ίδια κεφάλαια	1,659,460	315,532	1,521,483	255,597
Συνολικά απασχολούμενα κεφάλαια	**34,453,861**	**32,195,089**	**34,716,783**	**32,317,818**
Συντελεστής μόχλευσης	**95.18%**	**99.02%**	**95.62%**	**99.21%**

Το 2019 καταγράφηκε μείωση του συντελεστή μόχλευσης, ο οποίος ανήλθε σε 95.18%, λόγω της αύξησης των Ιδίων Κεφαλαίων που πραγματοποιήθηκε στη χρήση.

30. Γεγονότα μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού

Επίδραση Πανδημίας COVID-19

Το 2020 χαρακτηρίζεται από την αβεβαιότητα που έχει προκαλέσει η πανδημία του νέου κορωνοϊού SARS - CoV-2 που προκαλεί την νόσο COVID-19. Τον Μάρτιο 2020 ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας κήρυξε τον COVID-19 πανδημία. Η εμφάνιση της πανδημίας COVID-19, σε συνδυασμό με τα μέτρα περιορισμού που ελήφθησαν για την αντιμετώπισή της, είχαν αρνητική επίδραση στην οικονομική δραστηριότητα σε παγκόσμιο επίπεδο, ενώ υφίσταται σημαντικός βαθμός αβεβαιότητας αναφορικά με την εξέλιξη της πανδημίας και τις επιπτώσεις στο μέλλον. Σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 10, ο αντίκτυπος της πανδημίας COVID-19 αποτελεί μη διορθωτικό γεγονός για τις οικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2019.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία σε όλη τη διάρκεια εξέλιξης της νόσου έχουν λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα προκειμένου για τη διασφάλιση της υγείας του προσωπικού και των ασθενών τους, ενώ παράλληλα στοχεύει στην απρόσκοπτη παροχή υπηρεσιών υψηλού επιπέδου.

Ο Όμιλος υποστήριξε έμπρακτα το Εθνικό Σύστημα Υγείας παραχωρώντας 10 κλίνες σε Μονάδα Εντατικής Θεραπείας (ΜΕΘ), μία ολόκληρη πτέρυγα της κλινικής πλήρως στελεχωμένη, δυναμικότητας 20 κλινών για περιστατικά μη σχετιζόμενα με το COVID-19, καθώς και το τμήμα Επειγόντων Περιστατικών της για όλα τα μη λοιμώδη νοσήματα, συμβάλλοντας στην αποδέσμευση κλινών από τα νοσοκομεία αναφοράς του ΕΣΥ για όσο διήρκησε η κρίση.

Από τις αρχές του έτους, ο Όμιλος κατέγραψε μία δυναμική πορεία τόσο σε επίπεδο κύκλου εργασιών, όσο και σε επίπεδο λειτουργικής κερδοφορίας καταγράφοντας για το πρώτο δίμηνο του 2020 αύξηση του κύκλου εργασιών μετά από rebate & clawback κατά 10,7% και της λειτουργικής κερδοφορίας (EBITDA) κατά 20,7% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2019. Η ίδια θετική πορεία συνεχίστηκε και στο πρώτο δεκαπενθήμερο του Μαρτίου, παρά το γεγονός ότι είχαν ήδη αρχίσει να γίνονται αντιληπτές οι συνέπειες της πανδημίας του νέου κορωνοϊού SARS COV-2.

Με την υπ' αρ. πρωτ. 237/20-03-2020 απόφαση του Υφυπουργού Υγείας ανεστάλη προσωρινά η λειτουργία όλων των τακτικών χειρουργείων των ιδιωτικών κλινικών και των δημόσιων νοσοκομείων με σκοπό τον περιορισμό της διασποράς του κορωνοϊού. Επιπλέον, για λόγους προφύλαξης των ασθενών και του προσωπικού της, η Εταιρεία διέκοψε τη λειτουργία του Πολυιατρείου (Ευρωκλινική ΣΗΜΕΙΟ Δ.Υ.Ο.). Οι ενέργειες αυτές περιόρισαν την κίνηση των ασθενών, ήδη από το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Μαρτίου, με αποτέλεσμα για το πρώτο τρίμηνο του 2020 τα εξιτήρια να παρουσιάσουν μείωση 3,7% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2019 και οι εξωτερικοί ασθενείς να μειωθούν κατά 5,9% αντίστοιχα. Η μετέπειτα πλήρης επιβολή της απαγόρευσης μετακίνησης των πολιτών, επηρέασε περαιτέρω την επισκεψιμότητα της Κλινικής, η οποία δεχόταν μόνο επείγοντα περιστατικά. Συνολικά, για την περίοδο Απριλίου – Μαΐου 2020, ο Όμιλος κατέγραψε μείωση του κύκλου εργασιών προ rebate & clawback κατά 34,97% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2019.

Λόγω της αναμενόμενης επίδρασης της πανδημίας στην οικονομία και κατ' επέκταση στην οικονομική απόδοση του Ομίλου και της Εταρείας υπάρχει κίνδυνος τα περιουσιακά στοιχεία του Ομίλου ήτοι τα ενσώματα πάγια καθώς και τα άυλα περιουσιακά στοιχεία να αποτιμηθούν στις επόμενες χρήσεις σε χαμηλότερες αξίες και να προκύψουν ενδεχόμενες απομειώσεις οι οποίες να επιβαρύνουν τα αποτελέσματα και την οικονομική θέση του Ομίλου.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία έχουν θεσπίσει τις κατάλληλες πολιτικές και διαδικασίες για την ελαχιστοποίηση του πιστωτικού κινδύνου, παρακολουθώντας κάθε αντισυμβαλλόμενο βάσει της πιστοληπτικής του ικανότητας.

Ωστόσο η εμφάνιση της πανδημίας δημιουργεί συνθήκες αβεβαιότητας και υφίσταται ο κίνδυνος να προκύψουν περιπτώσεις αδυναμίας πληρωμής ή μεταχρονολόγησης απαιτήσεων.

Αναφορικά με τις δανειακές υποχρεώσεις της Εταιρείας, υφίστανται όροι που σχετίζονται με τήρηση χρηματοοικονομικών δεικτών. Η Διοίκηση παρακολουθεί συνεχώς την κατάσταση με σκοπό να ζητήσει έγκαιρα από την πιστώτρια τράπεζα και να επιτύχει τη συναίνεσή της σχετικά με τις υποχρεώσεις συμμόρφωσης όπου αυτό χρειαστεί.

Ο προσδιορισμός των οικονομικών επιπτώσεων της πανδημίας ενέχει σημαντικό βαθμό αβεβαιότητας και δεν μπορεί επί του παρόντος να εκτιμηθεί με αξιοπιστία, καθώς το φαινόμενο βρίσκεται υπό εξέλιξη. Η Διοίκηση του Ομίλου και της Εταιρείας έχει σχεδιάσει και υλοποιεί μία σειρά μέτρων με βάση τις εκτιμήσεις για την εξέλιξη της πανδημίας για την ενίσχυση της ρευστότητας και κερδοφορίας του Ομίλου με απώτερο στόχο τη διασφάλιση τη απρόσκοπτης λειτουργίας του.

Στις 24 Δεκεμβρίου 2019, η Εταιρεία έλαβε τη σύμφωνη γνώμη των ομολογιούχων για την τροποποίηση της από 07/03/2018 Σύμβασης Κάλυψης Ομολογιακού Δανείου. Η τροποποίηση αυτή αφορά στη μείωση του περιθωρίου επιτοκίου, την τροποποίηση των υφιστάμενων χρηματοοικονομικών δεικτών και την επέκταση του πλάνου αποπληρωμής έως το 2025. Στο πλαίσιο της τροποποίησης της δανειακής σύμβασης, υφίστανται υποχρεώσεις της Εταιρείας στις οποίες περιλαμβάνεται η πραγματοποίηση Αύξησης Μετοχικού Κεφαλαίου ύψους 4εκ. Ευρώ και η οποία πρέπει να πραγματοποιηθεί έως τις 30/06/2020. Η Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου ύψους έως 4 εκ. Ευρώ θα καταβληθεί σε μετρητά ενισχύοντας τη ρευστότητα του Ομίλου και αναμένεται να εγκριθεί από τη Γενική Συνέλευση της Εταιρείας εντός του Ιουνίου 2020.

Η εισήγηση του Δ.Σ. την 04/06/2020, για τη βελτίωση των Ιδίων Κεφαλαίων της Εταιρείας και την άρση των διατάξεων του άρθρου 119 παρ. 4 του Ν.4548/2018 , έχει ως ακολούθως:

1. Ονομαστική μείωση του κεφαλαίου της εταιρείας κατά το ποσό των τριάντα δύο εκατομμυρίων ενενήντα τριών χιλιάδων διακοσίων ενενήντα έξι Ευρώ και ογδόντα λεπτών (32.09 εκ. Ευρώ), με μείωση της ονομαστικής αξίας εκάστης κοινής ονομαστικής μετά ψήφου μετοχής της Εταιρείας από 4.40 Ευρώ σε 0.70 Ευρώ, σύμφωνα με το άρθρο 31 του Ν. 4548/2018, για τον σχηματισμό ισόποσου ειδικού αποθεματικού.
2. Αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρίας μέχρι του ποσού των 3.81 εκ. Ευρώ, με δικαίωμα προτίμησης σε ολόκληρο το νέο κεφάλαιο, υπέρ των υφιστάμενων μετόχων, κατά την αναλογία συμμετοχής του στο υφιστάμενο κεφάλαιο, με καταβολή μετρητών και έκδοση ενός εκατομμυρίου τριακοσίων είκοσι έξι χιλιάδων εκατόν τριάντα έξι (1.326.136) νέων κοινών ονομαστικών, μετά ψήφου, μετοχών, ονομαστικής αξίας 0.70 Ευρώ η καθεμία και τιμή διάθεσης 2.87 Ευρώ ανά μετοχή. Η διαφορά μεταξύ της ονομαστικής αξίας των νέων μετοχών που θα εκδοθούν και της τιμής θα αχθεί σε πίστωση του λογαριασμού των ιδίων κεφαλαίων της Εταιρείας «Διαφορά από την έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο».

Με την ολοκλήρωση των ανωτέρω όπως αναμένεται να επικυρωθεί από τη ΓΣ της Εταιρείας έως την 30/06/2020, το μετοχικό κεφάλαιο του Ομίλου και της Εταιρείας θα ανέρχεται σε 7εκ. Ευρώ (10εκ. μετοχές ονομαστικής αξίας 0.70 Ευρώ ανά μετοχή).

Παράλληλα, τον Μάιο 2020 η Διοίκηση του Ομίλου απέστειλε αίτημα στις πιστώτριες τράπεζες για τη χορήγηση επιπρόσθετης χρηματοδότησης ύψους 7 Εκ. Ευρώ για την κάλυψη αναγκών κεφαλαίου κίνησης. Η Διοίκηση εκτιμά ότι η ολοκλήρωση των εν λόγω συζητήσεων θα ολοκληρωθεί εντός των επόμενων μηνών.

Από τις 04.05.2020 και σε συνέχεια σχετικής απόφασης του Υφυπουργού Υγείας ξεκίνησε η σταδιακή επαναλειτουργία και ο προγραμματισμός των τακτικών χειρουργείων και εξωτερικών ιατρείων ακολουθώντας συγκεκριμένους όρους και προϋποθέσεις με γνώμονα την προστασία της δημόσιας υγείας αλλά και αυτή του προσωπικού. Η σημαντικότερη προϋπόθεση αφορά στον περιορισμό του αριθμού των χειρουργικών επεμβάσεων, ο οποίος δεν μπορεί να υπερβαίνει σε μηνιαία βάση το 50% του μηνιαίου μέσου όρου των χειρουργικών επεμβάσεων του 2019. Η Διοίκηση αναμένει ότι θα επέλθει σταδιακή επαναφορά των εσόδων σε πλήρη κανονικότητα από τον Σεπτέμβριο του 2020 ενώ ταυτόχρονα έχει προβεί σε μία σειρά μέτρων για την ενίσχυση της κερδοφορίας και ρευστότητας του Ομίλου μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται:

- Αναστολή λειτουργίας ορόφων νοσηλείας και μείωση συνεπακόλουθων δαπανών (πχ καθαριότητα, ηλεκτρικό ρεύμα κοκ).
- Επαναδιαπραγμάτευση συμβάσεων ενοικίων με εκμισθωτές
- Επαναδιαπραγμάτευση υποχρεώσεων προς προμηθευτές για τη ρύθμιση αποπληρωμών
- Επανασχεδιασμό επενδυτικού προγράμματος για το 2020 περιορίζοντας τις αρχικά εκτιμώμενες ταμειακές ροές.

Αλλαγή μετοχικής σύνθεσης

Στις 14 Απριλίου 2020 ολοκληρώθηκε η αλλαγή της μετοχικής σύνθεσης της Εταιρείας. Ο συνολικός αριθμός των εγκεκριμένων κοινών μετοχών είναι μετοχές 8.673.864 μετοχές με ονομαστική αξία 4.40 Ευρώ για κάθε μετοχή. Η μετοχική σύνθεση της εταιρείας έχει ως εξής:

ΜΕΤΟΧΟΣ	ΑΡ.ΜΕΤΟΧΩΝ
AKKADIA HOLDINGS LIMITED	8,672,785
ΛΟΙΠΟΙ ΜΕΤΟΧΟΙ	1,079
ΣΥΝΟΛΟ	**8,673,864**

Αθήνα, 04 Ιουνίου 2020

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ	Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
ΣΠΥΡΟΣ ΚΑΠΡΑΛΟΣ	**ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΒΟΥΚΛΑΡΗΣ**	**ΜΑΡΙΝΑ ΜΑΖΑΡΑΚΗ**	**ΓΕΩΡΓΙΟΣ Χ. ΚΥΡΚΟΣ**
Α.Δ.Τ. ΑΙ 597179	Α.Δ.Τ. ΑΝ 581680	Α.Δ.Τ. Χ 547493	Α.Δ.Τ. Χ 614651